

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆེན་གྱི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༠ གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ གྱི་ལྷ་བཙུ་བ་དང་། བཙུ་གཅིག

འདོན་ཐེངས་ ༦༩ བ།

སྤྱི་ཁབ་ལྷ་ཞིབ་དང་ཞུ་དག་པ། - ཚོགས་བྱང་བསོད་ནམས་རྟོ་ཞེ།
པར་པ་དང་ཚེས་སྤྲིག་པ། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
དེབ་གཟུགས་བྱས་འགོད། - ལྷོ་བཟང་མཆོ་མོ།
འགེམས་སྤེལ་བ། - དེན་ཆེན།

དཀར་ཆག

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པ། October

༡ ་ ལོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡
 ༢ ་ ཨོ་སི་གྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལྟན་ཆོག་གི་སྐྱེ་ཆ་བཟོ་བའི་ཆུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ། ༤
 ༣ ་ ཡུ་ཤེས་འཇར་མན་དང་། ཨོ་སི་གྲི་ཡི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཆོག་གིས་འཐུས་མིའི་སྐྱེ་ཆ་བཟོ་བའི་ཆུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ། ༦
 ༤ ་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་གི་གཙོ་སྤྱེལ་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་ PRM རོགས་ཆོག་གི་སྐྱེ་ཆ་བཟོ་བའི་ཆུང་ཞིག་ཆོག་གི་ལྷན་ཁང་དང་མཇུག་འབྲེལ་གནང་བ། ༩
 ༥ ་ སྐབས་ ༡༢ ལའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ལས་འཁྲུག་ནམས་ལ་ཕེབས་སྤྱེལ་རྒྱུ་བཞུགས་པ། ༡༠
 ༦ ་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གི་གཙོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོག་གིས་དབུ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་ངོ་ཉེལ་པོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་མཇུག་སྤྱི་ཐོག་
 སྐྱེ་ཆ་བཟོ་བའི་ཆུང་ཞིག་ཕེབས་པ། ༡༠
 ༧ ་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་འཁོར་བའི་གནང་བ། ༡༥
 ༨ ་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་གི་གཙོ་སྤྱེལ་པོ་མཆོག་གིས་ཨོ་སི་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མིན་དོན་ཆོག་གིས་Atlas ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་
 ལྷན་ལ་གཉིས་དང་མཇུག་འབྲེལ་གནང་བ། ༡༧
 ༩ ་ རྩོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་རིང་བལྟན་འཛིན་ལྷན་ཆོག་གི་མཆོག་ཨོ་སི་གྲོ་ལི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་རིགས་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གིས་འཕགན་འཛིན་ལྷན་ཆོག་གིས་..
 ཐེངས་བདུན་པ་དང་། ཨ་ག་ཨ་ག་མོང་ཁྱེད་ཀྱི་མཇུག་འབྲེལ་དུ་བོད་ཡིག་དཔེ་དེབ་ཀྱི་ཕྱེ་ཆ་གསར་པ་དབུ་བརྟེན་མཇུག་སྤྱི་ཐོག་ཆུང་ཞིག་ཕེབས་པ། ༡༩
 ༡༠ ་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་གི་གཙོ་སྤྱེལ་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་སྤྱི་གནས་ཁང་གི་ཨོ་སི་ཡ་ལུས་ཀྱི་ལས་འཁྲུག་འཛིན་མཆོག་དང་།
 བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཁྲུག་འཕགན་འཛིན་མཆོག་ལྷན་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲེལ་གནང་བ། ༢༠
 ༡༡ ་ ཏེ་རྟེན་བོད་སྤྱུག་ཁྱིམ་ཕྱེ་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་པོ་ ༦༣ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་ཀྱི་མཇུག་སྤྱི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གི་གཙོ་མཆོག་གིས་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་གསུང་བཤའ་སྤྱོད་སྤྱད་པ་གནང་བ། ༢༢
 ༡༢ ་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གི་གཙོ་མཆོག་རིགས་ལམ་སྤྱོད་གཉེར་ཁང་དུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཛོ་རིམ་
 སྤྱོད་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༢༥ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱོད་གཙོ་མཆོག་གིས་ལྷན་ཁང་ཆུང་ཞིག་ཕེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤའ་གནང་བ། ༢༥
 ༡༣ ་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གི་གཙོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོག་ལོག་མའི་ཆོག་གི་སྤྱོད་ཐོག་ལྷན་ཁང་ཆུང་ཞིག་ཕེབས་པ། ༣༡
 དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ། ༣༡
 ༡༤ ་ སྤྱི་རྒྱུ་ལུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་མཆོག་སྤྱོད་ཐོག་ཕེབས་པ་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གིས་ནས་དཔལ་ལྷན་ཁང་གི་ལུས་ལྷན་ཁང་ཕེབས་པ། ༣༡
 ལྷན་ལ་ཕུགས་གསོ་གནང་བ། ༣༡
 ༡༥ ་ ཐེངས་མང་གཙོ་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་སྐྱེ་ཆ་བཟོ་བའི་ཆུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ། ༣༢

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་ November

- ༡༩ ་། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྤྱོད་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་འཆར་ཁག་ལེགས་ཟུབ་བྱུང་བ། ༣༩
- ༡༩ ་། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞི་མཆོག་སྤྱི་ཟུར་གྲུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་མཆོག་གི་སྤྱི་ཕུང་ཞུགས་འབྲལ་ཐོག་ཆེད་བཅར་གནང་བ། ༣༩
- ༡༩ ་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞི་སྤྱོད་མ་ཆོག་གིས་བོད་དང་ཐེ་མན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མ་ཐུད་ཁང་དང་། ཉོང་ཀོང་གཞིན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་བཅས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ། ༣༩
- ༡༩ ་། རོ་རྒྱུ་རྩེ་དཔོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཉ་ལ་ཤི་བྱ་ཉི་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཐུང་པའི་མི་ཉོ་བྱ་རྩེ་དཔོན་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཁག་ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་བ། ༤༠
- ༢༠ ་། སྐབས་བཅུ་དཔུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དྲུག་པའི་ལས་དོན་ལུ་མ་ཐུད་སྤོང་དགོས་རེགས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༢༥ ནས་ ༢༩ བར་ལས་ཉིན་ལྔ་བསྐྱུང་གཏན་འཁེལ་བའི་གསལ་བསྐྱབས། ༤༡
- ༢༡ ་། ཚོགས་བཟང་གསལ་བསྐྱབས། ༤༢
- ༢༢ ་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཅ་ནེ་ཆང་དོན་འབྲུབ་བཟུ་ཤིས་མཆོག་གིས་བལ་ཡུལ་སྤོག་ར་བཟུ་ཤིས་སྤྱིང་དང་། བཟུ་ཤིས་དཔལ་འབྱིལ། སྤོ་སྤྱིག་བྱམས་པ་སྤྱིང་དང་། ཁུ་ཁོངས་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་ཟུབ་བྱུང་བ། ༤༢
- ༢༣ ་། ཡུ་རོ་བ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞི་ཟུར་པ་འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་ཐུང་པའི་ཉ་ན་མེ་སྤྱི་ཐུང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཁག་ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་བ། ༤༦
- ༢༤ ་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞི་སྤྱོད་མ་ཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་རོགས་ཚོགས་ཡི་ཨེ་ཤི་ཡ་ཁུལ་གྱི་འགན་འཛིན་ལས་རོགས་ལུ་མ་ཐུད་ཀྱི་ཨེ་ཤི་ཡ་ཀོར་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཐུང་པའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ། ༤༩
- ༢༥ ་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་ཟུར་པ་གྲུ་ཕུན་རབ་སྤོ་བཟང་དར་རྒྱས་མཆོག་སྤྱི་ཐུང་པའི་ཐོན་པ་རྩེ་དཔོན་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཁག་ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་ཡུལ་ལུ་མ་ཐུད་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་གནང་བ། ༤༩
- ༢༥ ་། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞི་མཆོག་གིས་ “བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དང་། བཅན་གྲུལ་བོད་མིའི་འོས་བསྐྱུ་གནང་ཕྱོགས་” ཞེས་པའི་བཛྲོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༥༠
- ༢༥ ་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་གིས་རྒྱ་གར་གྲུང་ཕྱོགས་ལུ་ཉར་ཁན་ཁྲི་དང་། ལུ་ཉར་པར་དེ་གི་མངའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་བོད་དོན་ལུ་ཐུག་གནང་བ། ༥༢
- ༢༥ ་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཕུར་པ་རྩོམ་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ནས་ཉ་དབང་ཁུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་ཟུབ་བྱུང་བ། ༥༦
- ༢༥ ་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་རྒྱ་གར་གྲུང་ཕྱོགས་མངའ་སྤྱི་ཉེ་ཉར་དང་། འཇར་ཁན་ཁྲི་གཉིས་ཀྱི་ནང་བོད་དོན་ལུ་ཐུག་གནང་བ། ... ༥༣

ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

འདོན་ཐེངས་སྟོན་མའི་འཕྲོས།

སྟོན་མ་ང་ཚོ་འདིར་བཙན་བྱོལ་ལ་འབྱོར་འཕུལ་སྐབས་ཡིན་ན་ཟ་སྐད་འཕྱང་སྐད་ཤེས་ཅམ་འདྲ་པོ་བྱུང་ནའང་། འདིས་སྐད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་མཐོང་བྱེད་དགོས་སྟུང་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་རེད་གོས་སྟུང་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་རེད། རྩ་བུར་དགྲ་དང་དྲག་ཅུའི་ནང་ལ། དེ་དུས་ཁྱེད་རང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱ་གྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ལ། ཁ་ཤས་ནི་སྤྱི་ཚུ་ཡང་རེད། དེར་སང་གི་དུས་ཚོད་ལ། ང་ཚོའི་ལས་ཀ་དེ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་བྱེད། གནས་ཚད་ཀྱང་མཐོ་རུ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ། མ་གཞིར་ཆོ་ལོ་གཅིག་ཐེངས་ཁ་ཤས་སྐད་ཆ་བྱུང་། སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་ཡིན་ནའང་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཅམ་གྱིས་འགྲིག་གི་མི་འདུག། རིམ་བས་རིམ་བས་ལས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནའང་། དཔལ་འབྱོར་ཡིན་ནའང་རེད། རིམ་བསྐྱུགས་ཡིན་ནའང་རེད། གཞིས་

ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡིན་ནའང་རེད། ལས་ཀ་དེ་ག་དེ་གའི་སྡེ་ཆུང་གི་ནང་ལ་ལས་རིགས་དེ་གར་ཆེད་གཉེར་གྱི་སྟོན་སྟེང་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་དགོས་ཀྱི་འདུག། ལས་ཀ་འདི་དམིགས་ཚད་འདྲ་པོ་མཐོ་རུ་འབྱོར་དགོས་དུས། དེའི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཡང་སྟོན་གྲུ་འབྱོར་ཚུ་དང་། འཛིན་གྲུ་བཟུང་པ་དགྲུ་པ་ཐོན་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་རིམ་བས་རིམ་བས་དངོས་གནས་རིགས་གཅིག་ཀྱང་འཛིན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲའི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱིས་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་ལྷག་བསམ་དགོས་སྟུང་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཉིས་ནས་དེ་འདྲའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོའི་སྤྱི་འཐུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོ་དངོས་གནས་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་། ལས་འབྲས་དཔང་འཕེལ་སྤྱིར་བཏང་འཛིག་

ཉེན་མི་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་འདིར་དུས་ཚོད་གཉན་འཕྱང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐད་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ང་ཚོར་རེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་དོས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐད་ལ་སྤྱི་བསྐྱད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་དུས། བོད་མི་མི་རེ་རེའི་ཆ་ནས་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་དོག་ཁྲིས་རེ་འབྲེར་ནས་ཏུར་ཐག་བྱེད་སྟུང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གཞིན་བསྐྱུལ་བྱེད་སྟུང་ཞིག་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལས་བྱེད་མི་རེ་རེའི་ཆ་ནས་བག་ཐོན་སྤྱི་བསྐྱུལ་སྟུང་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་། ངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་མ་གཏོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་འཕྱད་ཀྱི་རེད། འདིའི་ཐོག་ནས་གཅིག་ཡོང་གི་རེད་བསམས་པའི་འཛིགས་སྐད་འཆར་སྐད་འདྲ་པོ་ཡོང་སྟུང་ཆ་རྒྱུན་ད་ལྟ་དེ་ཅམ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་ཡང་རིགས་གཅིག་ལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་འདུག་ཞེན་བསྐྱུལ་བྱས་པ་གཅིག་བྱས་མ་འདྲང་བ་ཆགས་ཡོང་དུས། དེ་མིན་པའི་སྤྱི་གནས་ནས་གཞན་དག་བྱེད་སྟུང་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་སྟོར་བསམ་སྟོན་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག། ང་རང་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེར་ཏུས་པ་འདྲ་པོ་གང་འཆམས་ཡོང་བྱུག་ལས་ཁུངས་མི་རེ་རེ་ལ་ཁྱེད་གཏོང་བྱུག་སྟུང་མཆོན་པས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་ཏུས་

པ་འདྲ་བཏོན་ཐུབ་ཀྱི་ཞིག་མེད་དམ་བསམ།
གཉིས་ནས་ང་རང་ཚོས་སྡོན་ལ་རྩ་བའི་
བཅན་ཀྱི་ལ་བ་སྤྱི་འཕྲོ་སྤངས་ལ་བཅང་
ཁྲིམས་ཤིག་བཅོས། རང་གསེས་སྡེ་ཚན་སོ་
སོ་ལའང་དེ་འདྲའི་ཡིག་གཞི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
ནས་དམ་པོས་དམ་བཅེངས་བྱེད་ཀྱི་དང་།
ཆགས་ཚུད་པོ་ཡོང་ཀྱི་ལས་ཐབས་འདྲ་པོ་
གོ་རིམ་བསྐྱོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་
དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཉན་ཉན་པན་ཐོགས་
ཡོང་གི་རེད། གང་ལྟར་ལས་ཀའི་བྱ་བ་འབྲས་
ཐོན་དང་མི་ཐོན་མི་ལ་རག་ལས་པ་རེད།
མིས་ཡག་པོ་བྱས་དང་མ་བྱས་ཟེར་མཁན་དེ་
ཡང་གཞན་བསྐྱེད་གཅིག་བྱས་མ་འདྲང་བའི་
སྐབས་ལ། ང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་
གཞན་དག་ནས་ཆ་རྒྱུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་
ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་གནད་
འགག་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག་དེ་ནས་
གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ང་རང་ཚོ་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱིར་བཏང་
མ་ཐུན་སྤང་གི་གནས་ཚུལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་དམ་ཚིག་ཐོང་
ཁ་ཆིག་སྤྱིལ་ཟེར་ཀྱི་དེ་དག་མི་སྤྱི་བའི་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་
མིའི་ཐུགས་རྒྱུ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱ་
མིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དབྱེ་
བ་མེད་པར་གཞོན་གཅིག་མར་མནན། ཚོས་
ལུགས་ཡིན་ནའང་རེད། ལུང་ཚན་ཡིན་
ནའང་རེད། གང་ལྟར་ཐམས་ཅད་མནན། ཁ་

ཤས་ལ་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་ཀྱི་མིང་བཏགས།
ཁ་ཤས་ལ་རང་སྤྱོད་སྤྱིལ་ཟེར་བ་མིང་ཐོན་
བྱ་འདྲ་མི་འདྲ་བཏགས་ཡོད་ན་ཡང་། དོན་
དག་ཡང་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་།
བོད་མི་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱུ་དང་ཁྱད་
གསལ་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་
ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཅིག་གྱུར་དུ་མར་མནན་
བསྐྱད་པའི་རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་ང་རང་ཚོ་
བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བསམ་སྤྱོད་
གསར་བ་ཞིག་འཁོར་ཡོད། ང་རང་ཚོ་དེ་སྔ་
ཡིན་ན་མདོ་སྤྱད་ཨ་མདོའི་སྤྱིལ་མང་པོ་
ཞིག་ལ། ལྷ་ས་ཟེར་དུས་ཚོས་ཀྱི་དད་པའི་
ཐོག་ནས་ཡར་འཐེན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་
གཏོགས། གཞན་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་
ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
རེད། དེ་རིང་ཁ་སང་དུས་ཚོད་འདིར་རྒྱུ་
ཞིག་འབྲུད་པའི་དབང་གིས་ང་རང་ཚོ་གངས་
ལྗོངས། ང་ཚོ་གངས་ཅན་པ་ཞེས་བོད་
རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རྫོགས་ལ་བསྐྱེད་ཡོང་
པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ན། དངོས་གནས་
ང་ཚོའི་བར་ལམ་ཀྱི་དུས་རབས་མང་པོ་ཞིག་
རིང་ལ་མ་བྱུང་བའི་བོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་
རྫོགས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཉ་ལས་པ་
ཞིག་ད་ལྟ་ཆགས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད།
ཆེས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་བཅན་
ཀྱི་ལ་བར་ཆགས་པ་ཡིན་ནའང་། འདས་པའི་
ལོ་སྤྱི་ལ་ཁྱོ་སོ་གཉིས་ལྷག་ཅུ་པ་དེའི་རིང་ལ་
དངོས་གནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་

པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཆང་མ་མི་ས་མ་
རི་དང་། ཐུག་ས་སོགས་ལ་ཐོག་མར་འཕྱོར་
བའི་སྐབས་ནས་ང་རང་ཚོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་
ཀྱི་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་དབྱེ་རིའི་
ཆིག་ལ་ཁྱེལ་ཟེར་མཁན་དེའི་འོག་ལ་
ཡོངས་རྫོགས་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ཡོད། རྒྱ་
མིས་བཤོ་བཤལ་བ་རྒྱ་བ་པའི་རང་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཟེར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁོངས་དང་།
ཡུན་ནན་ཀྱི་ཁོངས་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་སྤྱི་གཅིག་
གིས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོ་བོད་
རིགས་ཡོངས་རྫོགས། བོད་མི་ཁྱེལ་ཟེར་
ཀྱི་ཆིག་དེའི་འོག་ལ་ང་ཚོ་ཆང་མ་གཅིག་
གྱུར་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་རེད། ལོ་དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིར་། ང་རང་ཚོ་
བཅན་ཀྱི་ལ་བ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་
པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་དངོས་གནས་རང་སྤྱོད་མེད་
པའི་དམ་ཚིག་ཐོང་ཁ་གཅིག་སྤྱིལ་ཀྱི་ལ་རྒྱ་
བཟན་པོ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་
རེད། ཡིན་ནའང་། ད་དུང་ང་ཚོས་འདྲིའི་ཐོག་
ལ་སྤྱོད་ཡངས་བྱས་ནས་བསྐྱད་པས་འགྲིག་
ཐབས་མེད། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་
ནའང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱ་མིའི་
སྤྱི་བྱས་ཀྱི་ནང་ལ་གཞིགས་ན། དཔེར་ན།
དེ་སྔ་རྒྱ་སྡེ་ཟེར་བ་ཀན་སུའི་ཁོངས་ལ་ཡོད་
པ་དང་། ཟེམས་ཁོངས་ལ་ཡོད་པ། ཡུན་ནན་
ཁོངས་ལ་ཡོད་པ། མཚོ་སྔོན་སྤྱིལ་ལ་ཡོད་
པའི་བོད་རིགས་ནམས་བོད་རང་སྤྱོད་ཟེར་བ་
དེ་པར་ཐད་དེ་བྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྤྱོད། ཆབ་མདོ་
དག་པོས་བཅེངས་ཀྱོལ་བཏང་ཆར་བའི་རྗེས་

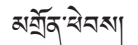

ལ་དབང་མེད་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཅན་པོའི་
ཐོག་ནས་བཞག་ཆར་བའི་མཛུགས་ཏུ་སྤྱི་ལྷན་
དུ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱི་མི་
དམངས་སྤྱི་འཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་དེའི་
ཁོངས་ལ་སྤྱོད་པ་བཟུང་བའི་བཟོ་འདྲུ་པོ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ནང་
ལྷན་དུ་ཆབ་མདོ་བཅའ་སྤྱོད་ལྷན་ལོན་ལྷན་
ཁང་ཟེར་བའི་མིང་གཅིག་ཟུར་དུ་བཏགས་
ནས། དེ་བོད་སྐད་སྐད་སྤྱི་དགའ་བའི་ཐོག་
ལ་ཅ་བ་ནས་ཅིས་མ་སྤྱད་པར་མཐེགས་པོ་
བྱས་ནས་བཟུང་བ་རེད། སྐབས་དེར་སྤྱི་
ཤར་ཐུབ་བསྟན་ཐར་པས་འགོ་ཁྲིད་པའི་རྟོག་
འབྲུལ་ཆོག་པ་ཞིག་རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱིན་པ་
རེད། དེའི་ལོ་ཁ་མས་པལ་ཆེར་ལྷ་བཟུང་
གཉིས་ལོ་ཅམ་ཡིན་ནམ། དེ་དུས་རྒྱ་ནག་ལ་
མའོ་ཅི་ཏུང་མཇུག་འབྲུད་ཀྱི་སར། མའོ་ཅི་
ཏུང་གིས་ཁྱོད་རང་ཆོ་མེས་རྒྱལ་ཁབ་ཆར་
ཆེན་པོའི་ནང་ལ་ལོག་པ་རེད། སྤར་ཉེ་ཁྲིད་
རང་ཆོའི་རེད། བེ་ཅིང་ཡང་ཁྱོད་རང་ཆོའི་
རེད་ཅེས་ལབ་པ་རེད། མཛུགས་ཏུ་སྤྱི་ཤར་
ལྷ་སར་འཁོར་ནས་ལས་བསྟོམས་ནང་
གནས་ཚུལ་དེ་ལབ་པའི་སྐབས་ལ། ལྷ་ཁང་
པས། ར་ཆོར་ཏུང་ཉེ་མི་དགོས། བེ་ཅིང་མི་
དགོས། ཆབ་མདོ་ཡན་ཆོད་ཅིས་སྤྱོད་རིགས་
བྱེད་ཟེར་བཤད་པ་དེ་བདེན་པའི་བཟོ་འདྲུ་པོ་
ཞིག་རེད། དེ་སྤྱི་མིས་བོད་སྐད་སྐད་སྤྱི་
གཞུང་ཟེར་བ་དང་། ར་ཆོར་བོད་དགའ་ལྷན་པོ་
བྱང་ཟེར་བ་དེའི་བྱེད་ཁོངས་ཡིན་དང་ཡིན་
བཞིན་པ་ལ་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་ཡོང་ནས་ཆབ་

མདོ་བཅའ་སྤྱོད་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་
བའི་མིང་ཞིག་བཏགས་ནས་ཟུར་དུ་ཁ་བྲལ་
ནས་བཟུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཅོང་བཟ་
ཤིས་ལྷན་པོར་ཆ་བཞག་ན། བཞེ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ར་ཆོ་པ་ལུལ་གཅིག་པ་རེད་ལ།
དངོས་གནས་རང་བོད་གཅིག་གྱུར་གྱི། ཞེ་
ས་མ་ཁུས་ན་ལ་རྒྱ་འདུ་ཤིས་འདྲུ་པོ་བཟུན་
ཐག་ཆོད། ཐོག་མར་ཟེ་མིང་ནས་ཡར་ཐེབས་
ཉེ་ལྷ་སར་ཐོག་མར་དང་པོ་མཇུག་དུས་
དངོས་གནས་རང་དེ་འདྲའི་ལྷག་བསམ་ནས་
དག་དང་། བསམ་སྒྲོལ་དགའ་བའི་ཉེ་ཅང་
ཡག་པོ་ཞིག་འདུག ཅ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།
རེད་དེ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིའི་དངོས་གནས་བཞེ་
ཆེན་ནང་མ་སྤྱང་ཟེར་བའི་མིང་ཞིག་ཟུར་དུ་
བཏགས། མདོ་དོན་ཡང་སྤྱིར། བོད་སྤྱི་
སྤྱིའི་ཁོངས་རྒྱ་མིའི་ཞིང་ཆེན་གྱི་མིང་
བཏགས་ནས་ཡོད་པའི་ཁོངས་ལ་ཚུད་
བཟུང་བ་དེ་ནམས་པར་བཞག དེ་སྤྱི་དགའ་
ལྷན་པོ་བྱང་གི་ལོག་ལ་ཡོད་བཟུང་བ། དགའ་
ལྷན་པོ་བྱང་གིས་ཐད་ཀར་འཛིན་སྤྱོད་བྱས་
ནས་ཡོད་བཟུང་བའི་སྤྱི་ལོ་དེའི་ནང་ལ་
ཡང་། ཆབ་མདོ་བཅའ་སྤྱོད་ལྷན་ལོན་ལྷན་
ཁང་ཟེར་བ་དུས་བྱ་གཅིག་བཟོས། དེ་ནས་
བཞེ་ཆེན་ནང་མ་སྤྱང་ཟེར་བ་དེ་འདྲའི་མདོན་
གསལ་དོད་པོ་བཟོ་བྱུང་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ།
གཞན་ཐུབ་ཐུབ་གྱིས་མིང་ཟུར་དུ་བཏགས་
ནས་མཐའ་མར་བོད་རང་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་
སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་ཞིག་ལྷ་བཟུང་
དུག་ལོར་བཟུགས་པ་རེད། སྤྱི་མ་འགོ་སྤྱོད་

དེར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཟུང་བའི་
ནང་ལ་དམག་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་
ཞིག་འཛུགས་རྒྱ་གསལ་ཡོད། དེ་ནས་ར་ཆོ་
ལྷ་བཟུང་བ་ཞི་ལོར་བེ་ཅིང་ལ་ཐོག་མར་
སྤྱོད་པ་ཉེ། མའོ་ཅི་ཏུང་ལ་མཇུག་འབྲུད་
སྐབས་དེར། གྲོས་མཐུན་གྱི་ནང་ལ་བྱས་ན་
དམག་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་རྒྱ་
བྱས་པ་རེད། ད་ཆར་དམག་སྤྱི་ལྷན་
ལྷན་ཁང་བཟུགས་དགོས་པ་མི་འདུག བོད་
ནང་བར་ལམ་ལོ་ཤིང་དེའི་རིང་གི་འགྱུར་
འགྲོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པས་ད་
ཆར་མ་འོངས་པར་རང་སྤྱོད་ལྷན་
འཛུགས་རྒྱ་རེད། རང་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་
ལྷན་ལྷན་ཁང་ཞིག་འཛུགས་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་
སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཁང་ཟེར་ནས་དམག་སྤྱི་
ལྷན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་
ཅིས་པའི་བསམ་འཆར་ཞིག་བཏོན་པ་རེད།
ར་ཆོ་དེ་དུས་ཉེ་ཅང་དགའ་བོ་བྱུང་། དམག་
སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཁང་ཟེར་དུས་དམག་ཟེར་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཐན་བྱ་བཅན་
ལྷགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲུ་ཞིག་དང་།
རང་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཁང་
ཟེར་དུས་ར་ཆོ་མི་རིགས་དང་རང་སྤྱོད་
གི་རང་དབང་ཐན་བྱ་ལྷགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་
འདྲུ་པོ་ཞིག་དང་དམག་གི་མིང་ཆོག་དེ་མེད་
པ་ཡིན་ཅང་ཐན་བྱའི་བྲག་པ་མེད་དམ་
བསམ་ནས་དེ་དུས་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།

༼ ལྷ་མཐུད་འགོ་རྒྱ༽

༢༡ གྲིལ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་
 ༥ ཉིན་གྱི་སྤོ་ཐུ་ཆོད་ ༡༠༧༥ རོག་ཨ་མི་
 གྲོལ་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་ཆོག་པ་ (Austra-
 lia Tibet Council) གྱི་འཛིན་སྐྱོར་
 འགན་འཛིན་འབྲུམ་རམས་པ་ཇཱེ་ ཟེ་ཏི་
 བོར་ཏི་ (Zoe Bedford) མཆོག་གིས་སྡེ་
 ཁྲིད་པའི་ཨ་མི་གྲོལ་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་
 ཆོག་པ་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཆོག་པ་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འབྲུམ་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་དང་།
 སྐུ་པས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འབྲུམ་ཆོག་པ་གཙོ་སྡེལ་པོ་མཆོག་གིས་
 གཙོས་སྤྱི་འབྲུམ་རྒྱན་ལས་ནམ་པས་རྒྱན་
 ལས་ཆོག་པ་ཁང་ནང་སྡེ་ལེན་མཇུག་འབྲང་
 གནང་པོད།

གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཚམས་འདྲི་དང་
སྐགས་གསུང་དོན། ཨོ་སི་ཁྱོ་ལི་ཡའི་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་སྤྱི་ནོར་ཨོ་གོང་ས་ཨ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ཐེངས་མང་པོ་ཆེབས་བསྐྱར་
བསྐྱུངས་ཡོད་པ་དང་། ཨོ་སི་ཁྱོ་ལི་ཡར་
དམིགས་བསལ་གཞིས་སློས་ལས་གཞིའི་
འོག བཅན་རྒྱལ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ལུས་
དེར་གནས་སྟོད་ཀྱིས་ས་གནས་མང་པོ་ཞིག་
ལ་བོད་རིགས་ཆོགས་པ་བརྟུགས་ཡོད་པ།
དེ་བཞིན་ཨོ་སྤྱིར་ཁྱོས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱལ་
སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་
ཆོགས་པ་བརྟུགས་ཐུབ་ཡོད་པ་སོགས་ཨོ་
སི་ཁྱོ་ལི་ཡ་དང་། བོད་མིའི་དབང་འབྲེལ་བ་
དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་དང་། ཨོ་སི་ཁྱོ་ལི་
ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་ཆོགས་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་

དེ་བཞིན་ང་ཚོ་བཙན་གྱིས་ལ་
བསྐད་ནས་ཡོང་ ༤༣ འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། དེའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཨ་འི་
ཡུ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བོད་དོན་འཐབ་ཚད་སྤྱི་
དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་
གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་བཙས་སྤྱང་སྤྱོད་ཐོག་
རྒྱ་བསྐྱོར་བྲགས་ཆེ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད།
དེང་སང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་ལ་སྤྱི་འོ་ནང་རྒྱ་བ་
སྐྱོར་གནང་མཁན་དེ་བས་བྲགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་
གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཁྱབ་ཆ་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ལས་ཀྱི་གྲོས་
ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་
གསུངས་གནང་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཞིན་མཆོག་
གིས་གཙུག་པོ་གསུང་དོན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་
རང་བཙན་གྱི་གནས་བབ་དང་། བོད་མིའི་
སྤྱི་ག་འཛུགས་འོས་ནས་གཉིས་སྟོན་དབུ་

མའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་བརྒྱུད་བོད་རྒྱུ་
 དཀའ་ཉེས་མེད་ཐབས་སུ་འབད་བཅོལ་
 གནང་བཞིན་ཡོད་པ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་ནས་སྤྱི་མཐུན་མཐུགས་འདུན་གྱི་
 བཞིན་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་
 གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལྷན་
 ཡིག མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོད་བཅས་པ་ཅ་
 མེད་བཙོ་རྒྱུ་སྲིད་བྱས་འདུན་བཞིན་ཡོད་
 པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་གིས་པ་ས་ཡ་
 གཅིག་མན་ཅམ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤངས་འདུན་
 འོག་ཡོད་པའི་བཅའ་སྲོད་སྲོལ་གྱི་ནང་
 བཅན་ཤེད་ཐོག་སྲོལ་འཇུག་གི་དབུགས་སྒྲིབ་
 བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་རིགས་སུ་བསྐྱར་ཐབས་
 གྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་བོད་ནང་གི་ད་
 ལྱའི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤངས་སྒོ་ནས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་
 ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་དོན་འཕེལ་འོ་སྤྱིང་
 མང་ཆོག་ནང་བོད་དོན་སྐྱོར་གོ་རྟོགས་
 གྲེལ་དགོས་གཤམ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་གི་འཁྲུག་བཤའ་ལ་གཤོང་
 ལེན་གནང་དགོས་སྒོ་ནས་ ད་ལྱའི་ཁོང་རྣམས་
 བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་
 འདིས་བོད་དོན་ཐོག་བོད་མི་ཅམ་མིན་པར།
 དང་བདེན་ལ་དགའ་མཁན་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱོར་
 གནང་གི་ཡོད་པའི་བརྒྱལ་ཁབ་གསལ་པོ་ཞིག་
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་སྤྱི་ཡོད་སྐོར་སོགས་
 གསུངས་གནང་སོང་།

ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་འདུན་སྐོར་འགན་འདུན་འབུམ་
 རམས་པ་ཇཱོ་ ཟླེ་ཤོར་ཤེ་ (Zoe Bed-

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་གྱི་ཐུག་ཐོལ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠༧༥ ཐོག་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ (Australia Tibet Council) ཀྱི་འདུན་སྐོར་འགན་འདུན་འབུམ་པ་ཇཱོ་ ཟླེ་ཤོར་ཤེ་ (Zoe Bedford) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་
 བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་ཆོས་རྒྱུ་ཆུང་ཞིག་བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས།

ford) མཆོག་གིས་ད་ལྱའི་དབུགས་ལྷན་
 ཚོགས་གཙོ་སྒྲེལ་པོ་མཆོག་གིས་གཙོས་
 པའི་ཕྱི་འཕུས་རྒྱུ་ལས་རྣམས་པ་སྤྱི་ལེན་
 མཇུག་འབྲས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་བཏང་བར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྱགས། ཁོང་
 རྣམས་བཞུགས་སྐྱར་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་
 དམིགས་ཡུལ་སྐོར་དང་། བོད་མའི་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་དང་། བོད་དོན་ཐོག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ཞལ་བཞེས་བཅས་གནང་
 རེས། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྒྲེལ་པོ་
 མཆོག་གིས་གཙོས་ཕྱི་འཕུས་རྒྱུ་ལས་
 རྣམས་པ་དང་། ཁོང་རྣམས་དབར་བཀའ་
 བསྐྱར་སྤྱགས་པོ་གནང་སོང་།

དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
 མཆོག་གིས་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་འདུན་སྐོར་འགན་འདུན་འབུམ་
 རམས་པ་ཇཱོ་ ཟླེ་ཤོར་ཤེ་མཆོག་ལ་བོད་

མི་མང་གི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དན་རྟེན་
 ཐུག་ཉགས་དང་། གཞན་སྤྱི་མཐུན་རྣམས་ལ་
 མཇུག་དང་བསྐྱོན་འབུལ་གནང་རེས། ཁོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྤྱི་
 ཞིང་གནང་སོང་།

གཞི་ཅའི་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ (Little Tibet Tour
 2023) ཞེས་པའི་ལས་རིམ་གོ་སྤྱི་ག་ཐོག་
 ཁོང་རྣམས་བཞུགས་སྐྱར་དུ་བོད་མའི་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་།
 འཐབ་ཅོད་ཐོག་རྒྱས་མངའ་ཡོང་ཐབས་སྤྱད་
 ཕེབས་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།

ཡུ་རོབ་འཛའ་མཁན་དང་། ཨོ་སི་གི་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྲུལ་ཁྲིམས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་པ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༥ ཉེན་གྱི་ཕྱི་དོ་རྒྱ་ཆོད་ ༣༡༠༠ ཐོག་རྒྱ་གར་རྒྱ་ས་ཁྱེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་འཛའ་མཁན་རྒྱལ་ཚོགས་ (Friedrich Naumann Foundation for Freedom) གྱི་གོ་སྤྱི་གཞི་གྱི་ཡུ་རོབ་འཛའ་མཁན་དང་། ཨོ་སི་གི་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྲུལ་ཁྲིམས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་ཐེབས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ལྷན་ཁང་།

༢༡ རྩི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༥ ཉེན་གྱི་ཕྱི་དོ་རྒྱ་ཆོད་ ༣༡༠༠ ཐོག་རྒྱ་གར་རྒྱ་ས་ཁྱེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་འཛའ་མཁན་རྒྱལ་ཚོགས་ (Friedrich Naumann Foundation for Freedom) གྱི་གོ་སྤྱི་གཞི་གྱི་ཡུ་རོབ་འཛའ་མཁན་དང་། ཨོ་སི་གི་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྲུལ་ཁྲིམས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་ཐེབས་གནང་སོང་།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སློབ་པོ་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པས་ཁོང་རྣམས་དང་ལྷན་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། ཐོག་མར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་

གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་ད་ལན་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྲུལ་ཁྲིམས་ཚོགས་ཚུང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་པར་འཆམས་འདི་དང་སྤྱགས་གཙོ་བོ་གསུང་དོན། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་། བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་བདེ་དོན་ཐོག་གཟིགས་སྤྱོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོར་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆ་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པའི་ཡོང་ཁུངས། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་འོ་སྤྱོད། དེ་བཞིན་འཛའ་མཁན་རྒྱལ་ཚོགས་ (FNF) དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དབར་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག་ཁ་

གས་རིང་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ། བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་འབྲེལ་རིམ་ཐོག་ལ་ཐུགས་མཐོང་ཐོ་གསོས་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཆར་མང་པོ་ཞིག་ལ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་གནང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་འབྲེལ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྡངས་ཉ་ཅང་ཇོ་ཟག་ཐོག་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ལྷན་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་གནས་སྤོང་གི་མཆོམས་ལ་སློབས་ཡོད་པའི་སྐོར། ཡུ་རོབ་མཐུན་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་སྐོར་སྐོར་ཁ་གསལ་བཞག་ཡོད་པ་ལྟར། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་སྐོར་སྐོར་སྐོར་ཡོང་ཐབས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཐོག་བོད་ཀྱི་གནས་སྡངས་སློབས་སྤོང་དགོས་པ། རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་གནང་དུས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་སྐོར་སྐོར་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་གནང་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་འཛའ་མཁན་རྒྱལ་ཚོགས་ (FNF) ལས་ལས་རིམ་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྤྱི་གཞི་ལས་པར་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྱགས། ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྲུལ་ཁྲིམས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་དེས་བོད་

མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་
 འདིས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚུད་ཐོག་
 བོད་མི་ཙམ་མེན་པ་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་
 འཛུགས་ནི་གཞིས་ཁུངས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
 སྐྱེའོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་པ་ལ་ལོ་
 ཞིག་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ལ་སྤྲད་ཡོད་པའི་
 རྟོག་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་
 ༡ ཉིན་བོད་མིའི་མང་གཅོད་དབུ་བརྒྱུས་པ་
 རས་བཟུང་ད་བར་སྐབས་དུས་སོ་སོར་སྤྱི་
 འཐུས་ཀྱི་གྲུབ་ཆར་འགྱུར་བ་དེ་བྱུང་སོགས་
 བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཅོད་འཕེལ་རིམ་
 རྟོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༦ པའི་ནང་ཨ་རིའི་
 རྒྱལ་ས་ཤ་ཤིང་ཁོན་ལ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་
 ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་ཨ་
 རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ལས་དོན་
 ཚོགས་ཚུང་ (Congressional-Exec-
 utive Commission on China) གི་
 མདུན་དུ་ “བོད་དོན་དཀའ་ཚུགས་ལེ་ཐབས་
 སུ་འབྲུང་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ།” ཞེས་པའི་
 བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བོད་དོན་ཉན་ཞིབ་ཀྱི་ལས་
 རིམ་ཞིག་བསྐྱུངས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྐབས་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་དབང་སྐུ་ཞབས་
 མེ་གལ་ ཨན་ ཨལ་ཊ་ སྤ་རག་ (Michael
 Van Walt) ལགས་དང་། རྒྱ་རིགས་ལོ་
 རྒྱུས་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་ཉོན་
 ཤིང་ལ་ཕུ་ (Hon-Shiang Lau) ལགས་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་འདི་རང་
 བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་
 རྟོག་ཁུངས་སྤྱིལ་བྱས་ཡོད་པ་ལུང་འདྲེན་

ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་འདི་རང་དབང་རང་
 བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་
 དང་། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་
 རོས་ནས་གཉིས་སྟེན་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྲིད་
 བྱས་བརྒྱུད་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚུགས་ལེ་
 ཐབས་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་
 བར་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་བྱུང་
 ཡོད་པའི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གསུངས་
 གནང་སོང་།

ཨ་སི་ཀྱི་རི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
 ལུམ་སྐུ་ཤོ་ལོ་རེ་སི་ ལྷ་གོ་སི་ (Ms. Dolo-
 res Bakos, Member of Parlia-
 ment, Vienna State Parliam-
 ent, Austria) མཆོག་གིས་ཐངས་འདིའི་ལུ་
 རོབ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
 འཐུས་མིའི་སྐྱེའོ་ཆོགས་ཚུང་བོད་མིའི་
 སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་མང་གཅོད་འགོ་ལུགས་
 རྟོག་མཁུན་ཉོགས་སྤྲད་ཕེབས་ཡོད་པའི་

རྟོག་དང་། ད་རེས་འཇར་མན་རོགས་ཚོགས་
 (FNF) ཀྱིས་ལས་རིམ་གོ་སྤྱི་གཞུགས་པར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བཅས་ཞུས་གནང་རྗེས། བཅན་
 ཁྱོལ་ནང་འོས་བསྐྱུ་གནང་བྱོགས་སོགས་ཀྱི་
 ཐོག་དོགས་འདི་ཕུལ་བར་དཔལ་ལྷན་
 ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་
 འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པས་ལན་འདེབས་
 གསལ་བཤད་གནང་སོང་།

དེ་ཉིན་ཕྱི་རོ་བོད་ཀྱི་རྫོས་གར་དུ་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྐུ་
 མཁོན་རྣམས་ལ་གསོལ་སྟོན་དང་། རིག་
 གཞུང་འབྲུབ་སྟོན་ཞིག་གོ་སྤྱི་གཞུགས་པ་དང་།
 སྐབས་དེར་ལུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་
 ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྐྱེའོ་ཆོགས་ཚུང་ནས་
 ད་ལན་བཞུགས་སྐར་དུ་ཕེབས་ཏེ། བོད་མིའི་
 སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་རྣམས་དང་
 མངལ་འབྲུང་གནང་བ་བརྒྱུད་བཅན་ཁྱོལ་
 བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་དང་། བོད་མིའི་མང་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་ཕྱི་རོ་བོད་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་དབང་མན་རོགས་ཚོགས་
 (Friedrich Naumann Foundation for Freedom) ཀྱི་གོ་སྤྱི་གཞུགས་ལུ་རོབ་འཇར་མན་དང་། ཨ་སི་ཀྱི་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་
 ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྐྱེའོ་ཆོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆོམས་གཟིགས་ཕེབས་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ཤོ་ཚུ་ཆོད་ ༣༡༠༠ ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཁྲུ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་འཇར་མན་རྟོགས་ཚོགས་ (Friedrich Naumann Foundation for Freedom) གྱི་གོ་སྐྱོན་ལོག་ ཡུ་རོ་འཇར་མན་དང་། ཨོ་སི་གྱི་རི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆམས་གཞིགས་པའི་འབྲེལ་འདྲི་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་ལོ་

གཙོ་འོ་སྟོར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གོ་རྟོགས་ཡག་པོ་
བྱུང་བའི་སྟོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་དངོས་
ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སོ་སོའི་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་གནད་རྒྱ་དང་། བོད་
ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩིས་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་
སྟོར་གནད་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྟོར་གསུངས་བ་
དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་
གིས་འཇར་མན་རྟོགས་ཚོགས་ (FNF)
དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
དབར་ཡུན་རིང་འབྲེལ་བ་གནད་བ་བརྒྱུད་
བོད་དོན་ཐོག་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་
པའི་སྟོར་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན་སྟོར་སོགས་གསུངས་གནད་སོང་།
ཐེངས་འདིའི་ཡུ་རོ་བ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནང་འཇར་མན་

གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཁོར་སི་
ཀེན་ ཏར་ཟ་སེའི་ (Mr. Torsten
Herbst, Parliamentary Leader
of the FDP Bundestag Group,
Germany) མཆོག་དང་། ཨོ་སི་གྱི་རི་ཡའི་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཡཱ་ཞིག་ འེ་
ཀེ་ (Mr. Yannick Shetty, Member
of Parliament, Austria) མཆོག་
འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལུམ་སྤྱི་ཁི་
རི་སི་ཀེན་ ཨ་ས་ཆེན་ ཟུག་ རྟག་ན་སེ་
(Ms. Christine Aschenberg-
Dugnus, Member of Parlia-
ment, Germany) མཆོག་ འཇར་མན་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལུམ་སྤྱི་སན་རྟ་ར་ མི་
སེར་ (Ms. Sandra Weeser, Mem-

ber of Parliament, Germany)
མཆོག་ འཇར་མན་སྤྱི་འཐུས་ཡཱ་མང་ལྷེའི་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་སྤྱི་འཐུས་ཁི་
རིག་ ཟར་ཟ་ན་ར་ (Mr. Dirk Bergner,
Deputy Speaker of the State
Parliament of Thuringia, Ger-
many) མཆོག་ འཇར་མན་རི་ལྷ་གོང་སྤེ་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ལུམ་སྤྱི་རི་རི་ན་ ཟར་
ཟ་ན་ར་ (Ms. Regina Bergner,
Head of Department, Jena Mu-
nicipal Corporation, Germany)
མཆོག་ ཨོ་སི་གྱི་རི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མི་ལུམ་སྤྱི་ཁོ་ལོ་རི་སི་ ཟ་གོ་སི་ (Ms. Do-
lores Bakos, Member of Parlia-
ment, Vienna State Parliament,
Austria) མཆོག་བཅས་མཉམ་དུ་འཇར་
མན་རྟོགས་ཚོགས་ (FNF) ཡི་སྤྱོ་ཨེ་འི་
ཡའི་སྤེ་ཆེན་གྱི་འགན་འཛིན་སྤྱི་འཐུས་ཀླར་
སི་ཀེན་ ཀེ་ལེན་ (Dr. Carsten Klein,
Head of Regional Office South
Asia, FNF) མཆོག་གིས་གཙོ་སྐབས་
བྱེད་ཁག་ཅིག་ཀྱང་མཉམ་བཅར་ཞུས་འདུག་
པ་བཅས།

སྐབས་ ༡༧ པའི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ལས་འཁྲུང་ནམས་ལ་ཐེབས་སྤྱིལ་ཇ་སྟོན་བཤམས་པ།

༢༠༡༩ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༧
 ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལོ་དུས་གཉིས་པའི་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་
 འཐུས་རྩི་ཆེ་ཆེ་བཟན་མཆོག་དང་། སྤྱི་
 འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་ལྷོ་
 བཟང་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་བཅས་རྒྱུན་ལས་
 རས་ལས་འཁྲུང་གནང་བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཆོག་ནས་ཇ་སྟོན་ཞིག་གོ་སྤྱིག་
 ལུས་གནང་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༧ ཉིན་སྐབས་ ༡༧ པའི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ལས་འཁྲུང་ནམས་ལ་ཐེབས་སྤྱིལ་ཇ་སྟོན་བཤམས་སྐབས།

དེ་ཉིན་ལྷོ་ལོ་ཆུ་ཚོད་ ༣༡:༣༠ ཐོག་
 སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཆོག་ཁང་ནང་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ནམ་པ་ལྷན་
 འཛུམས་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
 བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། བོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་ལགས་དང་།
 སྤྱི་འཐུས་ལྷོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལགས་ནས་
 གཉིས་ལོ་གཅིག་ཉིལ་པོ་དང་། སྤྱི་འཐུས་

གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ལས་དོན་
 ལྷོགས་མིན་གྱིས་སྤྱི་འཐུས་རྩི་ཆེ་ཆེ་བཟན་
 ལགས་ཟླ་བ་དུག་ལྷག་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་འགན་
 ཁུར་ལུས་རྒྱུ་དེ། ད་རེས་རྒྱུན་ལས་ནས་
 འཁྲུང་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། རས་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་ཁུར་ལུ་
 རྩོགས་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་སོང་བས།
 ཆོག་གཙོ་སྤྱིལ་པོའི་ངོས་ནས་ཐུགས་རྒྱུ་

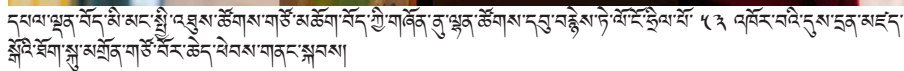
ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། རས་པ་གསུམ་རྒྱུན་ལས་
 རས་འཁྲུང་བ་ཅམ་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོ་
 མཉམ་དུ་མ་འོངས་བར་ཐུ་མཐུད་སྤྱི་པའི་
 ལས་དོན་ཐོག་ལས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
 ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་མཆོམས།
 རྒྱུན་ལས་ལས་འཁྲུང་ནམས་ལ་དགའ་སྤྱིལ་
 མཇལ་དར་ལུས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཙོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོག་དབུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་ངོ་ཉིལ་པོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་ དུས་ཅན་མཇུག་སྒྲིའི་ཐོག་སྤྱི་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཐེབས་གནང་བ།

༢༠༡༩ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་
 ༧ ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཤོད་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་གར་ཐང་
 ཆེན་དུ་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོག་དབུ་
 བརྩིས་ཏེ་ལོ་ངོ་ཉིལ་པོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་དུས་
 ཅན་སྤྱི་བཅུ་ལྷན་གནང་སོང་།
 སྐབས་དེའི་མཇུག་སྒྲིའི་སྤྱི་མགྲོན་

གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
 འཕེལ་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྤྱི་
 མགྲོན་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་
 དང་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་ཁག་ཅིག་
 དབུས་རྒྱུན་ལུར་པ་ནམ་པ། གཞན་སྤྱི་

མགྲོན་དུ་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་
 མིན་པའི་ཆོག་སྤྱི་དུ་ཁག་གི་ལས་སྡེ་ནས་
 པ། བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོག་ཀྱི་དབུས་
 ས་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་གཙོ་གཙོས་པའི་རྒྱུན་
 ལས་ནམ་པ། ས་གནས་མང་ཆོག་བཅས་
 ཐེབས་འདུག

འཇུགས་ཀྱི་ལས་སྒྲེའི་ནང་ད་བར་འགན་
ཁུང་ཁུས་པའི་སྐབས་སུ། གཞོན་ཏུ་ལྷན་
ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་ཚུགས་ཚུད་པའི་
ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཁག་རྒྱན་དུ་ནས་གསལ་བོ་མཐོང་གི་
ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་བོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་
ཆོགས་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༣ འགྲོ་ཡི་
ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་ལོ་ངོ་ ༥༣ ཟེར་དུས་
ལོ་གངས་ཉུང་ཉུང་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
མི་གཅིག་གི་མི་ཆོའི་བརྒྱད་རིམ་ལ་བལྟས་
པ་ཡིན་ན། མི་ཆོའི་དུས་ཆོད་བཟང་ཞོས་དེ་
རྫོགས་ཆར་བ་འདྲ་བོ་དང་། རིམ་པས་ཁྲིས་
ཡོལ་ཁུ་རྒྱའི་མཆོམས་ལ་སྐྱབས་ཏེ། སོ་
སོའི་རྒྱུན་གཏན་ཀྱི་གནང་སློལ་གསལ་རྒྱ་
ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཆར་
སྐབས་འདྲ་བོ་ཡོང་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་
ཤིག་ཆགས་བཤད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས།
བོད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་སའི་
རྒྱན་ལས་རྣམ་པས་ཐོག་མར་གཞོན་ཏུ་ལྷན་

ཅུ་བའི་ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་
 རྟོགས་དང་། དེ་བཞིན་སྐར་མོ་སའི་བསམ་
 གྲོ་ཆང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་རྒྱུའི་གནས་བབ་
 ཅིག་དེང་སང་གི་དུས་ཚོད་ལ་ཏུ་ཅང་གི་ཁག་
 རོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། མང་
 གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་
 ལས་ཁག་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་ངོས་
 ཉན་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། བོད་མིའི་སྒྲོ་
 བ་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཙོར་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་
 སློབ་ལམ་སྟོན་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་
 མཛད་འཕྲིན་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་ཐོག་
 མར་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་བཅོམ་སྐྱབས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། ད་ལྟའི་གནས་
 སྟངས་གཉིས་དབར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་
 གི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། འགྱུར་བ་དེ་
 ཚོའི་ནང་ནས། ང་རང་ཚོ་མི་གཅིག་གི་འཚོ་
 བའི་མདུན་ལམ་ཐོག་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་
 ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཙོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བྱགས་རྗེའི་བཀའ་
 དྲིན་དང་། བཅོན་ཁྲིལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་

གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོ་མཆོམས་ཤེས་པོ་སོ་རང་གིས་འཛོལ་བའམ་སོ་སོའི་བྱས་ཐེས་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཅི་མཁན་ཡོད་མི་སྲིད་པ་རེད་མི་འདུག་པས། ང་ཚོས་རྒྱ་བྱ་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་དང་། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཚོར་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་གྱུར་ནས་མི་ལོ་བྱུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ལྷག་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ལྟ་བུར་མཆོན་པ་ཡིན་ན། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཆེ་ཤོས་དང་། ཚོགས་མི་མང་ཤོས། བོད་མིའི་ས་གནས་ཁག་ལ་བྱུང་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྤྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་བར་ལོ་རྩི་ ༥༣ རིང་སྤྱི་མཐུན་ནས་གནས་སྐབས་པའི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ལྟ་བུར་མཆོན་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ནོར་ལྔ་གོ་ངེས་ལྟ་བུར་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་འཛིན་གཏེན་དང་། ལྷན་དོན་ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་མང་གཙོའི་ཆ་ལག་ཡོངས་སྤྱི་ཚང་བའི་དེད་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་འགན་ཁུར་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། བར་སྐབས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་ལྔ་གོ་ངེས་ལྟ་བུར་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་དབང་ཅིས་སྤྱོད་ཐེན་པའི་ཐེས་ལ། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྟེས་ཏེ་ལོ་རྩི་ལོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ལེན་གནང་སྐབས།

གཏོང་བྱུགས་ཀྱི་གནས་བབ་སྐྱེད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བྱིན་ནས་པ་མས་སྤྱི་གྱུ་སྤྱིད་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་བབ་ལྟ་བུ་སྐབས་རེ་ཡོང་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཡོངས་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་ཆར་གནས་བབ་ཡག་ཐག་ཆོད་དང་། ང་ཚོའི་གཅིག་སྤྲིལ་ཀྱི་བྱས་པ་དེ་གཏོང་བ་ཤིག་འགོ་རྒྱུད་གནས་བབ་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་མ་ཟད། ང་ཚོའི་རྩོད་རྒྱུ་ཐོག་ལའང་དེ་བས་འཐུས་ཤོར་དང་། རྩོད་ཐོག་བྱིན་མེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་སེམས་འཚབ་དང་། སེམས་ཁུར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཆང་མའི་ལས་འགན་རེད་ལ། དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་སྤྱི་ནོར་ལྔ་གོ་ངེས་ལྟ་བུར་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སྤྱོད་ལམ་སྟོན་དང་། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱི་གཞོན་བར་གསུམ་ཀྱི་བསམ་བློའི་འཁྲེང་སོ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན།

ལྔ་གོ་ངེས་མཆོག་གིས་དུས་རྒྱུན་གསུང་བ་ལྟར། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བའི་སྤྲིག་འཛུགས་གཞན་དང་མ་འདྲ་བ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། གཞི་རྩའི་རྒྱ་གར་ནང་ལོགས་ལ་སྐབས་བཙལ་བ་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཐོག་ལ་ཡུ་གུར་མཆོན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁན་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོར་སྤྲིག་འཛུགས་དང་། མི་མང་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་ནང་བཞིན་བྱུང་མ་སྐབས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་ཤས་ནང་། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་རེད། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས། བོད་རྩོད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སྤྱི་བྱེད་

སྤངས་དེ་ཆོ་རྟ་ལས་པའི་ཡག་པོ་རེད་བསམ་
 གྱི་འདུག དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་།
 ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཆོ་རྟ་ལས་པ་རེད།
 སྤྱིར་བཏང་ལོ་ངོ་ ༢༠༢༠ ཟེར་དུས་གྲངས་ཀ་
 བཅིས་པ་ཡིན་ན་ཅུང་ཅུང་རེད། འོན་ཀྱང་
 དེའི་ནང་ལོགས་ལ་བཅན་བྱེད་པོད་མེད་
 བེས་ཡོན་དང་། སྤྱི་ལཱ་གསུམ་གྱི་གནས་
 བབ་རེད། དེ་བཞིན་པོད་དོན་ཟེར་དུས་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དོ་སྣང་བྱ་སའི་གནས་
 བབ་ཅིག་བསྐྱུན་སྤྱོད་པ་དེ་ཆོ་རྟ་ལས་པའི་
 གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་རེད། པོད་ནང་ལོགས་ལ་
 མཆོན་པ་ཡིན་ན། ནང་ཆོས་དར་ནས་ལོ་ངོ་
 སྟོང་ཕྱག་ལྷག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། བར་
 སྐབས་ཉམས་ཆག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོ་
 བཅན་བྱེད་པོད་སྤྱོད་པ་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་རེ་
 གསུམ་རིང་གི་གྲུབ་འབྲས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་
 བ། པལ་ཆེར་དེ་སྔ་དང་བསྐྱར་སྤྱོད་ཀྱི་
 གནས་བབ་ཅིག་བསྐྱུན་སྤྱོད་ཡོད་རེད། དེ་
 ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྱོད་པ་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཙོས་ཆོས་
 བརྒྱུད་ཁག་གི་སྤྱོད་པ་ཆེན་དབུ་ཁྲིད་ནས་པའི་
 མཛད་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་
 གསལ་པོ་རེད། དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 དང་། པོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོག་དེ་
 ལྷན་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད། ང་ཆོས་
 སྤྱོད་པ་ཆེན་དེ་ཆོ་རྟ་ལས་པའི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་
 དང་དར་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་
 ཆོས་རྒྱུན་དུ་ནས་བྱུང་བཞིན་དང་དངོས་ཡོད་

གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་འགྲོ་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱི་
 ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྱོད་པ་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་ང་ཆོ་རྟ་ལས་པ་ཆེན་པོ་དེ་
 དོན་ཀྱི་འཕམ་ཆེན་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་
 རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཆོ་བོད་ལ་སྤྱོད་པ་
 ཞེན་བྱས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་ངོས་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། བཞིན་པའི་འཕམ་
 ཆེན་ཅིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱབ་
 སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་སྟོང་གསུངས་པ་ལྟར། ང་ཆོ་སྤྱི་
 ཆོག་ཀྱི་ཡང་བཞིན་དོན་དང་། དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་དགོས་པ་ཉེ་ཅང་
 གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག བཞིན་
 པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་
 བཅོལ་པ་སྤྱོད་པའི་ཉེན་མ་ཞིག་སྤྱོད་པ་
 ནས་བསྐྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོག་འདིར་ཉེན་ཁ་ཞིག་

སྤྱོད་པ་བསྐྱུར་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེ་པོ་རེད་
 འདུག

གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་པར་ཆ་
 བཞག་ན། ཆོག་མི་མང་པོས་ཤིག་དང་
 རྒྱབ་ཆེ་པོས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱུར་གྱི་ཡོད་
 རེད། ས་གནས་ཁག་དང་། མཛད་སྤྱོད་ཁག་ལ་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། བཞིན་པའི་
 དོན་ལ་ཇི་ཅམ་གོམ་པ་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 པ་ཡིན་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ང་ཆོ་སྤྱི་ཆོག་ཀྱི་
 གནས་བབ་ཆེན་མཐོ་རུ་དང་། གཞན་
 གྱིས་གདེང་འཛིན་ལྷག་ཆེ་རུ་ཡོང་གི་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་རྟ་ལས་པ་བཞིན་
 པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་བསྐྱུར་དང་། ངོས་
 འཛིན་ཡོང་ཐབས་གནང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད་འདུག

གཞོན་ནུ་དབུས་ས་གཉིས་ནས་
 ད་བར་བྱུག་ལས་ཡག་ཐག་ཆོད་གནང་ཡོད་

པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁག་ཅིག་པོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་དབུས་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ལོ་ངོ་ལོ་ལོ་སྤྱོད་པ་
 ཆེན་པོས་གནང་སྐབས།

བ་དང་། ད་དུང་ཡིན་ནའང་མེས་པོ་བླ་མ་གྱི་
 མ་ཆག་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་མཐུན་དེ་བོད་ཀྱི་
 བདེན་པའི་འཐབ་ཚིན་ཐོག་མཐུན་བསྐྱོད་
 གྱུར་སྤྱོད་གཤམ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་
 རྒྱུན་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྡངས་དེ་ཆོ་ཡིད་
 ལ་བྱུང་པའི་ཐོག་ནས་གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་
 མགོན་ཆོས་བྱུངས་ནས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་
 རང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྡངས་རྣམས་དེའི་
 བསྐྱུགས་གྱུར་སྤྱོད་གཤམ་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད་འདུག དུས་རབས་བརྒྱ་དགུ་དང་། ཉི་
 རྒྱུ་འགོ་སྟོན་དང་། ད་ལྟོ་དུས་རབས་
 དབར་འགྱུར་བ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། ད་
 ལྟོ་དུས་རབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཆབ་སྲིད་
 དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་སོགས་
 འགྱུར་བ་འགོ་ཡི་ཡོད་དུས། དེ་ལ་ང་ཚོའི་
 རོས་ནས་བསྐྱུན་དགོས་པའི་གནས་བབ་
 ཅིག་ཆགས་བསྐྱུད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་
 དུས་ང་ཚོའི་ངོ་མོ་གང་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་།
 དེ་ཆོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་མཉམ་དུ་གོ་མ་བཤད་ན་
 གྲོས་གྱུར་སྤྱོད་གཤམ་བ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 འདུག

གཞི་ཅའི་ཅ་དོན་འཐབ་ཚིན་གནང་
 མཁན་མི་རིགས་སུ་ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་ལམ་
 ཁ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 རེད་འདུག གཅིག་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་
 སྤྱི་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དང་། གཞན་དེ་མང་ཆོགས་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁག་ཅིག་གི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་ཏེ་ཡོད་ཀྱིས་པོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་དུས་བྱོན་མཇུག་སྟེ་ཐོའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་དུ་
 ཆེད་མཁས་གནང་སྐབས།

ཀྱི་ཐག་གཅོད་གཞི་ཅར་འཛིན་དགོས་པ་དེ་
 རེད། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་གསུམ་
 པའི་ལམ་ཁ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་གཉིས་ལ་
 དེང་སང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་བབ་
 ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ལ། དེ་སྤང་མེད་གཏོང་སྤྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བབ་
 ཅིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྟོ་
 བཏང་ནས་ལས་དོན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཐོག་ཆེ་དུ་
 གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་རིང་གཞོན་ནུ་དབུ་བརྟེན་
 རས་ལོ་ངོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་དུས་བྱོན་ཆོགས་
 ཐུབ་པར་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་བས།
 ངས་སྤྱི་མཐུན་གཞོན་ནུ་དབུ་བརྟེན་ས་གཉིས་
 ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་གཙོས་པའི་ཆོགས་མི་
 ཡོངས་ལ་བཀའ་ཁྲིམས་བཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། མཐའ་དོན་བོད་
 མིའི་སྤྱི་མཐུན་མེད་པའི་དབུ་བྱེད་སྤྱི་ལོ་ལོ་
 ས་ལ་སྤྱི་མཐུན་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ཆོ་
 ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བཏུན་ཅིང་ཐུགས་
 བཞེད་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་
 བདེན་མཐའ་སྤྱི་དུ་གསལ་བ། བོད་ཀྱི་
 གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་བརྟེན་སའི་ལས་
 དོན་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱོད་པའི་བའི་སྟོན་
 འདུན་ཞུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་གནང་སོང་།
 མཐའ་གཞོན་ནུ་ཆོགས་གཞོན་བཀའ་ཁྲིམས་
 དང་རྒྱུས་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་
 གསུང་བཤད་གནང་། གཞན་ཡང་མཇུག་
 སྟེ་ཐོག་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཞན་སྤྱི་
 འཐབ་སྟོན་དང་། ཐག་འཐེན་འགྲན་བསྐྱར་
 སོགས་གནང་སོང་བ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་འཛོལ་ཁྲི་གནང་བ།

༢༡ ཁྱིམ་ ༣༠༣༣ ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་
 ༤ ཉིན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་འཛོལ་ཁྲི་གནང་བའི་
 སྐབས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་གསུམ་གསར་
 ཏུ་ཐེབས་པ་ལས་གཞན་རྣམས་རང་
 འཇགས་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བོད་མི་
 མང་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་
 འཇིགས་བྲལ་མཆོག་དང་། བོད་མི་མང་མདོ་
 སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ཅ་ཀེ་ཆང་དོན་འགྲུབ་བཟུ་
 བེས་མཆོག་བོད་མི་མང་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་
 དགེ་བཤེས་གངས་རི་མཆོག་བཅས་ལྷན་
 ལས་སུ་གསར་ཏུ་ཐེབས་གནང་ཡོད།

དེ་ཉིན་སྤྱི་ཆུ་ཆོད་ ༡༠༣༣༠ ཐོག་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་
 ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱོད་པོ་མཆོག་གིས་
 གཙོ་པོའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་རྣམས་ལ་ལྷན་
 འཛོམས་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཐོན་པོ་བསོད་ནམས་
 བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། ད་
 དེས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་འཛོལ་ཁྲི་གསུམ་
 པའི་སྐབས། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་
 འཇིགས་བྲལ་ལགས་མ་གཏོགས་གཞན་
 རྣམས་ཆོ་དེ་སྟོན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ནང་
 བཞུགས་སྡོད་མཐོན་པོ་སྟེན་པེད། འོ་དུས་
 འདིར་ལྷན་ལས་སུ་གསར་ཏུ་ཐེབས་མཐོན་
 སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་བྲལ་
 ལགས་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཅ་ཀེ་ཆང་དོན་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་འཛོལ་ཁྲི་གནང་སྐབས།

འགྲུབ་བཟུ་བེས་ལགས། སྤྱི་འཐུས་དགེ་
 བཤེས་གངས་རི་ལགས་གསུམ་ཆགས་
 བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་ལས། གཞན་རྣམས་རང་
 འཇགས་སུ་མཐུན་ནས་འགྲོ་བསྟན་པའི་
 གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པེད།
 དེ་ཡིན་དུས་ཐོག་མར་རྣམས་ལ་གསུམ་ལྷན་
 ལས་ལ་ཐེབས་པར་འཆོམས་འདི་ལྷན་
 ཡིན།

རྣམས་པ་ཆོ་ཆང་མས་མཐུན་
 གསལ་ལྟར། ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཆང་མ་སྤྱི་
 པའི་ལས་དོན་རང་ཡིན་པ་དང་། གནད་དོན་
 གང་གི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་པན་ཚུན་གོ་
 བསྟར་སྐྱེད་པ་བཞད་དང་། སྤྱི་མོས་སམ་
 མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད། ལས་དོན་ཐོག་གོ་བསྟར་ཞིབ་ཆགས་
 པོ་ཡོང་ཐབས་དང་། ལྷན་ལས་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཆང་མ་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཡོང་སྐབས་སྤྱི་

འཐུས་ལྷན་ལས་རྣམས་པ་ཆང་མས་འགན་
 ཁུར་ཞུ་སྐབས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 འདུག ཚོགས་གཙོ་སྤྱོད་པོའི་དོས་ནས་རྣམས་
 པ་ཆོར་དེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་
 ལས་དོན་གང་ཡིན་ནའང་། དེའི་ཐོག་ཆང་
 མས་མཐུན་འགྲུར་གང་སྐབས་གནང་རོགས་
 གནང་ཞེས་ལྷན་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་
 ཚོགས་ཆུང་གི་སྤྱིག་གཞི་གཞིར་བཟུང་།
 ལྷན་ལས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་སྟོགས་རེད།
 དེ་ལས་འགྲོས་པའི་དུས་ཆོད་ཏོག་ཅམ་
 འདང་བ་ཡིན་ན། ཁྱིམ་དང་། སྤྱིག་གཞི་
 ཆང་མའི་ཐོག་ལ་སྐབས་སྐབས་གནང་སྟེ། མ་
 འོངས་པར་ཆང་མར་པན་ཐོགས་སྐབས་སྤྱི་
 གནང་སྟོགས་འདྲ་པོ་བྱུང་སྐབས་ན་ཏ་ཅང་གི་
 ཡག་པོ་འདུག ཚོགས་གཙོ་སྤྱོད་པོའི་དོས་
 རས་གང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 དེར་མཐུན་འགྲུར་གནང་མཐོན་དེ་གལ་ཆེན་

པོ་རེད་འདུག་དཔེར་ན། བྱིས་ཆང་གཅིག་ལ་
 ཆ་བཞག་ན། བ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་ཆང་
 ཆེད་དུ་རྟག་ཏུ་དཀའ་ལས་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་
 དེར་སྤྱ་གུ་གཙུག་པོ་ལ་འཛིན་པའི་ཆང་མས་
 མཐུན་འགྱུར་མེད་ན་པ་མ་གཅིག་ལྟ་སྟོང་
 མི་སྤྱབ་པ་གསལ་པོ་རེད་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་
 རྒྱལ་ལས་ནས་པ་རེད། བྱིས་ཆོག་ལས་ལྟ་
 མི་ནས་པ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ཐོག་
 འཕུས་ཤོར་མ་འཕྱོ་བ་དང་། ཆགས་ཚུད་པོ་
 དོན་པན་ལྟ་བུ་པ་ཡོང་རྒྱུར་ཆང་མས་ལྟ་སྟོང་
 གཅིག་བསྐྱེད་ལྟ་སྟོང་ནས་དུས་ཆོད་མང་བ་དེ་
 སྤྱི་པ་རང་གི་ཐོག་ལ་གཏོང་སྤྱབ་དགོས་པ་ཏ་
 ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག།

གཞི་ཅའི་སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ལས་སྤྱི་
 ཆོན་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་སྤྱི་
 འཕུས་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་འཛིན་གསལ་
 ཡོད་ཀྱང་། ད་རེས་ལས་དོན་འཕར་མ་འདྲ་
 པོ་དེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱིས་ཆོག་ལས་ལྟ་སྟོང་
 བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུན་ལྟ་སྟོང་གསུམ་ (IN-
 PaT) ཀྱི་བྱ་རྒྱ་དང་། ལས་དོན་གནང་
 ཕྱོགས་དེ་སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ལས་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་
 ཆོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགན་ཁུར་བཞེས་རོགས་
 ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཐོག་ཆོག་ལས་གཙོ་སྤྱི་
 པོ་དང་། སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ལས་བཅས་ལ་གོ་
 བསྐྱེད་ཞུ་དགོས་ཁག་ཞུ་ཐབས་དང་། དེ་
 བཞེན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ལ་བཞོད་
 མངགས་གནང་དགོས་ཁག་གནང་སྟེ། རྒྱལ་
 སྤྱིའི་བྱིས་ཆོག་ལས་ལྟ་སྟོང་མིའི་བོད་དོན་

འབྲེལ་མཐུན་ལྟ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་སྤྱབ་དགོས་འདུག་དེ་བཞེན་
 བྱིས་ཆོག་ལས་ལྟ་སྟོང་གི་གནང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་བྱིས་ཆོད་དང་། གསུམ་བཅུའི་
 དུས་བབ་ཀྱི་གསུང་བཤད་སོགས་མང་པོ་
 ཞིག་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་ཆོན་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོད་ཐོག་དུས་རྒྱུན་
 ལས་དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན་ན། དུས་
 ཆོད་སྤྱི་པའི་སྤྱི་པའི་ལས་ལ་ཡིག་ཐོག་ལ་པ་བ་
 ཆོག་ཆོག་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་འདུག་མདོར་ན།
 སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ནམས་ཆད་དང་ལྟ་བུ་པ་
 ཡོང་སྤྱབ་རྒྱུར་ཆང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་
 སྤྱབ་དགོས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 འདུག་ཅེས་གསལ་འདེབས་དང་སྤྱི་པའི་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞེན་
 བསྐྱེད་གཅིག་ལ་སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ལས་ལྟ་
 ཆོག་ལས་ཐེངས་གཉིས་རེ་བསྐྱོད་ཆོག་ལས་
 གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་རྒྱལ་ལས་ལྟ་

ཆོག་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་སྤྱི་པའི་
 སྤྱི་པའི་གསུང་བཤད་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་
 ལས་ཆོག་ལས་ཆུང་གི་སྤྱི་གཞི་འཛིན་ཆོན་དུག་
 པ། རྒྱལ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོན་ཞེས་པའི་ལོག་སྤྱི་
 པོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༤ ལས་ ༢༠༡༤
 ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༤ བར་སྤྱབས་བཅུ་བདུན་པའི་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྟ་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་
 ལས་ཆོག་ལས་ཆུང་ལོ་དུས་གསུམ་པའི་ནང་སྤྱི་
 ཆོན་གསུམ་ལ་སྤྱི་འཕུས་མི་འགྲོ་ཆ་བཞོས་
 གནང་བར། རྒྱལ་འབྲེལ་སྤྱི་ཆོན་དུ་སྤྱི་འཕུས་
 དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་གོ་བོ་སྤྱི་བཟང་པན་
 བདེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ལས་ལྟ་སྟོང་
 པ་དོན་མཆོག་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་ཆོན་དུ་སྤྱི་འཕུས་
 མཁན་པོ་ཀླུ་གཤམ་དངོས་བྱུང་བསྐྱེད་ནམས་
 མཆོག་དང་། སྤྱི་འཕུས་དགེ་བཤེས་ཨ་གོང་
 དེན་ཆོན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ སྤྱི་འཕུས་ཆོ་
 དེང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ སྤྱི་འཕུས་བསྐྱེད་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ལས་འཕེལ་བྱེད་གནང་སྤྱབས་

འཛིན་འཛིགས་བྲལ་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་དོན་ གྲོང་རྒྱུ་ཞིབ་ཤེ་ཆོན་དུ་སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ བཤེས་གངས་རི་མཆོག་བཅས་ལ་ ཐུགས་
འགྲུབ་བཀའ་ཤིས་མཆོག་ དེ་བཞིན་འཛིན་ ཡར་འཕེལ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་དག་ གཏན་ཁུལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཏེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྲོད་དོན་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་
གནང་མཁན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་མཇུག་འབྲེན་གནང་བ།

༢༡ པའི་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་
༡༠ རྟེན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་ ༥༡༣༠ ཐོག་དཔལ་
ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་
དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྤྱིལ་མ་ཆེ་
རིང་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཚོགས་གཙོའི་
ལས་ཁུངས་སུ་ཨི་ཏེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྲོད་དོན་ཚོགས་པ་ (Atlas)
ཞེས་པ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་གནང་
མཁན་སྤྱི་ཞབས་ཨན་ཌི་རི་ བེན་ཇོན་ (An-
drea Venzon) ལགས་དང་། ལུམ་སྤྱི་ཁོ་
ལོམ། སི་ སལ་ཤ་ཤོར་ (Colombe C.
Salvador) ལགས་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་
མཇུག་འབྲེན་གྱིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་དོ་སྤྲོད་དང་།
མང་གཙོའི་སྐོར་ལ་བཀའ་བསྟར་ལུགས་
པོར་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྱི་ཞབས་ཨན་ཌི་
རི་ བེན་ཇོན་ (Andrea Venzon)
ལགས་ཀྱིས་ (Atlas) ཚོགས་པའི་ནང་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ ༡༣༧ ཡི་
ཚོགས་མི་ཁྱོད་མི་གངས་སྤོང་ཐག་ཉི་ལྷ་ཅ་
བཞི་ལྷག་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། ཚོགས་པའི་
དམིགས་ལུལ་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་ཆེག་སྤྱིལ་

ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཏེ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྲོད་དོན་ཚོགས་པ་ (Atlas) ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་སྤྱི་
ཞབས་ཨན་ཌི་རི་ བེན་ཇོན་ལགས་དང་། ལུམ་སྤྱི་ཁོ་ལོམ། སི་ སལ་ཤ་ཤོར་ལགས་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་སྐབས།

གྱི་རྒྱས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་
ལུགས། ད་རེས་བཞུགས་སྐར་རྟེན་བོད་
དོན་སྐོར་མཁྱེན་རྟགས་སྤྲད་ཐེབས་པའི་སྐོར་
སོགས་ཚོགས་པའི་སྐོར་དོ་སྤྲོད་དང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་
མཆོག་གིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་
གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱབ་ཆ་
དང་། ཐོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉིས་ཀྱི་
སྐོར། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་རྒྱུང་གི་
རྒྱུ་འབྲེལ་ཤེ་ཆོན་དང་། ཆབ་སྤྲོད་ཤེ་ཆོན།
འཛིན་སྐྱོང་རྒྱུ་ཞིབ་ཤེ་ཆོན་བཅས་ཤེ་ཆོན་
གསུམ་ཀྱི་སྐོར། སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་མི་མང་གི་

བདེ་སྤྱག་གཟིགས་ཞིབ་སྲོད་བཅན་བྱོལ་
བོད་མིའི་འདུ་སྤྲོད་ཁག་ལ་ས་བགོས་སྤྱིལ་ས་
བསྐྱོད་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བོད་དོན་
ཁུ་སྤྱལ་སྤྲད་ལུ་རྩེབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་འབྲེལ་མིན་ནང་ཆེད་ཐེབས་
གྱིས་དཔོན་རིགས་མཇུག་འབྲེན་གནང་
བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་སྤྱིལ་སྐོར་
དོ་སྤྲོད་དང་།

རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་
ནང་གིས་པ་ས་ཡ་གཅིག་མན་ཅམ་རྒྱ་
གཞུང་གི་སྤངས་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་བཅའ་
སྤྲོད་སྤྱོད་བྱའི་ནང་བཅན་ཤེད་ཐོག་སྤྱོད་

འཇུག་བྱེད་བཅུག་སྟེ། བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་
 རིགས་སྤྱི་བསྐྱར་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་ཁྱེད་ལྟུང་བསྐྱོད་
 ལའང་དཔ་བསྐྱགས་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་རྩ་
 གནས་སྤངས་སྤྱི་དང་། མཐོ་སྤངས་བོད་ཀྱི་
 ཁོང་ཡུག་གི་གཤམ་གནད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
 གསུངས་གནང་བ་མ་ཟད།

ཁོང་རྒྱལ་པས། བཅན་བྱོལ་ནང་
 འོས་བསྐྱར་གནང་བྱོགས་སྒྲོང་དང་། ཉེ་ཆར་

རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་ཐོན་ཅན་
 ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༠ ཡི་ཆོགས་འདུ་བསྐྱོང་
 ཆོགས་གནང་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་
 གཙོ་མཆོག་གི་མཆན་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཁྱེད་
 སྤྱི་ཡི་གེ་བཏང་བ་དེར་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོས་
 ལན་འདེབས་གང་གནང་མིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ནང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་འོས་འཛིན་
 གནང་མཁན་ཡོད་མེད་སྒྲོལ། ཡུ་རོབ་མཐུན་
 ཆོགས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ལ་
 གཞིགས་ཚུལ་རྒྱུ་ཡིད་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་

ཐོག་དོགས་འདི་སྤུལ་བར། དཔལ་ལྷན་
 ཆོགས་གཙོ་སྤྱེལ་པོ་མཆོག་གིས་ལན་
 འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་ Atlas ཆོགས་པའི་དོས་ནས་འབྱུང་
 འབྱུར་བོད་དོན་སྒྲོང་བརྩོད་གཞི་གཙོ་བོར་
 བྱས་པའི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་བསྐྱོང་འཆར་
 ཡོད་པའི་སྒྲོང་སོགས་གསུངས་གནང་རྗེས།
 ཁྱོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་ནང་གཞིགས་
 སྒྲོར་སྟེ་ཁྱིད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་རྩེ་རིང་བསྐྱར་འཛིན་སྤྱན་ཆོགས་མཆོག་ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་
 ཆོགས་པའི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཆོགས་ཐེངས་བདུན་པ་དང་། ཨ་ག་ཨ་ག་ཤོང་ཁྲེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་ཡིག་དཔེ་དེབ་ཀྱི་སྟེ་ཆན་
 གསར་པ་དབྱུ་འབྱེད་མཛོད་སྒྲོ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཆེད་ཐེབས་གནང་བ།

༢༡ ཁྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་བ་ ༡༠ ཆེས་
 ༡༩ ནས་ ༡༥ བར་ཉན་གངས་གཉིས་རིང་
 ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་རིགས་སྤྱི་
 མཐུན་ཆོགས་པའི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཆོགས་
 ཐེངས་བདུན་པ་ཨ་ག་ཨ་ག་ཤོང་ཁྲེ་
 Wagga Wagga City དུ་བསྐྱོང་
 ཆོགས་གནང་བའི་ཐོག་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་
 ཡའི་ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 རྒྱུ་རྩེ་རིང་བསྐྱར་འཛིན་སྤྱན་ཆོགས་མཆོག་
 དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་དུ་གདན་ཁྲུ་
 ལྷར་གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་ཐེབས་གནང་ཡོད་
 འདུག

ཉན་གངས་གཉིས་རིང་གི་ལས་
 རིམ་ཐོག་ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་

རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པའི་འགན་འཛིན་
 ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་དང་། ཨ་ག་ཨ་ག་
 ཤོང་ཁྲེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་ཡིག་དཔེ་
 དེབ་ཀྱི་སྟེ་ཆན་གསར་པ་ཞིག་དབྱུ་འབྱེད་
 གནང་འདུག

དེ་ཡང་ཕྱི་ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༡༩
 ཉན་ཀྱི་སྤྱོད་ཨོ་སི་ཀྲོ་ཡི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་
 བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པའི་འགན་
 འཛིན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་དངོས་སུ་
 དབྱུ་འཇུགས་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
 སྤྱི་མགོན་རྒྱལ་པས་བོད་མིའི་སྤྱོད་མེད་པའི་
 དབྱུ་ཁྱིད་སྤྱོད་པོ་ལོང་ས་པ་སྤྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་
 ཆེར་མཛུལ་དར་བསྐྱོར་འབྱུལ་དང་། དེ་རྗེས་

ཆོང་མ་སྤྱི་བཞེངས་ཐོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་
 དཔལ་འབྱོར་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེད་དག་བཅད་
 སྤྱི་དན་སྐར་མ་གཅིག་རིང་ཁྲུ་། སྐབས་
 དེར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་རྩེ་རིང་བསྐྱར་
 འཛིན་སྤྱན་ཆོགས་མཆོག་གིས་ཆོགས་
 འདུའི་ཐོག་ཐེབས་པའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་
 ཆོགས་པ་ཁག་བདུན་ཀྱི་ལས་སྟེ་རྒྱལ་ས་
 འཆོམས་འདི་དང་འབྲེལ། ཆོགས་འདུའི་ནང་
 བསྐྱོ་སྤྱོད་ཆོགས་ཚུད་ཡོད་རྒྱུའི་ཐོག་ལས་
 ཉན་གསུང་བཤད་སྟེ་བསྐྱར་སྤྱོད་གནང་
 འདུག ཐེངས་འདིའི་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ཁོ་
 རྟེན་དང་། སེཌ་ནི། ཁྲུ་སི་ལེན། ཨིག་ཀྲོ་རི་
 ཡ། གནས་མཁར་གསར། བོད་དགལ་ རོར་

ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཤོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་ཨོ་སི་ཁྱོ་ཡི་ཡེ་ཀྲལ་ཡོངས་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་
འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཐངས་བདུན་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཕྱོགས་བཞུགས་བྱེད་པའི་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་ཡིག་དཔེ་དེབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་གསར་པ་དབུ་འབྱེད་མཛད་
སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཆེད་མཁས་གནང་སྐབས།

བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
ཚོགས་གཞིན་སོགས་ལྷན་ཞུགས་གནང་
འདུག གཞི་རྒྱུ་ཚོགས་འདུ་དེ་བཞིན་ལོ་
གཉིས་རེའི་མཆོམས་ལ་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་སྐབས་གཙོ་བོ་ཨོ་སི་ཁྱོ་རྒྱུ་ལོ་
གནས་སྤྱོད་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་མ་འོངས་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་
བསྐོ་སྤྱོད་ལྷགས་པོ་གནང་སྟེ། བྱོ་སི་ཁྱོ་
གཏན་འཁེབས་དང་། ཨོ་སི་ཁྱོ་ཡི་ཡེ་ཀྲལ་
ཡོངས་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་དང་། བྱང་ཆེ་ལོ་འདེམས་
གནང་གི་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྐབས་དེར་ཕྱོགས་
བཞུགས་བྱེད་པའི་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་ཡིག་དཔེ་
དེབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་གསར་པ་ཞིག་གསར་
འཛུགས་གིས་དབུ་འབྱེད་གནང་རྒྱུའི་མཛད་
སྤྱོད་ཞིག་ཚོགས་པའི་ཐོག་ ཕྱོགས་བཞུགས་
སྤྱི་འཐུས་ཤོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་

མཆོག་དང་། ཨོ་སི་ཁྱོ་སྤྱི་ཚན་དོན་གཙོ་
ཀྱི་སྤྱི་ཚན་ལགས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ་
དང་། སྐབས་དེར་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་
འཐུས་མཆོག་གིས་སྐབས་དེར་ཕྱོགས་བཞུགས་
ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་ཨོ་སི་ཁྱོ་སྤྱི་ཚོགས་
འཐུས་མི་འབྲུམ་རམས་པ་ཇོ་ མེག་གིར་
(Dr Joe McGirr) མཆོག་དང་། སྐབས་དེར་
གཙོ་བོ་ཁྱོ་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་ ༩་ལ་སོ་ (May-
or & Councillor Mr. Dal-
las) མཆོག་རྣམས་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་
འབྲུད་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཀྱི་ ཁོང་རྣམས་པ་གཉིས་
ནས་དེ་གའི་ཕྱོད་ཁྱོ་རྒྱུ་ལོ་གནས་སྤྱོད་
བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་འདི་ལྷ་སྤྱི་ལས་དོན་
ཞིག་སྤྱོད་རྒྱུ་མཐུན་འཛུར་རྒྱུ་སྤྱོད་
གནང་བར་ལྷགས་ཇི་ཆེ་ཞུས་འདུག མཛད་
སྤྱོད་ཐོག་ཨོ་སི་ཁྱོ་ཡི་ཡེ་ཀྲལ་ཡོངས་
གི་རྒྱ་རིགས་འབྲེལ་མཐུད་པ་རྒྱ་བ་བཟང་ལོ་

ལགས་དང་། ཨོ་སི་ཁྱོ་ཡི་ཡེ་ཀྲལ་ཡོངས་
བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
གཙོ་དང་། བྱང་ཆེ། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་
མེབས་མཁན་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་། སྐབས་
དེར་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མི་སོགས་མེབས་འདུག

སྐབས་དེར་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་
འཐུས་མཆོག་གིས་དེས་སྐབས་དེར་ཕྱོགས་
བཞུགས་བྱེད་པའི་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་ཡིག་དཔེ་
དེབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་གསར་པ་ཞིག་གསར་
འཛུགས་གནང་བ་དེས། དེ་གའི་ཕྱོད་ཁྱོ་
དང་། མངའ་སྟེ། ཀྲལ་ཁབ་ནང་གནས་སྤྱོད་
བྱེད་མཁན་བོད་མི་ཆོར་ཕྱག་རྟགས་གནང་
བ་ཅུ་མི་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུ་དཔེ་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་
སྤྱོད་མཁན་གཙོ་བོ་ཁྱོ་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་
བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འདུག་རྟགས་
ཕྱལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྤྱོད་དང་།
དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་དང་། རིག་
གཞུང་ཆེད་རྒྱུའི་བཅོན་ཁང་ནང་ཆུད་པའི་
བོད་མི་ཆབ་སྤྱོད་བཅོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
རིང་གི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ཇེས་དགའ་ཆོར་
བྱུང་པའི་ཡིན་སྤྱོད་སོགས་གསུངས་གནང་
འདུག

ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཨོ་སི་ཁྱོ་ཡི་
ཡོངས་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་གསར་པ་མི་ཉེ་བོད་རིགས་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཇ་བ་ཆོས་
འཛིན་ལགས་དང་། བྱང་ཆེ་ལོ་ར་བོད་
རིགས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཁང་

འབྲུམ་རྒྱལ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ལ་བཟུགས་
བརྗོད་གནང་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།

ལྷུང་མོང་། དེ་བཞིན་ཨ་འི་འི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མང་གཙོ་ལྷོ་གནས་ཁང་གི་མཐུན་འགྲུང་
 འོག་སྐབས་ ༡༢' པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཚོགས་ཐོག་མར་འགོ་ཚུགས་སྐབས།
 གསར་དུ་མེབས་མཁན་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ལ་
 ཟབ་སྦྱོང་གནང་བ་དང་། ད་བར་ཐབས་བྱས་
 ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ཁ་ཤས་ཚོགས་ཡོད་པོ་དེ།
 ལྷག་པར་དུ་སྐབས་ ༡༢' པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་བྱས་འཆར་
 གཞི་དེ་བ་གཞུགས་སུ་བཏོན་སྟབས་བ་བྱང་
 ཡོད་པ་པོ་དེ། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཐབས་བྱས་

འཆར་གཞི་གཞི་ཅར་བཟུང་ནས་ད་ལྟ་ལས་
འཆར་སྒེལ་འགོ་འཇུག་ས་ཐིམ་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་གྱི་ད་
ཕྱོགས་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་དང་།
སྤྱི་ཞབས་ལི་ཡེ་ཏུ་ལགས་བཅས་ར་ཆོ་
ལྷན་འཛུགས་ཐོག་གོ་བསྐྱར་བྱས་པ་ཡིན།
དེ་ནང་བཞིན་མ་འོངས་པར་ར་ཆོས་ལྷ་
མཐུད་མཉམ་ལས་གྱུར་སྤྱི་ཚུལ་ལྷན་འཛུགས་
པོ་གྱུར་གྱི་ཡོད། ར་ཆོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱབས་
བཅོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཆགས་
བསྐྱེད་ཡོད་དུས། ལས་འཆར་གང་སྒེལ་བ་
ཡིན་ནའང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་འགྱུར་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དེས་དེ་
ཡིན་དུས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷ་
གནས་ཁང་དང་། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་རོགས་
ཚོགས་ PRM དང་། USAID བརྒྱན་ནས་
མཐུན་འགྱུར་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་ར་
ཆོར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག གཞན་ཡང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་
དེབ་དང་། གྲོས་ཚོགས་རོ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱན་སྤྱད་
དེ་འདྲ་བཅོ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཨ་རིའི་རྒྱལ་
ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷ་གནས་ཁང་གི་ཐོག་ནས་
མཐུན་འགྱུར་བྱགས་ཆེན་པོ་གནང་སོང་
བས། རྣམ་པ་ཆོ་བརྒྱད་ནས་སྤྱགས་ཐེ་ཆེ་ལྷ་
རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། མ་འོངས་པར་སྤྱ་མཐུད་
ནས་མཐུན་འགྱུར་གནང་རོགས་ཞེས་
གསུངས་གནང་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་སྤྱོད་མ་

ཆེ་འོང་མཆོག་གིས་གཙོ་བོ་གསུང་དོན། ཨ་
རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷ་གནས་ཁང་
(NDI) གི་མཐུན་འགྱུར་འོག་ བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་མཁས་དབང་
གདན་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ལྷ་
སྤྱལ་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་བསྐྱོད་
ཚོགས་གནང་སྤྱབ་པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་
ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཆགས་ཚུད་དང་
ས་བརྒན་སྤྱད་ཐབས་སྤྱོད་ཁག་ཅིག་དང་།

ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷ་གནས་ཁང་
གི་ཨེ་ཤི་ཡ་ཁུལ་གྱི་ལས་འཆར་འགན་
འཛིན་སྤྱི་ཞབས་མན་པི་རི་ལེ་ སི་ཏྲ་ ཨན་ཏི་
(Manpreet Singh Anand, NDI's
Asia Regional Director) མཆོག་
གིས་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་གྱི་ད་ཕྱོགས་དང་།
མང་གཙོ་སྤྱ་བརྒྱན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་གལ་
གནད་སྐོར་སོགས་རོ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ། ལྷ་
མཐུད་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་

ཚོགས་གཙོ་སྤྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ལྷ་གནས་ཁང་གི་ཨེ་ཤི་ཡ་ཁུལ་གྱི་ལས་འཆར་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་མན་པི་
རི་ལེ་ སི་ཏྲ་ ཨན་ཏི་མཆོག་དང་། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཆར་འགན་འཛིན་ལྷ་སྤྱལ་ལྷ་ལེ་ སི་པེ་ཀར་མན་མཆོག་ནས་གཉིས་དང་ལྷན་
མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

གཞིན་སྤྱོད་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་བ་སྤྱོད་བསྐྱེད་གི་
ཐབས་སྤྱོད་གནང་སྤྱབ་པ། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་
མཐོ་སྤྱོད་ཁག་གི་ནང་བོད་དོན་སྐོར་རོ་སྤྱོད་
གནང་སྤྱབ་པ་སོགས་ལས་འཆར་མང་པོ་
ཞིག་ལེགས་སྤྱབ་བྱུང་བའི་སྐོར་གསུངས་པ་
དང་འབྲེལ། མ་འོངས་པར་སྤྱ་མཐུད་ལས་
འཆར་ཐོག་མཐུན་འགྱུར་གནང་སྤྱོད་ཡོང་
བའི་འབོད་སྤྱལ་ལྷ་ས་གནང་སོང་།

དང་ལྷན་མཉམ་བྱས་ཐོག་ལས་དོན་བྱ་རྒྱུའི་
འདུན་པ་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས་གནང་
རྒྱུ་ཡིན།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་
གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
བརྒྱུད་ཕྱག་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་དང་། དེ་ནས་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཞིགས་
སྐོར་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

རྩེད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟེ་མི་ལོ་ ༤༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒྲིལ་ཐོག་དཔལ་ལྷན་པོ་དེ་མི་མང་གྱི་འཕུས་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྒྲོག་སྤངས་གནང་བ།

རྩེད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟེ་མི་ལོ་ ༤༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒྲིལ་ཐོག་དཔལ་ལྷན་པོ་དེ་མི་མང་གྱི་འཕུས་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྒྲོག་སྤངས་གནང་སྐབས།

༢༡ ཁྱིམ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ སའི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་སྐྱེས་མཁོན་གཙོ་བོ་ལྷ་བས་རྩེ་ཀུན་བདེ་གིང་རྩེ་ཆ་ལྟེ་རྩེ་དེན་པོ་ཆེ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་རྩེད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟེ་དབུ་བཞུགས་ནས་ལོ་རྩེ་ ༤༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤངས་བཅེ་ཞུས་གནང་སོང་།

སྐབས་དེའི་མཛད་སྒྲིལ་ཐོག་དཔལ་ལྷན་པོ་དེ་མི་མང་གྱི་འཕུས་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དཔེགས་བསལ་སྐྱེ་མཁོན་དུ་གདན་ཞུས་ལྷ་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྒྲོག་སྤངས་གནང་དོན། རྩེད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟེ་དབུ་བཞུགས་ལྟེ་མི་ལོ་ ༤༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒྲིལ་ཐོག་ཐེབས་པའི་སྐྱེ་མཁོན་གཙོ་བོ་ཀུན་བདེ་གིང་རྩེ་ཆ་ལྟེ་རྩེ་དེན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུ་བསྐྱབས་གནས་དགོ་

འདུན་གྱི་སྤྱེ། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་ལས་ལུང་ནམ་ལ། དུང་ཆེ་དང་འགན་འཛིན་ནམ་ལ། བྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཁོན་ནམ་ལ། བོད་ལྷ་གཞི་སྤྱི་འདུས་དབུ་འཛིན་མཆོག་དང་། སྒོ་བ་ལྷའི་འགན་འཛིན། སྒོ་བ་སྤྱི། དགོ་ཆུ། ལས་ལྷེ། ལས་ལུང་ནམ་ལ་དང་། བཅེ་བའི་སྒོ་བ་སྤྱི་གཞི་ལྷ་ཆེད་ཆེད་མང་ཆོག་གས་བཅས་ལ་བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་དོས་ནས་འཆམས་འདྲིའི་བཀའ་ལེན་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་རིང་ནི་རྩེད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟེ་དབུ་བཞུགས་ལྟེ་མི་ལོ་ ༤༣ འཁོར་བའི་དུས་ཆོག་སྤངས་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཟུང་ཡོངས་རྩོགས་བཅན་བཟུང་བུས་ཀྱི་ཁྱིམ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་མིའི་སྤྱོད་ལུང་པའི་དབུ་ཞིང་གྱི་ཁོར་ལོངས་ལྷ་བསྐྱབས་མཁོན་

ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་བསྐྱབས་བོད་མི་ཞི་བཟུང་ཅམ་བཅན་ཁྱོལ་དུ་ཐེབས་དགོས་ལུང་། དཀའ་ངལ་ཕིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་སྤངས་དེའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་དང་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྒྱན་གནས་སུ་བཅུ། ཁྱི་ཁོར་ལོངས་ལྷ་བསྐྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་ཐུག་མཐུན་ལོག་བཅན་ཁྱོལ་བོད་ལྷ་གཞི་ལྷ་བཟུང་དེད་གི་ཕེས་ཡོན་སྤྱོད་རྒྱུའི་ཆེད་སྤྱོད་སྤྱེ་ཞུ་ཆེད་མངགས་ལུང་འཇུགས་མཛད་ཡོད།

བོད་ཞི་འདི་བཞིན་ཁྱིམ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་ལྷ་གཞི་ ༧༡ ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐོག་མར་གསར་འཇུགས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱི་གཞི་ལྷ་མོ་དམ་པ་ཆེ་རིང་སྤྱོད་མ་མཆོག་དང་། དེ་རྩེས་ལྷ་སྤྱི་གཞི་ལྷ་མོ་བཀའ་ལུང་རྩེ་བཟུན་བསྐྱེ་མཆོག་གིས་མི་ལོ་ ༩༣ ལྷ་གི་ཁོར་ལོངས་ལྷ་མཆོག་གཞི་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཞི་དབུ་འཛིན་རིམ་པ་དང་དགོ་ལས་རིམ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་གཞི་ལྷ་མོ་འབད་འབྱངས་ལུང་སྤྱོད་ཐོག་ འཁྱོར་འཁོར་ཞན་པའི་སྤྱེ་གྱུ་དང་། ལྷ་གཞི་ལྷ་མོ་བོད་ནས་གསར་དུ་འཁྱོར་བའི་བོད་ལྷ་གཞི་ལྷ་མོ་ལ་གཞིགས་སྤྱོད་གནང་ནས། བོད་བསྟན་སྤྱོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་ལ་སྤྱོད་པའི་མཛད་རྩེས་བཞག་གནང་བར་ཡི་རངས་བསྐྱབས་བཟུང་དང་སྤྱི་གཞི་ལྷ་མོ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སློབ་གྲྭ་ནི་བྱིས་པ་འདི་རྣམས་དཔྱོད་
 བཅོས་སྒྲིལ་བྱས་ཞིག་ཡིན་པས། འཛིན་སྐྱོང་
 གྱི་དང་ལྷན་པར་དུ་དགེ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་
 སློབ་སྦྱོང་ཆེད་བྱམས་བཅེས་ཀྱི་ནུས་
 བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་གཞི་རྣམས་བྱམ་བ་གང་
 རྩོས་སློབ་མའི་རྒྱ་དཀྱིལ་ཏུ་སྒྲིལ་བ་གནང་
 བས། སློབ་སྦྱོང་ཡོངས་དང་ལྷན་པར་རྒྱ་
 གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱུགས་ཆེན་མོར་
 མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་སློབ་མ་རྣམས་
 གྱི་སྦྱངས་འབྲས་སྤར་ལྷན་ཐོབ་རྒྱུར་
 གཞིགས་སྐྱོང་གནང་དགོས་པ་མ་ཟད། རྒྱན་
 མིན་བོད་ཀྱི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་པོ་
 འཇགས་ཐབས་སུ་བྱགས་སྒོན་སྒྲིལ་
 དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭའི་ཁྱིམ་ཆང་སོ་སོའི་པ་མ་
 དང་། རྒྱ་སྦྱོང་སོ་སོའི་པ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་
 རྒྱ་སྦྱོང་ཆེད་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་ངང་
 འཆར་ཡོངས་ཡོང་རྒྱུར་འཐུས་ཤོར་མེད་
 པར་བྱམས་བཅེས་བསྐྱེད་ཏེ་བོད་སྦྱོང་
 བཟང་པོ་ཞེས་འཛིན་གཉིས་ལྡན་ཤིང་སྦྱོང་
 གྱིད་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་དང་། བོད་མི་སློབ་སྦྱོང་
 གཅིག་ཡིན་ཡང་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་
 དགོས་མཁོ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བས་སློབ་སྦྱོང་གི་
 མཐུན་ལམ་དང་སྦྱོང་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་
 རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཡོང་
 རྒྱུ་པའི་རྣམས་དཔྱོད་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་གནང་
 དགོས།

དེར་གོ་དུས་སུ་བོད་ནས་གསར་དུ་
 སེབས་མཁན་སྤྱ་ཆེས་ཉུང་དུ་བྱིན་པ་དང་།
 བཅོས་ཀྱི་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་འང་

རྒྱ་སྤྱོད་བོད་སྦྱོང་ཁྱིམ་སྤྱོད་ལྷན་པར་ཏེ་མི་ལོ་ ༦༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྤྱོད་སྐབས།

གསར་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་ཉུང་དུ་བྱིན་པ་སོགས་
 ཀྱིས་བཅོས་ཀྱི་ལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་
 བོད་སྦྱོང་ཉུང་དུ་འབྱོར་བཞིན་པའི་གནས་
 ལྟངས་ལ་བརྟེན། གོ་སྐྱབས་འདི་བརྒྱུད་ད་
 ཡོད་སློབ་མའི་ཞེས་ཆད་གོང་མཐོ་དང་དགེ་
 ལྡན་གྱི་སློབ་ཁྱིམ་ཆད་ལྡན་ཡོང་སྤྱོད་ཐབས་
 ལམ་གསར་གཏོད་གནང་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ཡང་བྱངས་ཆད་ལས་སྦྱས་ཆད་ལྡན་པ་
 ཡོངས་ཐབས་གནང་རྒྱ་གལ་འགངས་ཡིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཙོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 དགོངས་གཞི་ལྟར་བོད་སྦྱོང་ཁྱིམ་སྤྱོད་འདིའི་
 ངོས་ནས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་པའི་
 ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་སྦྱོང་སྤྱོད་འཇུག་
 གནང་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་
 ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་རྒྱུ་རྒྱའི་ལས་གཞི་
 བསྐྱེད་དང་སྐྱོང་བཞིན་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 བརྩོན་དང་སྦྱོང་སྤྱོད་ལྡན་སྤྱོད་གནང་
 དགོས་པ་མ་ཟད། རྣམ་ཞག་རྒྱུན་དུ་སློབ་
 སྦྱོང་པན་ཚུན་སྤྱོད་ཆ་བཤད་སྐབས་བོད་

སྤྱོད་ནང་ཡིན་རི་དང་ཉིན་རྒྱུ་ ལུས་སྤྱོད་
 སོགས་ཀྱི་མིང་ཆོག་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བོད་
 སྤྱོད་མ་དག་རྒྱུན་འབྲམས་ཀྱི་གནས་སྤངས་
 ཡོང་མི་སྤྱོད་པ་མིན་པས། སློབ་གྲྭའི་ཁྱོར་
 ལུག་ནང་སློབ་མ་ཆོས་བོད་སྤྱོད་གཙང་མ་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་མེད་པར་བཤད་རྒྱུ་དགོས་
 རྒྱུར་དགེ་ལས་ཆད་མས་སྦྱོང་སྤྱོད་ཆེ་
 བཞིན་གནང་དགོས།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་
 རྣམས་ལ་དམ་བྱག་སྤར་ལས་འཇུག་ཆེ་རུ་
 བཏང་ནས་བྱིས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་
 མི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བསྐྱེད་ལེན་བྱས་དང་
 བྱོད་བཞིན་པ་དང་། ཆོས་དད་རང་དབང་
 དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་
 བསྐྱེད་ཀྱང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཟེར་བ་
 སོགས་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུས་ཆེས་གཏུག་
 རྒྱུ་ཅན་དངོས་སུ་ལག་བསྐྱེད་བྱོད་བཞིན་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་སྦྱོང་ས་ཡ་གཅིག་ལྷན་
 ཅམ་བཅོན་གྱིས་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུས་ལོག་
 ཆེད་མངགས་བསྐྱེད་པའི་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་གྲྭ་

ཟེར་བར་བཅུག་མེ། མེན་འཁོ་དང་འབྲིང་
 རིམ་གྱི་ཐོད་སྒྲུག་རྣམས་ཚུང་དུས་ནས་པ་མ་
 དང་ཁ་སྐལ་ཏེ་ཐོད་གྱི་སྐྱད་ཡིག་དང་རིག་
 གཞུང་། ཡ་རབས་གོམས་སྒོལ་བཅས་མེད་
 པ་བཟོ་བཞིན་ཡོད།

ཐོད་ནང་དུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་བསྐྱབ་
 གཞི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ལྟ་ལྟ་ཅམ་རྒྱ་ཡིག་གི་
 ལམ་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་
 ཐོད་ཡིག་གི་སློབ་ཁྲིད་བརྒྱ་ཆ་ལྟ་ཅམ་ལས་
 ཟེན་གྱི་མེད། དེ་ཡང་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ལ་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་སློད་དོན་ནི་དེར་རབས་
 འབྲུལ་ལས་སོགས་ཆོན་ཅལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་
 གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལ་དམིགས་
 ཡོད་ནའང་། ཐོད་གྱིས་གཙོས་གངས་ཉུང་མི་
 རིགས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་སློབ་གསོ་སྤེལ་བའི་
 དམིགས་ལུལ་ནི་དམར་ཤོག་གཞུང་ལ་སློ་
 དཀར་དང་མཐའ་མཆོམས་ཁག་ཏུ་བརྟན་
 བརྒྱུང་ཡོད་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་རེད་
 ཅས་ཉམས་ཞིབ་པ་འགས་བཤད་ཡོད། སྤྱི་
 ལོ་རྒྱ་གཞུང་གིས་ལོ་ལྔ་ཆོན་བཅུ་བཞི་པའི་
 སྐད་ཡིག་ཆོད་ལྷན་འཇུགས་སྤྱན་འཆར་
 འགོད་ཟེར་བའི་ཁྲིའུ་སྤྱི་སློབ་གྲྱུ་ཆུང་
 འབྲིང་གི་སློབ་མའི་སྤྱི་སྐད་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་ཆོད་
 རིམ་རྒྱགས་གཞིའི་ཆོད་གཞི་དང་རྒྱགས་
 གཞིའི་ཅ་འཛིན་ཟེར་བ་ཞིག་གཏན་འཁེབས་
 གུས་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་རྒྱ་ནག་
 ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་དང་སྐད་ཡིག་
 འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཏན་འཁེབས་གུས་པའི་སློབ་རྒྱུང་དང་

རྒྱ་སྐད་ཐོད་སྒྲུག་ཁྲིམ་སྤྱི་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་ ༩༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་མོ་ལྷུ་བས་ཇེ་ཀུན་བདེ་སྤྱིང་ཏྲ་ཆོག་རྒྱུ་
 དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་།

དམར་རིམ་སློབ་མའི་བསྐྱབ་གཞི་ཡོད་ཆོད་
 རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྤྱི་བྱས་གྱི་ཆ་
 ཤེས་ཤིག་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོར་དུ་
 རྒྱའི་དབང་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་
 གཞན་ཁག་གི་སྐད་ཡིག་ཅ་མེད་བཟོས་ཏེ་སྤྱི་
 སྐད་ཅས་རྒྱ་སྐད་ཅན་བསྐྱར་རྒྱའི་སྤྱི་བྱས་
 འདི་ཉིད་ལོག་ ཐོད་ནང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་
 བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་རྒྱ་ཡིག་ཁོ་རྒྱའི་ཐོག་སློབ་
 ཁྲིད་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྤྱི་བྱས་ལག་
 བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཤེས་སྤྱོད་
 ཐོད་ཡིག་སློབ་ཆོན་ཡོད་ས་དཀར་མཛེས་
 ཐོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་
 ཁག་གཅིག་གི་ནང་ཐོད་ཡིག་སློབ་འབྲིང་སོ་
 སོར་ ༢༠༢༥ ལོ་ནས་བཟུང་ཐོད་ཡིག་སློབ་
 ཁྲིད་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། སློབ་ཆོན་ཆོད་མ་
 རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་སྐྱེད་དགོས་པའི་བཅོན་
 བཀའ་བཏང་ཡོད། དེ་ནི་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་མཆོན་བྱེད་སྐད་ཡིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བཏང་
 དང་གཏོང་བཞིན་པའི་རྣམས་པ་གསལ་པོར་

མཆོན་གྱུག་ དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་
 ལས་སྤྱི་བྱས་དེ་དག་འབྲུལ་དུ་མཆོམས་
 འཛོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་
 ཡིན།
 ཐོད་གྱི་སྐད་ཡིག་ནི་བཀའ་བསྐྱར་
 ཐོད་སྐུལ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་བཞུགས་ཡོད་པའི་
 ལེགས་སྐྱར་དང་དོ་མཉམ་པའི་འཛམ་གླིང་
 འདིའི་ནང་གི་སྐད་ཡིག་གཅིག་ལུ་དེ་ཆགས་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་པན་
 ཐོགས་རིམ་ཅན་ཡོད་ལུ་པའི་རིག་གཞུང་
 གསལ་ཆེ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་
 གཞུང་གིས་ཐོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་
 བཅས་པ་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱའི་སྤྱི་བྱས་ལག་
 བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། དེ་དག་འགོག་
 ཐབས་སུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གིས་
 གཙོས་གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོག་སྤྱི་ཁག་དང་། མི་སྐྱེར་བཅས་ནས་
 དེར་དོ་སྐྱོང་དང་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོད་ཐབས་གནང་
 དགོས་པ་མ་ཟད། བཅོན་བྱོལ་ཐོད་མི་རྣམས་

ཀྲིས་ཀྱང་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་སློབ་སློང་སྤེལ་གསུམ་ཐོག་
འུགས་སྟོན་རྒྱག་དགོས་པའི་བླ་སྤྱུལ་ལྟ་
རྒྱ་དང་། ཁྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་
བོད་སྤྱུག་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་གཟའ་མཐུག་སློབ་
གྲ་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་རང་གི་སྐད་ཡིག་མི་
ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་གནང་བཞིན་པ་རྣམས་
དང་། དབྱར་གསེང་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་བོད་

པའི་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་གྱི་ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་སློབ་སློང་ཆེད་ཡོང་བཞིན་
ཡོད་པར་ན་ས་བོད་སྤྱུག་ཁྲིམ་སྤེལ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན་ཆོག་མཆོག་
སྤེལ་ཡོངས་ལ་ལེགས་སའི་བསྐྱབས་བརྩེད་ལྟ་
རྒྱ་ཡིན།
མཐའ་དོན་བོད་མིའི་སློབ་མེད་པའི་
དབྱ་ཁྲིད་སྤྱི་ཙོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་

ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱོ་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་
བརྒྱར་བརྟན་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་
མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་བོད་དོན་
བདེན་མཐའ་རྒྱར་དུ་གསལ་བ་དང་། བོད་
སྤྱུག་ཁྲིམ་སྤེལ་ལས་དོན་རྣམས་སྤར་ལྷག་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་
བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༢༣ ལ།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབྱ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་། ས་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབྱ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༢༥ འཁོར་བའི་དུས་བླ་སྤྱུང་བཅིའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་གདན་ཁྲིམ་
ལྷན་ཆེད་མེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབྱ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབྱ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༢༥
འཁོར་བའི་དུས་བླ་སྤྱུང་བཅིའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་ཨ་ཁུལ་ལྷན་ཆེད་མེབས་ཀྱི་ཆེད་མཆོག་ལྷན་ཆེད་མེབས་ཀྱི་ཆེད་མཆོག་གིས་
དབྱ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་།

བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
དང་། སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ དམིགས་
བསལ་སྤྱི་མགོན་སྤྱི་སྤྱོད་དུང་ཆེ་སྟོབས་
སྤྱི་བ་མཆོག་ མཆོན་ཉིད་མཁན་སྤྱུལ་
བསྟན་འཛིན་ཆེ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གཞན་ཡང་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་
མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་དང་དུང་ཆེ་ཁག་ཅིག་
སོགས་སྤྱི་མགོན་རྣམ་པ་དང་། རིགས་སློབ་
མ་ལག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་འགན་འཛིན་དག་
བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གིས་
གཙོ་སློབ་སྤྱི་དང་། དག་ཅེས། ལས་བྱེད་
སློབ་སྤྱུག་དང་། སློབ་ཐུར་སོགས་མེབས་
གནང་འདུག
སྐབས་དེར་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་

༢༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་
༢༦ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ཚུ་ཆེད་ ༡༠ ཐོག་ས་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་
བཞུགས་སྐར་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་
དབྱ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་།

ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབྱ་
བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༢༥ འཁོར་བའི་དུས་བླ་
སྤྱུང་བཅིའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་ཨ་
ཁུལ་ལྷན་ཆེད་མེབས་ཀྱི་ཆེད་མཆོག་གིས་
དགའ་ལྷན་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་ཆེ་འཆང་ཆེ་བཙུན་སྟོ་

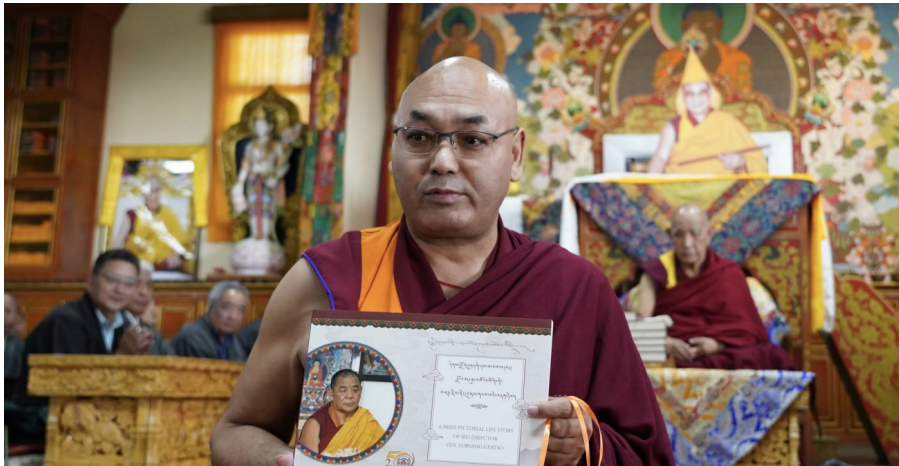
དབལ་ཕྱན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྒྱུས་ནས་ལོངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྒྱུས་ནས་ལོངོ་ ༩༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱང་བཅིའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེད་མཁས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

དབལ་ཕྱན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཆམས་འདྲི་དང་སྐྱབས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བསྐྱལ་བ་བཟང་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྒྱལ་མཐོན་གྱི་སྤྱི་ཐུ་གཅིག་གི་མཇུག་རྗེས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དེང་སང་གི་ལམ་ལུགས་ལྟར་ང་ཚོས་ལོངོ་ ༩༥ དང་། ལོངོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱང་བཅི་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་གོང་དུ་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་ཚོས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་རིགས་ལམ་དབུ་དགེ་དམ་པ་མཆོག་གི་མཇུག་རྗེས་དང་། སྤྱི་ནོར་ལྔ་གོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཇུག་འཕྲིན། ལྷག་པར་དུ་དགའ་ཕྱན་སོ་བྲང་གི་དབུ་ཆེ་སློབ་མཐོང་སྤྱི་པ་ལགས་ཀྱིས་སྤོན་མའི་ཞིང་ག་ལེགས་རིགས་ལམ་དབུ་དགེ་

དམ་པ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་བསྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྡངས་དང་། དེ་ཚོའི་ཐོག་མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཟབ་ནན་དང་། བསམ་སློབ་གཏོང་སྤྱོད་གསུང་བཅས་ཀྱི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་པ་ཚོས་དགོངས་པར་འཇོག་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་གཅིག་རེད། དེ་བཞིན་དེ་རིང་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཐུར་རྒྱལ་པ་བཞི་ལ་ཆེ་བསྟོད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བ་དང་། ལས་བྱེད་ཞབས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་རྒྱལ་པ་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བ་བཅས་ལ་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཆང་མར་འཆམས་འདྲི་ཞུ་ཡིན།

གཙོ་བོ་ང་ཚོའི་བསམ་སློབ་འཁོར་དགོས་པ་གཅིག་ནི། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བའི་

གནས་བབ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། བཙན་བྱོལ་བ་ཟེར་དུས་ལྷ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དུས་རྒྱུན་འབྲེལ་བཞིན་ཅིག་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ང་ཚོའི་ལུང་པ་གཞན་གྱིས་བཙན་བཟུང་བྱས་ནས་ལུལ་བྱོལ་གྱི་གནས་བབ་ཆགས་པར་བརྟེན་ནས་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དུས་ཚོད་འདིའི་རིང་གཙོ་བོ་ལྷ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་དང་དགོངས་གཞི་རེད། དེ་བཞིན་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་པ་དང་། མི་མང་ནས་བཅུ་མེས་དང་། སློན་མོའི་ཐོག་ནས་མཐུན་སྦྲེང་གནང་བའི་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ཆ་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བའི་གནས་བབ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བ་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། དེ་རིང་ང་ཚོ་ལོངོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་མཇུག་སྐོ་འཆོག་ས་ཞིན་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་མི་གཅིག་གི་མི་ཆེར་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ལོ་ ༥༠ ཟེར་དུས་དུས་ཚོད་བྱུང་བྱུང་ཞིག་མ་རེད། གར་ལ་གར་འཆམས་ཆོག་སྤྱོད་ཡོད་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་འཕམ་སུམ་ཅུའི་རྗེས་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་གཏན་ཁེལ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲའི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་འདི། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་ཕུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཐུགས་སྤྱང་གནང་མཁན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་མི་རིགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་

དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེན་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེན་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༢༥ འཁོར་བའི་དུས་བྱོལ་སྤྱོད་ཐོག་དཔེ་དབུ་དབུ་འབྱེད་གནང་སྐབས།

ཀྱུ་ལ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཁག་གི་མི་རིགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེར་སང་
གི་དུས་ཚོད་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་འཕྲིན་
ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བྱུང་གི་ལུང་པ་
སྤྱོད་མའི་དུས་ཚོད་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅམ་
ཡང་མ་གྲག་སའི་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་
ཤེས་ཡོན་པ་དང་། ཆོན་རིག་པ། རྣམ་དཔྱད་
ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་ཆོས་ཐོག་
ཐུགས་སྤང་གནང་མཁན་ཡོད་པ་བཅས་
ཆང་མར་པན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། མདོའི་
ནང་ལོགས་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་
འདི་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བ་ཞེས་པའི་ལུང་
བསྟན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་ནས་
བཅིས་པ་ཡིན་ན་བོད་དེ་བྱང་དང་། བོད་ནས་
བཅིས་པ་ཡིན་ན། སོག་པོ་ལ་སོགས་བྱང་
ཆགས་བསྟན་ཡོད་དུས། རྣམ་རྒྱུན་ནང་
ཆོས་དེ་འདྲ་དར་གྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ཤོད་གྱི་ཡོད་

ཅིང་། དེར་སང་གི་དུས་ཚོད་ལ་ནང་ཆོས་
ཐོག་ཀྱུ་ལ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་དོ་སྤང་
འུགས་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད།
ཆོན་རིག་དང་མཉམ་དུ་དབྱུང་པ་མཉམ་
གཤིབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་
ཆགས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་པོ་
ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་མཛད་པ་འཕྲིན་
ལས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་
གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་ཡིན་དུས། ང་ཆོ་དེ་རིང་མཛད་
སློའཆོགས་བཞིན་པ་འདི་ཡང་། དམིགས་
བསལ་དེ་ཆོ་སྤྱོད་པ་བསྟོན་པ་གནང་ནས་
བྱུང་འབྲས་དེ་ཆོ་སྟོན་ཐུབ་རྒྱུ་དུས་ཚོད་དེ་
ཆོ་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་སོང་།
དེ་ཡིན་དུས། འདི་ནས་སློབ་མཐར་སོན་
མཁན་བོད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཉི་མ་ལ་ཡི་
མི་རྒྱུད་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཕྱི་ལོ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
གི་མི་སྣ་བཅས་ཆང་མར་འཆོམས་འདི་དང་།

དམིགས་བསལ་གྱིས་འདི་འདྲ་བའི་གོ་
སྐབས་བཟང་པོ་ཤར་བ་དེ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་
དགའ་བ་སྟོམ་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅིང་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་ནང་བཞིན་དངོས་སུ་སློབ་གཉེན་
གནང་མཁན་སྤྱི་མེད་དཔེ་མེད་སུམ་བརྒྱ་
ལྷག་ཅམ་གྱིས་སོ་སོའི་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྷན་
བ་ཡོང་རྒྱུར་འབད་བཅོན་ཞུས་དང་ཞུ་
བཞིན་པ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ང་ཆོ་
ཆོས་སྤྱོད་པ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། རྩེ་བཅུན་
བྱམས་མགོན་གྱི་མདོ་སྤྱོད་རྒྱུན་ནང་། རིག་
པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་བཅོན་པར་མ་བྱས་ན།
།འབགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
མཆེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཉེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
གཞན་དག་ཆར་བཅད་རྩེས་བཟུང་དང་།
།བདག་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཅོན་
བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་འཇུག་ནང་།
རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་མ་སློབ་པ། །དེ་ནས་
གནས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་སློབ་པའི་
མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་གྱུར་གང་
ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར། མི་
སྤྱོད་སོ་སོའི་མི་ཆེ་གཅིག་ཕྱིར་ཆང་སློབ་
སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་བསམ་སློབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་
འབྲས་བྱ་ཡང་སྟོན་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཆགས་
གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སློབ་སྤྱོད་དེ་ཡང་བྱུང་
འབྲས་ཐོན་མི་ཐོན་གྱི་གནས་སྤངས་ཆགས་
གྱི་འདུག སློབ་སྤྱོད་དང་མཉམ་དུ་གཞན་
པན་གྱི་བསམ་སློབ་གཏོང་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
འབྲས་བྱ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་ས་

ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་ཆུ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད་
 འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱིས་མ་སློབ་པའི་གནས་གང་ཡང་
 ཡོད་མ་རེད། དེ་བསྐྱབས་སོང་བ་ཡིན་ན།
 བསྐྱབས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་བསོད་
 རྣམས་མི་གྱུར་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་
 གསུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས། བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གསོག་པར། གཞན་པན་གྱི་སློ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་
 ཀྱི་སློའི་ཐོག་ནས་བསོད་རྣམས་ཡོང་གི་ཡོད་
 མ་རེད། བྱས་ཅང་། སློབ་སྦྱང་བྱེད་པ་དང་
 མཉམ་དུ་གཞན་པན་གྱི་བསམ་སློ་གཏོང་
 ཟུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་
 དུས། རྣམ་པ་ཆོ་དངོས་སུ་སློབ་ཞུགས་
 གནང་མཁན་ཆོས་མ་འོངས་པར་དམིགས་
 ཡུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཟིན་ནས་སློབ་སྦྱང་གནང་
 བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། དུས་ཅག་ཏུ་དེ་ཆོའི་ཐོག་
 བཙོན་འགྲུས་ཏུ་བསྐྱེད་གནང་དགོས་པ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་བྱུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ང་ཆོའི་མི་ཆེ་དེ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱུགས་ལ་སློབ་གཏོང་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེར་
 སང་གི་སྤྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཆགས་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་ཁྱི་བ་ཞིག་རང་
 བཞིན་གྱིས་སླེབས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་དུས། དེའི་
 ཐོག་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད་འདུག ངས་ནམ་རྒྱུན་ཞུས་བསྐྱད་ཀྱི་
 ཡོད། སྤྱོད་འཇུག་ནང་ཆོག་གཅིག་ཡོད་རེད།
 འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཅིག་ལྟ། །བདེ་

བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའི་གནས། །བསྐྱན་པ་
 བརྟེན་དང་བཀྱར་བསྟེན་དང་། །བཅས་དེ་ཡུན་
 རིང་གནས་རྒྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་ལྟ། དེ་
 རང་ཆོས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེར་
 བསམ་སློ་གཏོང་དུས། ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་
 རང་མཆམས་ཀྱི་དགའ་ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་
 གྱུར། དེར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་གདོང་ལེན་
 གནང་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བསྐྱད་
 པའི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག གང་
 ཡིན་ཟེར་ན། སོ་སའི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་སོ་སའི་སྤྱི་བོ་ཡིན་དུས། འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་། ཁོང་གྲོ་ ང་རྒྱལ་
 བཅས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སོ་སོ་མ་སྤྱོད་པ་
 དང་། སོ་སའི་རྒྱུགས་པོ་མ་སྤྱོད་པ། རིམ་
 བས་སོ་སའི་སྤྱི་ཆོགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཆོགས་ལའང་མ་སྤྱོད་པ་ཡོང་བསྐྱད་པའི་

གནས་སྤངས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད།
 དཔེར་ན། ཏྲག་དབྱིབས་ནད་ཡམས་སྐྱབས་
 དང་། ད་ལྟ་བྱུང་བཞིན་པའི་དམག་འཁྲུག་
 སོགས་ཀྱིས་ཆང་མ་མ་སྤྱོད་པ་བཟོས་བསྐྱད་
 ཀྱི་ཡོད་རེད། མ་འོངས་པར་གང་ཡོང་མིན་
 ཆོད་དཔག་ཞུ་ཆོད་མ་ཐོག་པ་ཆགས་བསྐྱད་
 ཡོད་རེད། དེ་དག་ཆང་མའི་རྒྱ་དེ་ཆོར་བརྟེན་
 རྣམས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད་འདུག དེ་
 ཡིན་དུས། དེར་སང་ཡ་སྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེན་པོ་
 ཆའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཆོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེན་པོ་
 ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དེ་ཆོ་
 མགོ་གཞོན་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཅ་བ་ནས་སྤངས་པ་
 བྱ་རྒྱུ་བཅས་ལ་ནང་ཆོས་དེ་ཉལ་སུ་པ་རེད་
 འདུག སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བྱེད་ཆུབ་
 སེམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཟུབ་པ་ཡིན་ན།
 དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སའི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་
 པན་ཐོགས་དང་། མི་ཆེ་ཞི་བདེ་དང་། རོན་

རིགས་ལམ་སློབ་གཏོང་ཁང་དུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཏོང་ཁང་དུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༥
 འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤང་བ་ཆོའི་ཐོག་སྤྱོད་གཅིག་གི་ལོ་ངོ་ ༥ ཟུབས་ཇི་དགའ་ལྟན་ཁྱི་ཆེན་དོ་ཇི་འཆང་ཇི་བཙོན་སློབ་ཐང་བསྐྱན་འཛིན་དཔལ་བཟང་
 པོ་མཆོག་གི་དུས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་མཐོང་སྤྱོད་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས།

དང་ཕྱན་པ་བསྐྱེད་ཐུབ་ཐུང་པོ་ཐོག་མ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད་འདུག
 དེ་འདྲིའི་གནས་སྐབས་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་དེ་
 དེང་སང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་བས་འབྲེལ་བ་
 རྒྱགས་ཆེ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་
 ཐོག་ལ་ཆང་མས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་དགོས་པ་
 དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད་འདུག མི་སྡུ་ཡིན་ནའང་ནང་
 ཆོས་ཐོག་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་ཐུབ་ན་པན་
 ཡོན་དོན་དང་ཕྱན་པ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།
 དེ་བཞིན་ང་ཆོ་སེར་མོ་བ་ཡིན་ནའང་། རིག་
 པའི་གནས་ཆེ་བ་ལྗེ་ཀུན་ནས་ནང་དོན་
 རིག་པ་ཟེར་བ་ཏུ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 འདུག དེའི་བྱེད་སྐབས་དེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་
 ཕྱན་པ། སློབ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་ཡག་པོ་བྱེད་
 དགོས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱར་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག ཐོག་མར་ང་ཆོའི་ལོ་
 རྒྱུས་ནང་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ནང་ཆོས་དར་
 བའི་དུས་སྐབས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། ཉམས་
 ལེན་རྒྱགས་ཆེ་བ་གནང་གི་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་
 འདུག སྐབས་དེ་དུས་དུས་རབས་བརྒྱད་
 པའི་ནང་ལོགས་ལ་བོད་ཀྱི་ཆེ་འབངས་ཉེར་
 ལཱ་ཟེར་བ་འདྲ་པོ། དེ་ཆོ་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་མིག་མཐོང་གི་གྲུབ་
 རྟགས་སྟོན་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་འདུག
 བར་སྐབས་ནས་ང་ཆོ་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་

ཐོག་རིག་པའི་ལམ་ནས་ཅད་གཅོད་བྱས་
 ནས་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་
 བཞག་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ཞེས་གསུང་
 གི་འདུག དེ་ཆོའི་གྲས་གཞུང་བཤད་སྐབས་
 ལ་དམིགས་བསལ་ཞིག་འདུག དེའི་ཐོག་
 རྒྱགས་ཆེ་བ་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་
 བྱུང་འདུག དེང་སང་དུས་ཆོད་ལ་སྤྱི་ནོར་
 གྲོགས་པ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 དགོངས་གཞི་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱེད་སྐབས་
 པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་
 བྱུང་དོན་རྟེན་ཐུབ་ཐུང་འབད་བཅོན་བྱེད་
 བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱེད་
 འདུག ནང་དོན་རིག་པ་དེ་གཙོ་པོ་སེམས་
 ཁམས་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྐྱེད་དུས་
 དངོས་སུ་མིག་གིས་ཐད་ཀར་མཐོང་ཐུབ་ཐུ་
 ཁག་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་
 ནས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་། སྟོན་པས་འགྲོ་བ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློང་དང་འཆ་མས་
 པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པར་བརྟེན། གང་ཟག་
 གཅིག་གི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ལྟ་མཉན་དུས།
 དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཡོང་དུས་ངའི་སློང་དང་
 འཆ་མས་པའི་གྲུབ་དོན་ཞིག་རྟེན་ཐུབ་ཐབས་
 དང་། ངའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སློང་གལ་
 དེ་ཆོ་ནི་ཐུབ་ཐུང་པོ་ཐོག་ཐོག་མེད་ན་བསམ་
 བསམ་འདྲ་པོ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་གྲུབ་
 དོན་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ནམ་པ་ཆོས་དེ་
 ཆོའི་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་ན་པན་
 ཐོག་མ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

ད་ལྟ་གོང་དུ་རིགས་སློབ་དབྱ་དགེ་
 དམ་པ་མཆོག་གི་ནམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཐོག་ནས། སྤྱི་སྤྱོད་ཆེ་སློབ་ཐང་སྤྱིན་པ་
 ལགས་ཀྱིས་གསུང་སྐབས་བྱས་པ་ཡིན་ན།
 དམ་པ་ཁོང་ནི་པ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་
 དགོངས་པ་གང་ཡོད་པའི་ཐོག་ཐོ་ཆོས་མེད་
 བར་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་
 དང་། ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ཡོང་དུས། རིགས་
 སློབ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་གསར་བཞེངས་དང་།
 དབྱ་འབྲེད། བསྐྱེད་པ་མཐར་སོན་གྱི་མཛད་
 སློ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་པ་སྐབས་
 མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེབས་བསྐྱེད་མཛད་འདུག
 དེ་བཞིན་སོ་བྱང་ནང་ལའང་མཛུལ་ཁ་བསྐྱེད་
 འདུག པ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་འདིར་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད་འདུག དེ་ཡང་
 རིགས་སློབ་དབྱ་དགེ་དམ་པ་ཁོང་གི་ཐུག་
 རེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཟིགས་པ་དེ་ཡོང་བ་ཞིག་
 ཡིན་དུས། དམ་པ་ཁོང་ལ་བཀའ་འདྲིན་རེས་
 འཛུལ་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་
 ཡང་པ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་
 གཞི་དང་། རིགས་ལམ་དབྱ་དགེ་དམ་པའི་
 དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱེད་ཐུབ་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འདི་ནས་སློབ་
 ཐོན་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་ཀྱི་ལྷན་ཁང་འདྲ་མཉན་ནང་ཐུག་
 ལས་གནང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་བོད་ཡིག་
 གི་ཤེས་ཚད་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།
 ཆོགས་བྱུང་ལས་ཁུངས་གཅིག་ལྟར་མཆོན་

བར་ཡིན་ན། འདི་ནས་ཐོན་པའི་ལས་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚུམས་ཤེས་ཡོན་དང་། སྤྱོད་ལམ་གང་ཅིའི་ཐད་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད་རེད། འདིར་ཆོད་དཔག་འདྲ་བུས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཆོའང་དེ་ལྟར་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ལག་རེད། སློན་མ་གྲོས་ཆོག་གསུང་གི་ལས་རིམ་པ་པ་ལེན་ཐོག་མར་ཏ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་མཐུན་འགྱུར་སྒྱུར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་སྤྱི་ལོ་མཇུག་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་མཐུན་འགྱུར་སྒྱུར་གྱི་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཚད་འདྲ་པོ་ཆགས་པ་ཐུན་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་ལུ་མཐུན་མི་ཉམས་པར་རྒྱུ་མཐུན་ཐུབ་རྒྱུ་འདི་གནས་སྤངས་ཤིག་འདི་ནས་ཡོང་གི་འདུག་པས། འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་བསྒྲགས་པ་མཛོད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ལྷ་མོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་

བསྐལ་བརྒྱུར་བསྐྱོན་པ་དང་། ཐུགས་བཞེད་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ། དེ་བཞིན་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུལ་ཡོང་བ་དང་། རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་དབུས་དང་ཡན་ལག་གི་བསྐྱོར་འགྲོའི་ལས་དོན་ཁག་གོང་སྤེལ་ཡོང་རྒྱུ་འདི་སློན་འདུན་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་ལྷ་བས་མེ་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཆེན་རྗེ་འཆང་མེ་བཙུན་སློབ་ཐབས་བསྐྱོར་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཞིང་གཤེགས་དབུ་དགེ་དམ་པ་མེ་བཙུན་སློབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་དབུ་འབྱེད་དང་། བུས་པ་ཅན་གྱི་སློབ་ཐུར་བཞེ་ལ་ཆེ་བསྟོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ལྷན་པ་དང་། སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱོར་འཕེལ་མཆོག་གིས་རིགས་ལམ་སློབ་

གཉེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་དཔེ་དང་། སྤྱི་ལོ་བོད་ཀྱི་མཇུག་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་དཔེ། རིགས་སློབ་དབུ་དགེ་དམ་པ་མཁས་དབང་སློབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོད་མཆོག་གི་མཛད་རྗེས་སྤྱི་ལོ་བསྐྱུས་གསལ་བའི་བརྒྱུད་དཔེ། དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཛད་རྣམས་སློབ་བྱུང་དང་པའི་གསོམས་སྤྱི་བཙུན་པ་ཞེས་པའི་དཔེ་དཔེ། གཞུང་བཞུང་སྤྱིའི་དབུ་དགེ་དམ་པ་ལུས་བཅས་དབུ་འབྱེད་གནང་བ་དང་། མཆོན་ཉིང་མཁན་སྤྱི་ཆེ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་རིགས་སློབ་མ་ལག་གཉིས་ཀྱི་གཏོང་པོད་ཅན་གྱི་རྒྱ་སྤྱིར་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་མེ་ལེགས་འབུལ་མཆོན་བྱེད་གཟེངས་བསྟོན་བྱུག་རྟགས། དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་སྤྱི་མེར་བྱང་ཆེ་སློབ་ཐབས་སྤྱི་བ་ལགས་ཀྱིས་རིགས་སློབ་མ་ལག་གི་ཞབས་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་བའི་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ་གཟེངས་རྟགས་ཐུབ་དབང་གི་སྤྱི་བརྒྱུན་རེ་ལྷན་གནང་སོང་བ་བཅས།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྒྱུས་ནས་ལོ་རྒྱུས་ ༥༠ འཁོར་བ་དང་། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཇུག་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྒྱུས་ནས་ལོ་རྒྱུས་ ༢༥ འཁོར་བའི་དབུ་བརྒྱུས་བཞེ་ལ་ཆེ་བསྟོན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མགོན་རྣམས་དཔེ་དཔེ་འགྲོའི་སྤེལ་ལ་གཟེགས་ཞེས་གནང་བཞིན་པ།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་མ་ཉིག་ རྫོན་སན་
མཆོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ།

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་མ་ཉིག་ རྫོན་
སན་མཆོག་

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཆོག་གིས་གཞིས་གྲུ་བོད་མི་
ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ། སྤྱི་ཞབས་མ་ཉིག་
རྫོན་སན་ (Mike Johnson) མཆོག་ཨ་
རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་སྐབས་ ༥༩ པའི་
ཚོགས་གཙོར་གསར་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་
བར་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་གནང་
འདུག།

དེ་ཡང་འཆམས་འདྲི་ནང་འཁོད་
དོན། ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་
དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རིག་གཞུང་དང་དོ་བོ་སྤྱད་སྤྱོད་ཐོག་རྒྱུ་
སྐྱོར་གནང་མཁན་ཐོག་མའི་གསུམ་ཞིག་ཡིན།

ད་བར་ཨ་རིའི་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་བོད་
ཀྱི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཅོད་ཐོག་རྒྱུ་
སྐྱོར་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་
གང་སྟབས་གནང་བར་སྤུས་ཤིང་ཆེ་ཞུ་
ཡིན།

ངས་སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ཉིད་ལ་དགའ་
བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་
ལས་ལུན་རིང་མི་མང་གི་མཛོན་འདྲི་འགྲུབ་
རྒྱ་སོགས་མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་མཐུ་
དག་ལས་ལྷོངས་དང་ལྷན་པ་ཡོང་བའི་སྤོན་
འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་
བཅས།

༢༡ ཁྱིམ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་
༢༢ ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

སྤྱི་ཟུང་གཏུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་ཆེ་རིང་མཆོག་སྤྱི་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་
ལུས་ལྷན་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་སྤྱགས་གསོ་གནང་བ།

སྤྱི་ཟུང་གཏུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་ཆེ་རིང་མཆོག་

༢༡ ཁོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་
བོད་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། སྤྱགས་པ་
བཅས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་འཁུར་བཞེས་
སྤྱོད་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ཟུང་པ་གཏུ་དཔོན་
རིན་ཆེན་ཆེ་ཆེ་རིང་མཆོག་དགྲུང་ལོའི་བབ་དང་
བར་ལས་ནས་སྤྱི་ཟུང་བཞེས་བཞིན་ཡོད་པ་
བཅས་ལ་བརྟེན་སྤྱི་རྒྱུན་མེག་སེ་སྤྱན་ཁང་
(Max Hospital, Dehradun) ཏུ་
སྤྱན་བཅོས་གནང་ནས་ཅུང་ཟག་སྤྱིད་བྱུང་
ནས་བདེ་སྤྱིད་སྤྱིད་གཞིས་ཆགས་སུ་སྤྱོད་པ་

གསོ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠
 ཆེས་ ༢༡ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རོར་སྐྱ་ཆེ་མ་ཟེན་པའི་
 ཡིད་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར། བོད་མི་མང་
 གྲུ་འབྱུང་ལྷན་ཆོག་གས་ནས་དམ་པ་གང་གི་
 རྒྱལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ས་ལ་
 ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་ཕུལ་བའི་ནང་
 འཁོད་དོན། སྐྱ་ཆེ་མ་ཟེན་པའི་གནས་ཚུལ་
 ཐོན་པར་ཤིན་ཏུ་ཆོ་ཤམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་
 བ་དང་། དམ་པ་གང་གི་རྒྱལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཐུགས་ཡིད་གདུང་ཆེན་
 པོའི་ངང་གནས་ཡོད་དེས་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་

གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་སྐྱེ་འཆིའི་རང་དབང་མེད་
 བ་ཆོས་ཉིད་ལ་སོང་དགོངས་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་
 དང་འབྲེལ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་རྒྱུ་དཀར་
 དགེ་ཆོག་གས་ཀྱི་གནང་སྒོ་རིམ་པ་གནང་
 བཞིན་ཡོད་པར་གཞིར་བཅས། འདི་ནས་
 གྲོས་ཆོག་གས་སྒྲོང་ཆོག་གས་སྐབས་སྤྱི་
 མཚུངས་ལྟར་གཞུང་འབྲེལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
 འདུན་གྱི་གྲོས་ཆེད་འཛིག་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་།
 དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་བསྐྱར་སྤྱིད་མི་
 རིགས་དང་། བོད་གཞུང་། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་
 ཆོག་གས་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞབས་ཞུ་མཐར་

སོན་གནང་བའི་མཇུག་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་
 བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་། མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་
 བའི་སྤྱན་སྲར་མཆོད་སྤྱོད་དང་བཅས་གང་
 གིས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བྱས་བསགས་སྤྱིག་
 ལུང་རྒྱལ་ས་བྱང་ཞིང་དག་སྟེ། འཕགས་
 མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་
 མཁེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱར་དུ་རེག་
 པའི་སྤྱོད་འདུན་དང་སྤྱགས། རྒྱལ་ལུས་ནང་
 མི་ཉེ་འབྲེལ་སྟོན་བཅས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་
 གསོ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་བཅས།

ཐའེ་ཕུན་མང་གཙོ་ཐེབས་ཙུ་ཁང་གི་སྐྱ་ཆབ་ཆོག་གས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་གྱི་འབྱུང་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་པ།

༡༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ པའི་ཆེས་
 ༢༠ ཉིན་ཐའེ་ཕུན་མང་གཙོ་ཐེབས་ཙུ་ཁང་གི་
 ཆོག་གས་གཙོ་སྐྱ་ཞབས་ (Huang Yu-
 Lin, President, Taiwan Founda-
 tion for Democracy) ལགས་ཀྱིས་
 སྤྱི་ཁྱེད་འོག་ཐེབས་ཙུ་ཁང་གི་སྐོབ་སྟོན་པ་སྐྱ་
 ཞབས་ (Wu Kuo pen, Advisor,
 Overseas Compatriot Culture
 and Education Foundation)
 ལགས་དང་། འགན་འཛིན་གཞོན་པ་སྐྱ་
 ཞབས་ (Wu Ping-Tsung, Deputy
 Director, Taiwan Foundation
 for Democracy) ལགས་བཅས་ལས་
 གྲུབ་པའི་ཐའེ་ཕུན་མང་གཙོ་ཐེབས་ཙུ་ཁང་གི་
 སྐྱ་ཆབ་ཆོག་གས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་གྱི་
 འབྱུང་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་གནང་འདུག

སྐབས་དེར་དབལ་ལྷན་བོད་མི་
 མང་གྱི་འབྱུང་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་
 རམས་བསྐྱར་འབྲེལ་མཆོག་དང་། དབལ་
 ལྷན་ཆོག་གས་གཞོན་སྐོབ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་
 རམས་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་སྐྱ་འབྱུང་ལྷན་
 ལས་རྒྱལ་པས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཁང་
 ནང་སྤྱི་ལོན་མཇུག་འཕྲད་གནང་བ་དང་།
 དེའི་སྐབས་དབལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་
 གིས་ཐོག་མར་འཆམས་འདྲི་དང་། དེ་ནས་
 བོད་ནང་གི་རྒྱ་དྲག་གནས་སྐྱེད་སྐྱོར་དོ་
 སྤྱོད་དང་སྤྱགས། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
 བོད་ནང་གདུག་སྤྱོད་མཐར་གཏོད་བཏང་
 དང་གཏོང་བཞིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་རྒྱལ་ས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་གས་ནས་དོ་
 ལྟར་སྤྱོད་ཐུབ་དགོས་སྒྲོང་དང་། དེ་བཞིན་
 ཐའེ་ཕུན་དང་། རྒྱ་གྲུ་ནང་སོགས་བཅས་

དོན་སྤྱིང་པོར། སྤྱི་ནོར་པ་གོང་ས་པ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་བྱིད་ལས་སྟོན་
 འོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༢ ཉིན་
 བོད་མི་མང་གྱི་འབྱུང་ལྷན་ཆོག་གས་གསར་
 འཛུགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་བཅོན་
 རྒྱལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འབྲེལ་རིམ་རི་
 བྱང་སྒྲོར་དོ་སྤྱོད་ཞིབ་ཐོག་དང་། བོད་མི་མང་
 གྱི་འབྱུང་ལྷན་པ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་
 ཐེབས་ཏེ་བོད་དོན་ཞུ་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཆོག་གས་འདུ་ཁག་ལ་མཉམ་ཞུགས་གནང་
 བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་བོད་མི་མང་གྱི་འབྱུང་
 ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་སྤྱགས་སྒྲོང་
 སོགས་དོ་སྤྱོད། དེ་བཞིན་བོད་དང་། ཐའེ་ཕུན།
 རྒྱ་གྲུ་། སོག་པོ། ཏོང་ཀོང་བཅས་ཐུན་མོང་
 ཐོག་ལས་དོན་སྤྱོད་དགོས་སྒྲོང་སོགས་
 གསུངས་གནང་སོང་།

ཐའེ་ཨུན་མང་གཙོ་ཐེབས་ཅ་ཁང་གི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས།

མཉམ་ཁུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་ཁྲིམས་འགལ་བྱ་སྟོང་ནམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཐེང་འདོན་དང་། ལྷན་མོང་གི་དམིགས་ཡུལ་འབྲུབ་ཐབས་གནང་དགོས་སྟོན། གཞན་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་རྒྱ་གར་གཙོ་ས་པའི་ཕྱི་ལྗང་ཁབ་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་ཐེ་ཨུན་གཞུང་ཚབ་ཁང་ཁག་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མངལ་འཕྲད་གནང་བའི་སྟོན་དང་། དེ་སྟོན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཐེ་ཨུན་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་སྡེ་ལོན་ཞུ་བྱུང་བའི་སྟོན། ཐེ་ཨུན་དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙོ་འཐུས་དབར་སུ་མཐུན་འབྲེལ་བ་རྒྱན་འཁྲིངས་གནང་དགོས་སྟོན་སོགས་གསུངས་གནང་འདུག།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྟོལ་མ་ཆེ་ངོང་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆོམས་འདྲི་དང་སྒྲགས་གསུང་

ཐའེ་ཨུན་མང་གཙོ་ཐེབས་ཅ་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ (Huang Yu-Lin) ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནོར་ཨ་ཁོང་ས་ཨ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དགོངས་གཞིའི་འོག་བྱུང་བའི་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་འཐུས་ལ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱི་ནོར་ཨ་ཁོང་ས་ཨ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མངལ་ཁ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བར་དགའ་ཆེར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟོན། སྤྱི་ནོར་ཨ་ཁོང་ས་ཨ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་ནམ་ "ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ངོས་ཀྱི་མི་མང་།" རང་གསལ་བ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཨ་ཁོང་ས་ཨ་ཆོག་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་ལ་ཆིབས་བསྐྱར་མཛད་སྐབས་རྒྱ་ནག་དམར་འོག་གི་འགྲོ་སྐྱད་མཁུལ་པ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་ཆིབས་བསྐྱར་མཛད་སྐབས། རྒྱ་གར་གི་མང་གཙོ་འཐུས་ལ་མཁུལ་པ་གནང་ཡོད་པ་

བཅས་བྱུང་ཟླུ་མང་གཙོ་འགྲོ་སྐྱད་པ་དེ་ཉིད་ཡག་པོ་དང་། གལ་ཆེར་གཞིགས་ནས། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དེ་ཉིད་མང་གཙོ་འཐུས་ལྷན་པ་བསྟོན་རྒྱུའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཡོད་སྟོན་ཡུང་འདོན་གྱིས་མང་གཙོ་འགལ་གནད་སྟོན་དང་། གོང་དུ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྟོན་པོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ་བརྒྱད་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་མཁུལ་ཏྲོག་སྤྱང་སྟོན། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་དང་། ཐེ་ཨུན་དབར་འབྲེལ་བ་སྤྱད་སྒྲགས་ཆེར་གནང་དགོས་སྟོན་སོགས་གསུངས་གནང་འདུག། ཐེབས་ཅ་ཁང་གི་སྟོན་སྟོན་པ་ (Wu Kuo pen) ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་མ་འོངས་པར་སྒྲགས་པ་གནང་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྟོན་དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་འཐུས་བབ་ལ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་གནང་སོང་། དེ་ཟླུ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་མགོན་ཆུང་མ་པོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དན་ཉེན་ལྷག་ཏྲོག་སྤུལ་བ་དང་། མཐར་སྐྱེ་མགོན་ཆུང་མ་པོ་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཞིགས་སྟོན་སྡེ་ཁྲིད་གནང་འདུག། སྐབས་དེའི་མངལ་འཕྲད་སྐབས། ཐའེ་ཨུན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་ད་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོག་ལགས་མཉམ་བཅར་ཞུས་འདུག་པ་བཅས།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིག་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་མཇུག་འཆར་ཁག་ལེགས་སྒྲུབ་བྱུང་བ།

༢༠༡༩ ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡༡ པའི་ཆེས་
ལ་ ༡༡ པའི་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་
ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་
ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་
ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་
ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་
ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་

ཐེངས་འདིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་
ནང་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་པོ་
དོན་རྒྱལ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞི་
ཞབས་སྤྱི་ལྷ་ཁ་ (Sujeet Kumar, Member of Rajya Sabha, India) མཆོག་དང་། ཕྱི་ལྷ་ཁ་པོ་
ཚོགས་འཐུས་མི་པོ་ སུ་ཤར་ཤི་ཤི་ སྤར་ཤི་
པུ་ལེ་ (P. Sudharshini Fernando, Member of Parliament, Sri Lanka) མཆོག་ བལ་ཡུལ་གྱི་གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ ལུ་ལུ་
(Mrs. Nagina Yadav, Member of the House of Representative, Nepal) མཆོག་ མལ་ཤི་མང་གཞི་
ཚོགས་པ་དང་། ཨ་རུ་ཤིང་ཤིང་གྱི་སྤྱི་ཁབ་
སྤྱི་ཞབས་ཨ་ལི་ ཤི་ཤར་ (Ali Nizar, Mayor of Addu City, Maldives Democratic Party) མཆོག་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལུ་ལུ་

སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་འཐུས་མི་པོ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གིས་ལོན་སྐྱོར་བསྐྱོད་དུ་ལེགས་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྒྲིག་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཆེ་རིང་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས།

ཆེ་རིང་མཆོག་ (Mrs. Tshering Tso-
mo, Member of Parliament, Bhutan) མཆོག་ རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་པོ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་འཇར་མན་
མི་ཤར་ (Shri Brijender Singh, Member of Parliament, Lok Sabha, India) མཆོག་བཅས་ལེགས་
ཡོད་འདུག
ཕྱི་ཆེས་ ༤ ཉིན་འཇར་མན་གཞུང་
དང་གྲོས་ཚོགས་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དང་བདེ་
འཇགས་སྤྱི་ལྷན་སྤྱི་ཚབ་སྤྱི་ཚབ་གནང་
མཁན་འཇར་མན་གྱི་བསྐྱོར་གནས་ (Ger-
man Institute for International and Security Affairs (SWP)) ཞེས་
པའི་སྤྱི་ཚབ་དཔོན་ཤར་པ་འབྲུམ་རམས་པ་ཏ་
ཤི་ལ་ ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་ ཤི་ཤི་ (Dr. Ha-

bil. Christian Wagner) ལགས་ཀྱིས་
“སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་འཐུས་མི་པོ་ལོན་སྐྱོར་བསྐྱོད་དུ་
ལེགས་པའི་བསྐྱོར་གཞི་ཐོག་
གསུང་བཤད་དང་། འཇར་མན་དང་། རྒྱལ་
སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ལོན་སྐྱོར་
སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ (FNF for Freedom) ཞེས་པའི་སྤྱི་ཚབ་དཔོན་ཤར་པ་ཀླུ་ ཉིན་ཤི་
ལེག་ (Prof. Karl-Heinz Paque, Chairman of the board of di-
rectors) མཆོག་དང་། ཚོགས་པའི་རྒྱལ་
སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ལོན་སྐྱོར་འཇར་མན་རམས་
པ་ཤི་ཤི་ ཤི་ཤི་ (Rene Klaff, Head of International Department, FNF for Freedom) མཆོག་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་སྤྱི་ཚབ་
སྤྱི་ཚབ་གནང་ཤིས། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་

ཕྱོད་ཨ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཤེས་ཡོན་སྐོར་བསྐྱོད་དུ་ཕེབས་པའི་ཐོག་དབུལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྤྱོད་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས།

གཞིན་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱོད་ཨ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྤྲོ་བློ་བྱེད་དང་། ཕྱི་རྒྱུ་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁེ་རི་མི་ལྷན་ཨ་ཡི་ཡའི་ཆེན་མོ་ཁྱེན་ (Christine Aschenberg – Dugnus, member of German Bundestag) མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་སྤྱི་ཐོབ་པའི་དེ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནང་ཡོད་པའི་བུད་མེད་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་དགོང་འོ་ལོ་གསོལ་སྟོན་ཞིག་བཤམས་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་དབུལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱོད་ཨ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་མན་ཇེ་ (Mainz) གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཕེབས་ཐོག་གནང་སྟེ། (Haus Burgund) ཞེས་པའི་ནང་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་དེ་གའི་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་ལའོ་རེན་ལེ་ཕེ་ལི་ (Laurent Vieille) ལགས་

འཇར་མན་དབུལ་འབྱོར་ལྷན་ཁང་གི་བྱུང་ཆེ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་ཞབས་ཆཱོ་ལོ་རེན་ ལོན་ཀར་ (Florian Toncar, Parliamentary State Secretary to the Federal Minister of Finance) མཆོག་གིས་འཇར་མན་གཞུང་གི་ད་ལྟའི་ལས་དོན་གྱི་དང་། དབུལ་འབྱོར་ལྷན་ཁང་གི་སྐོར་དོ་སྟོན་གནང་འདུག ཉིན་གྲུང་གསོལ་ཆེགས་ལྷན་འཛུགས་ཐོག་འཇར་མན་རོགས་ཚོགས་ (FNF) ཨ་ཡི་ཡའི་སྤྱི་ཚོན་གྱི་འགན་འཛིན་ཅར་ལེ་མི་ ཏུ་ ཕེ་ལཱ་ཇེ་ (Charles du Vinage, Head of Asia Desk, FNF, Potsdam) ལགས་དང་། རེ་ནལོ་ལ་ སྤྱ་གྲུ་ (Daniela Sacca, Asia Desk, FNF, Potsdam) ལགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ “ཨ་ཡི་ཡའི་ནང་དབུལ་སའི་དབང་འཛིན་ལམ་ལུགས་དང་། དབང་ཆ་ཆ་བགོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཐོག་བསམ་ཚུལ་

ལྟ།” (“Five Thoughts on Federalism and Decentralisation in Asia”) ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་འཇར་མན་བཟོ་ཆོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ཆོང་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོན་གྱི་སྤྱི་ཁབ་འགན་འཛིན་འབྲུམ་རམས་པ་ཕལ་ཀར་ རེ་རལེར་ (Volker Treier, Chief Executive of Foreign Trade, German Chamber of Commerce and Industry) མཆོག་དང་། འཇར་མན་བཟོ་ཆོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟོ་ཤར་ཨ་ཡི་ཡའི་འགན་འཛིན་ལྷན་སྤྱི་གེ་ཐ་རེན་ཕེ་ཉི་ཀ་ (Katharina Wittke, Head of Division South and Southeast Asia, Pacific, German Chamber of Commerce and Industry.) མཆོག་རྣམས་གཉིས་ནས་འཇར་མན་བཟོ་ཆོང་ལྷན་ཚོགས་དང་། འཇར་མན་དང་སྤྱོད་ཨ་ཡི་ཡའི་དབུལ་གྱི་དབུལ་འབྱོར་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་དོ་སྟོན་གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༦ ཉིན་དབུལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱོད་ཨ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་མན་ཇེ་ (Mainz) གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཕེབས་ཐོག་གནང་སྟེ། (Haus Burgund) ཞེས་པའི་ནང་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་དེ་གའི་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་ལའོ་རེན་ལེ་ཕེ་ལི་ (Laurent Vieille) ལགས་

དང་ལྷན་ ཡུ་ཤོ་མཉམ་འབྲེལ་དང་། ས་
ཁུལ་མཉམ་འབྲེལ་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་བཀའ་བསྟར་ལྷན་པོ་གནང་ཡོད་
འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༩ ཉིན་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་
ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་འཇར་མན་གཞུང་
གི་བརྒྱན་འཕྲིན་ཁང་ (Zweites
Deutsches Fernsehen) ཞེས་པའི་
ནང་གཟིགས་སྒྲོར་དང་། དེ་གའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ཕྱི་
འབྲེལ་ལས་དོན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་རྩོར་
ཟླ་ལོ་ཤི་མེ་མེར་ (Jörg Berends-
meier) ལགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་
དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་བྱེད་ཉེ་
ཀོ་ གོ་ ཤེན་ རེ་པ་མེ་ཆེ་ལི་ཇི་ (Heiko von
Debschitz) ལགས་རྣམས་གཉིས་དང་ལྷན་
འཇར་མན་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་
བཀའ་བསྟར་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས། མངའ་
སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ (Landtag Rhine-
land Palatinate) ལྷ་ཕེབས་པ་དང་།
དེར་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མི་ཕེ་
ལེབ་ ཟུར་ཉི་མེ་ (Philipp Fernis)
ལགས་ཀྱིས་ “སྤྱི་མཐུན་ལམ་ལུགས་ནང་
མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཁུལ་”
ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་
དང་། དེ་བཞིན་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་
གཟིགས་སྒྲོར། དེ་ནས་འཇར་མན་དཔལ་
འབྱོར་དང་། འགྲིམ་འབྲུལ། ཞིང་ལས་ལས་
ཁུངས་ལ་གཟིགས་སྒྲོར་ཕེབས་རྗེས། ལྷོ་

ཤར་ཨེ་ལི་ཡ་དང་། དབྱུས་ཨེ་ལི་ཡ། དབྱུས་
ཤར་ཁུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་པ་ཀེ་ཐེ་རེན་ ཟློར་ཉེ་
མེར་ (Kathrin Börnemeier) ལགས་
དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རེན་ཉེ་མེན་བཟོ་
ཚོང་ལྷན་ཚོགས་ (Rheinessen
Chamber of Commerce and In-
dustry) ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚན་པའི་འགན་
འཛིན་ཨེ་ལི་ཡེན་ ཡི་ལ་མ་ཇ་ (Elvin
Yilmaz) ལགས་ཀྱིས་ལྷོ་ཤར་ཨེ་ལི་ཡའི་
སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་
རེན་ཉེ་མེན་བཟོ་ཚོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
དོན་སྒྲོར་རོ་སྤྱོད་དང་། ཉིན་གྲུང་གསལ་
ཚོགས་ལྷན་འཛུགས་ཐོག་ འཇར་མན་གྲོང་
ཁྱེར་ཟླ་ཤི་ ཀེ་རེ་ལུ་ཇི་ན་ཆེ་ (Bad
Kreuznach) ཡི་སྤྱི་བྱུང་ཨེ་མེ་ལོ་ལ་ ལེ་ལེ་
ཇི་ (Emanuel Letz) ལགས་དང་། ཚོང་
ལས་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་ཤིག་ ཨེ་ལ་

སན་ལེ་ཇར་ (Dirk Alsentzer) ལགས་
དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དང་། ས་ཁང་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན་མེ་ཀལ་ ཟུར་ལུར་
(Michael Fluhr) ལགས་བཅས་དང་
ལྷན་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་གོང་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲོར་བཀའ་བསྟར་ལྷན་པོ་
གནང་ཡོད་འདུག གོང་གསལ་མཇལ་འཕྲད་
སྐབས་སོ་སོར། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་
མཚུགས་པོ་པོར། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་
དོན་ཁུ་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་ཕུལ་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཞིན་མཚུགས་འཇར་མན་གྲོང་ཁྱེར་
ཟུར་རྒྱ་ཟུར་ལེ་ (Frankfurt) ནང་ཉེན་གཞི་
བྱས་པའི་བོད་ཁང་ནང་གཟིགས་སྒྲོར་ཕེབས་
རྗེས། ཟུར་རྒྱ་ཟུར་ལེ་གནས་ཐང་བརྒྱུད་ལྷོ་
ལེར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

ལྷོ་ཨེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གསལ་ཡོན་སྒྲོར་བརྒྱུད་ཕེབས་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་ལྷོ་ཤར་ཨེ་ལི་ཡའི་མཚོགས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་པོ་གནང་སྐབས།

དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྤྱི་ཟུང་གྲུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་མཆོག་གི་སྤྱི་ཕུང་ཞུགས་འབུལ་ཐོག་ ཆེད་བཅར་གནང་བ།

དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྤྱི་ཟུང་གྲུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་མཆོག་གི་སྤྱི་ཕུང་ཞུགས་འབུལ་ཐོག་ཆེད་བཅར་གནང་བ།

༢༡ ཁྱིམ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆེས་
༡༠ ཉིན་ཉི་མ་རྒྱལ་མངའ་སྡེའི་ནང་ཉེན་གཤི-
བྱས་པའི་ཀྲུམ་རེའོ་སྤྱི་བ་གཞིས་ཆགས་སུ་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་པོ་དང་།
གཉིས་པ། གསུམ་པ། རྒྱལ་བ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་
འཐུས་ཀྱི་ལས་འཁུར་བཞེས་སྤོང་མཁན་སྤྱི་
ཟུང་གྲུ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་མཆོག་གི་
སྤྱི་ཕུང་ཞུགས་འབུལ་གནང་སོང་།

སྐབས་དེའི་སྤྱི་གདུང་ཞུགས་
འབུལ་ཐོག་སྤྱི་ཕུང་ཆེ་རིང་མཆོག་གི་

མཆོག་དང་། དབལ་ས་སྤྱི་ཕུང་ལྷན་ཆེན་
མོ་མཆོག་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཆོག་དབལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་
ཁྲོན་རྒྱ་རི་སྤོལ་མ་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་བསྟན་
པ་ཡར་འཕེལ་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་
ཀུན་གྲགས་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་མཆོག་
སྤྱི་འཐུས་སྤོབ་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་
མཚན་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་
རམས་པ་གོ་བོ་སྤོབ་ཐུབ་པའི་མཆོག་སྤྱི་

འཐུས་དོན་ཆེ་ཆེ་བསྟན་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་
བསྟན་འཛིན་འཛིགས་བྲལ་མཆོག་སྤྱི་
འཐུས་དབང་འདུས་དོན་ཆེ་མཆོག་བཀའ་ཟུར་
འཁོར་ལྷ་ཆང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་
ལགས། བཀའ་ཟུར་ཆོས་སྤྱོད་དབང་ལྷག་
ལགས། སྤྱི་ཟུང་གི་ཆང་ཆེ་རིང་དོན་ཆེ་
ལགས། ས་གནས་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས།
དགེ་འདུན་པ་དང་ཉེ་འཁོར་མི་མང་སོགས་
ཆེད་བཅར་གནང་འདུག

དེ་ཡང་སྤྱི་ཟུང་དམ་པ་མཆོག་
དགྲུང་ལོའི་བབ་དང་། བར་ལམ་ནས་སྤྱི་ཕུང་
བཞེས་བཞེན་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་སྤེར་
ལྷན་མེག་སེ་སྤྱི་ཕུང་ (Max Hospital,
Dehradun) དུ་སྤྱི་བཅོས་གནང་ནས་
ཅུང་ཟད་སྤྱི་ཕུང་ནས་བདེ་སྤྱོད་གིང་
གཞིས་ཆགས་སུ་སྤྱི་ཕུང་གསོ་བཞེན་པའི་
ཐོག་ཁྱིམ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༢༧ ཉིན་
ཀྱི་ཕྱི་དོར་སྤྱི་ཆེ་མ་ཐེན་པའི་ཡིད་སྤྱོད་གནས་
ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་བཅས།

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་གིས་བོད་དང་ཐེ་ཇུན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུན་ཁང་དང་། ཉོང་གོང་གཞོན་སྤྱིམ་གྱི་ཚོགས་པ་བཅས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཟོགས་ཚུང་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་གིས་བོད་དང་ཐེ་ཇུན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུན་ཁང་དང་། ཉོང་གོང་གཞོན་སྤྱིམ་གྱི་ཚོགས་པ་བཅས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཟོགས་ཚུང་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

༡༣ ཁྱིམ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་རིང་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཐེ་ཇུན་ནང་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་དང་ཐེ་ཇུན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཐུན་ཁང་ (Human Rights Network for Tibet and Taiwan- (HRNTT)) དང་། རྒྱ་ནག་དམར་ལོག་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་མཁན་ཉོང་གོང་གཞོན་སྤྱིམ་གྱི་ཚོགས་པ་ (Hongkong outlanders) བཅས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཟོགས་ཚུང་ཞིག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་དབང་

གནས་སྐབས་སྐོར་དང་། ཐེ་ཇུན་དང་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས། འབྲུང་འབྲུར་མཉམ་ཁུག་ཐོག་ལས་དོན་བཅུ་དགོས་སྐོར་སོགས་གསུངས་གནང་སོང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱིམ་མགོན་རྣམས་པ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས། ཐོག་མར་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ལས་རྒྱལ་ཁྲིུ་ཕུར་པ་རྩི་མཆོག་དང་། ཚོགས་ཕྱུང་བསོད་ནམས་རྩི་ལགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོན་དང་། བྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཞིགས་སྐོར་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱིམ་ལྷན་ཚོགས་སྐོར་སོགས་རྩི་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱུས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་མཆོག་

གིས་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆོམས་འབྲི་དང་སྤྱོད་སྤྱིམ་གཙོ་བོ་གསུང་དོན། ར་ཆོ་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལོང་ ༤༩ ལྷག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རིང་གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་པ་གོང་ས་པ་སྤྱོད་སྤྱིམ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་འཐབ་རྩེ་དག་ནས་བབ་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན་གནང་བའི་ཐོག་ད་ཆ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དོམས་སྤྱོད་སྤྱིམ་པའི་གནས་བབ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་སྤྱིམ་ཆའི་ཐོག་ནས་བསྐྱུས་ཡོང་དུས། བོད་དང་། ཐེ་ཇུན་གཉིས་ཀར་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱགས་རྒྱུན་ཡོད་པ་གཅིག་པ་འབྲེལ་ཐོག་གསུང་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། ར་ཆོས་རང་དབང་དང་། མང་གཙོའི་འཐབ་རྩེ་དག་ལ་སེམས་ལྷགས་སྤྱོད་སྤྱིམ་ལ་སྤྱོད་སྤྱིམ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱིམ་པ་བྱེད་ལོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལུགས། དེ་བཞིན་ཐེ་ཇུན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དབལ་འབྲུར་གྱི་མཐུན་འབྲུར་སྤྱོད་སྤྱིམ་པའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྐོར། དེ་སྤྱོད་

བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་
 སོགས་བསྐོར་ཚོགས་གནང་སྐབས། བོད་མི་
 རང་གི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚིང་གནང་ཕྱོགས་
 ལ་གོ་བསྐྱར་གནང་གི་ཡོད་སྟོར་དང་། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༢༢ ལོར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཨ་ཤིང་ཁོན་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
 རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་
 བསྐོར་ཚོགས་གནང་སྐབས། ཐའེ་ཕན་དང་།
 ལང་སོག་ ཡུ་གུར། ཉིང་ཀོང་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་
 ཚབ་གནད་ཁུས་ཀྱིས་མཉམ་ཁུར་བྱས་ཐོག་རྒྱ་
 དམར་གཞུང་ལ་གདོང་ལེན་གནང་ཕྱོགས་
 སྟོར་བཀོ་སྐྱོང་གནང་ཡོད་པ། གཞན་ཡང་རྒྱ་
 དམར་གཞུང་གིས་བཅན་དབང་ལོག་བོད་
 དང་རྒྱ་ནག་དབར་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་
 དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་
 དཀར་ནག་དབར་བཞག་པའི་དོན་ཆེན་ལྔ་
 ཅན་གྱི་ཆིངས་ཡིག་སོགས་ལ་ཅེས་མེད་
 རྟོག་རྒྱུ་གིས་བོད་ས་དབང་བསྐྱར་དང་།
 རྒྱ་གར་ལ་དཔག་བརྒྱུ་བ་པ་སོགས་ལུང་
 འཕྲོད་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་
 གནང་དུས་ཐབ་ནན་གནང་དགོས་སྟོར། དེ་
 བཞིན་བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་།
 ༥གོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་བར་སྤྱི་ག་གཤམ་
 ཁྱེད་མི་འཛུགས་པ་སོགས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྔ་རྒྱུ་དམ་བསྐྱགས་
 ལུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།

གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ ༡༥༥ གྱིས་རང་
 ལུས་མེར་བསྐྱོད་ལུས་བའི་སྟོར། རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་གིས་གནས་ཚུལ་འཁྲུག་
 བཤད་དང་། དེལ་བསྐྱགས་ལུགས་ཆེར་ཁྱེད་
 བཞིན་ཡོད་དུས། ཐེ་ཕན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐོག་
 ལས་རྒྱ་ནག་མི་མང་ཆོས་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་ཤེས་སྤྱད་རྒྱུ་གི་ཉེན་ཁུ་སྤྱི་ཚོགས་
 རྒྱུད་ལས་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་གསུངས་གནང་སོང་།
 དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་
 གིས་གཙོ་བོ་ཉེ་ཆར་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་
 ལ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཐེབས་གནང་བའི་
 སྐབས། ཚོགས་བཅར་བ་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་
 མང་པོར་བཅན་སྤྱོད་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་
 འཕེལ་རིམ་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་
 སྟོར་དོ་སྟོན་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བའི་
 སྟོར་དང་། དེ་བཞིན་མཐོ་སྤྱོད་བོད་ཀྱི་ཁོར་
 ཡུག་གི་གལ་གནད་དང་། བོད་ནས་བབས་
 པའི་རྒྱུགས་ཚུ་ཁག་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་
 གཞུང་གིས་ཚུ་མཛོད་བརྒྱབ་སྟེ། ཉེ་འཁོར་
 ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཉན་ཁ་བཅོ་
 བཞིན་ཡོད་པ། འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་བདེ་ཡོང་
 ཐབས་སུ་གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་གིས་བྱ་སྟོན་
 ལྷམས་འགན་ཁུར་ལྷན་པ་བཅོ་དགོས་སྟོར།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོ་ཀྱིས་ཆོན་
 དེག་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་མཐོ་སྤྱོད་

ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གལ་གནད་ཐོག་ཞིབ་འཛུགས་
 ཆད་ལྷན་གནང་དགོས་སྟོར། བོད་པ་དང་།
 ཐེ་ཕན། ཉིང་ཀོང་། ཡུ་གུར། ལང་སོག་
 བཅས་ཀྱི་མཛའ་འབྲེལ་གོང་མཐོར་བཏང་
 སྟེ། མཉམ་ཁུར་ཐོག་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་
 གདོང་ལེན་ཁྱེད་དགོས་སྟོར་སོགས་
 གསུངས་གནང་སོང་།
 ཐེངས་འདིའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་
 ལ་བོད་དང་ཐེ་ཕན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 འབྲེལ་མཐུད་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་ལྷོ་
 ཇེ་ (WU Hao Jee) ལགས་དང་། སྤྱི་
 རྒྱུ་བྱུང་ཆེ་བཟ་ཤེས་ཆེ་རིང་ལགས།
 ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ལིན་ ཡི་ (Lin
 Hsin-yi) ལགས། ཐེ་ཕན་ནང་ཉན་གཞི་
 བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་མཁན་
 ཀྱི་ཉིང་ཀོང་མི་མང་གི་ཚོགས་པ་ (Hong-
 kong outlanders) ཞེས་བ་གསར་
 འཛུགས་གནང་མཁན་སྤྱི་ཞབས་སི་ཀེ་ རྒྱུང་
 (Sky FUNG) ལགས། ཐའེ་ཕན་ནང་གི་
 ཁྲིམས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་
 མིན་པའི་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ལྷམ་སྤྱི་ཆའི་
 མིང་ཇི་ (TSAI Meng-z) ལགས་བཅས་
 ཐེབས་འདུག

རྫོང་རྒྱལ་ཁོངས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཏ་ཡ་ཤི་ཤུ་རྟེ་ལགས་ཀྱིས་སྤྲེའི་ཕུ་ཤི་ཏེ་ལྷ་མོ་པའི་ཆོས་ཆོག་གི་ཆོག་མེ་ཁག་ ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།

རྫོང་རྒྱལ་ཁོངས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཏ་ཡ་ཤི་ཤུ་རྟེ་ལགས་ཀྱིས་སྤྲེའི་ཕུ་ཤི་ཏེ་ལྷ་མོ་པའི་ཆོས་ཆོག་གི་ཆོག་མེ་ཁག་ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས།

ཆོག་མེ་ཁག་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་ལྷན་ཆོག་མེ་ཁག་དང་། རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་
དོན་སྐོར། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཕྱི་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཕེབས་ཏེ་གྲོས་ཆོག་ས་
འཐུས་མི་སོགས་མངའ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་
དོན་ལྷ་སྐྱེལ་དང་། བོད་མིའི་འདུ་སྐྱོད་
གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་ས་བཞོས་ཕྱོགས་
བསྐྱོད་གནང་རྒྱུ། རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཆོག་ས་
འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཆོག་མེ་ཁག་
གོ་སྐྱོད་ལྷ་སྐྱེལ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་མེ་
ཁག་གི་ལས་དོན་སྐོར་དོ་སྐྱོད་དང་། དེ་བཞིན་བོད་
ས་མ་ཁོར་བའི་སྐབས་ནས་བོད་དང་། ཉི་
འོང་དབར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་
ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། བཅོན་ཁྲིལ་བ་ཆགས་
པའི་རྗེས། སྤྱི་ནོར་ལྷ་མོ་པ་ལྷ་སྐྱེལ་ས་

༡༩། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ པའི་ཆོས་
༡༥ ཉིན་རྫོང་རྒྱལ་ཁོངས་པའི་(Jorinji)
དགེ་འདུན་པ་ཏ་ཡ་ཤི་ཤུ་རྟེ་ (Hayashi
Shuei) ལགས་ཀྱིས་སྤྲེའི་ཕུ་ཤི་ཏེ་ལྷ་
མོ་པའི་ཆོས་ཆོག་གི་ཆོག་མེ་ཁག་མི་
ཁག་ཅིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་
ཕེབས་སྐབས། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཆོག་མེ་ཁག་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་
ཆོག་མེ་ཁག་གཞོན་སྤྱོད་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྣམས་
གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཆོག་མེ་
ཁག་ནང་སྤྲེའི་ཕུ་ཤི་ཏེ་ལྷ་མོ་པའི་ཆོས་ཆོག་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་མེ་ཁག་གི་ལས་དོན་སྐོར་
དོ་སྐྱོད་དང་། ཉི་འོང་དབར་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་
ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར། བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གི་
གནས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་བཀའ་བསྟན་

ལྷགས་པོ་གནང་སོང་།
སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཆོག་མེ་
གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཆོག་མེ་ཁག་གི་བྱ་བ་ཆ་དང་། གྲོས་ཆོག་ས་

དགེ་འདུན་པ་ཏ་ཡ་ཤི་ཤུ་རྟེ་ལགས་ཀྱིས་ཉི་འོང་གི་དགོན་སྤྲེའི་ཕུ་ཤི་ཏེ་ལྷ་མོ་པའི་ཆོས་ཆོག་གི་ཆོག་མེ་ཁག་ལྷན་ཁང་དང་
འབྲེལ་བའི་དོན་ཆོན་བདུན་འཁོད་པའི་བསྐྱགས་གཏམ་ཞིག་སྤྲེའི་ཕུ་ཤི་ཏེ་ལྷ་མོ་པའི་ཆོས་ཆོག་གི་ཆོག་མེ་ཁག་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉི་འོང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
 ཆེན་པོ་བསྐྱར་མང་ཤོས་མཛད་ཡོད་པ། ཉི་
 འོང་གི་གྲོས་ཚོགས་ནང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
 མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཆོག་པའི་འཐུས་
 མི་མང་ཤོས་ཆགས་ཡོད་པ་སོགས་ང་ཚོའི་
 དབར་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་པོའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་
 རྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་སྟོར་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་
 ལྷན་ཆོག་པ་གཞིན་མཆོག་གིས་ཉི་འོང་གི་
 རྩོམ་པ་པོ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་དགོན་
 གྲུ་ཁག་དགའི་འཐུས་མི་རྣམས་པོད་ནང་
 གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྡངས་དང་
 འབྲེལ་བའི་དོན་ཆེན་བདུན་འཁོད་པའི་བོད་

དོན་རྒྱ་བསྐྱར་གྱི་བསྐྱགས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་
 བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཁོང་རྣམས་པོད་མིའི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
 འཐུས་ཚུན་ལ་ཡིད་ཆེས་གནང་བར་
 བསྐྱགས་བརྗོད་ཞུས་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་
 བཀའ་དམར་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
 ཆེད། སྤྱི་ནོར་༥གོང་ས་༥རྒྱ་བས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་༥རྒྱུའི་ཡང་སྲིད་ཐོག་ཐེ་
 བུས་བྱ་རྒྱུའི་ངན་བུས་འདིང་བཞིན་ཡོད་
 སྟོར་སོགས་གསུངས་གནང་སོང་།
 གཞན་ཡང་མཛུ་འབྲུད་སྐབས་།
 དགེ་འདུན་པ་ཏ་ལ་ཤི་བྱ་ཉི་ལགས་ཀྱིས་དེ་
 སྟོན་བྱི་ཆུ་ ༩ པའི་ནང་ཉི་འོང་གི་རྩོམ་པ་

པའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་དགོན་གྲུ་ཁག་
 དགའི་འཐུས་མི་རྣམས་པོད་ནང་གི་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྡངས་དང་འབྲེལ་
 བའི་དོན་ཆེན་བདུན་འཁོད་པའི་བསྐྱགས་
 གཏམ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་པ་དེའི་ངོ་བོ་བུས་ཤིག་
 དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཞིན་མཆོག་ལ་ཕུལ་སོང་།
 དེ་ནས་སྤྱི་མགོན་ལྷན་པ་ལ་ཐུག་
 ཏུགས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཐང་
 ཞིག་ཕུལ་གནང་རྒྱུ། སྤྱི་མགོན་རྣམས་པ་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཁང་ནང་གཟིགས་
 སྟོར་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཆོག་པ་དུས་དྲུག་པའི་ལས་དོན་ལུ་མཐུད་སྐྱོང་དགོས་
 རིགས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༢༥ ནས་ ༢༩ བར་ལས་ཉིན་ལྔ་བསྐྱར་གཏན་འཁེལ་བའི་གསལ་བསྐྱགས་།

༢༡། །བཀྲར་འོས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་རྒྱས་མཆོག་ལ།

ཆེད་ཀྱི་ སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཆོག་པ་
 དུས་ ༦ པ་དེ་བཞིན་བཅུན་གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཆེན་ཞེ་དགའུ་པའི་ནང་གསལ་ ༩ པ་ལྟར། སྤྱི་འཐུས་ཉུང་མཐའི་གྲངས་ཆ་དམ་
 ཡོངས་པར་ཆོག་པ་འདྲེ་ཉིན་གྲངས་བདུན་ལྷག་འཕར་འགྲངས་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་ཆོག་པ་གཙོ་སྤེལ་པོས་ཆོག་པ་འདྲེ་འཕར་འགྲངས་ཀྱི་ཐག་
 གཙོད་བྱ་རྒྱ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། བྱི་ཆུ་ ༩ ཆེས་ ༢༩ ཉིན་རེ་ཞིག་ཆོག་པ་འདྲེ་འཕར་འགྲངས་དང་། ཆོག་པ་དུས་འདིའི་ལས་དོན་ལྷག་མ་
 རྣམས་ལུ་མཐུད་བསྐྱར་རྒྱུའི་དུས་ཆོད་གཏན་འཁེལ་བྱུང་མཆོམས་འབྲེལ་ལམ་ཁྱུ་རྒྱ་གནང་བ་ལྟར། ཆོག་པ་དུས་དྲུག་པའི་ལས་དོན་ལུ་
 མཐུད་སྐྱོང་དགོས་རིགས་ ༢༠༢༣ བྱི་ཆུ་ ༡༢ ཆེས་ ༢༥ ནས་ཆེས་ ༢༩ བར་ལས་ཉིན་ལྔ་བསྐྱར་གཏན་འཁེལ་སོང་བས། ཆོག་པ་མི་རྣམས་པ་
 དུས་ཐོག་ཆོག་པ་བཅར་ཐོག་ སྤྱི་འཐུས་རྣམས་བྱི་ཆེས་ ༢༩ རེས་གཟའ་ཉི་མ་ཉིན་ཆོག་པ་དུང་ལས་ཁྲངས་ལུ་ངོ་བཅར་འབྱོར་ཐོ་འགོད་
 གནང་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པར་བཞུགས་མཆོར་ཆོག་པ་དུང་ལས་ཁྲངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཁྱུ་དགོས་རིགས་བྱི་
 ཆུ་ ༡༢ ཆེས་ ༡༠ འགྲངས་མེད་ཡིག་ཐོག་གནང་དགོས་ཞེས་ཐེབས་སོང་བ་དགོངས་མང་འཁྱུ་ སྤྱི་འཐུས་ཆོག་པ་དུང་ལས་ཁྲངས་ནས་
 ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༦ པ་

ཕུལ།

ཆོགས་བདེ་གསལ་བསྐྱགས།

༄༅། །བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་བ་ནང་གསལ་ལྟར་སྐབས་ ༡༥ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་
གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་དུས་བདུན་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༤ དེས་གཟུང་ཕུང་བྱ་ནས་ཆེས་ ༣༠ དེས་གཟུང་སྟེན་པ་བར་ལས་ཉིན་
བཅུ་པའི་བཞུགས་སྐར་སྤྱི་ལྷན་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་ཁང་ནང་ཚུགས་གཏན་འཁེལ་སོང་། ཆོགས་མི་རྣམས་དུས་ཐོག་ཆོགས་བཅར་ཐོག་
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༣ དེས་གཟུང་ལྷག་པ་ཉིན་ཆོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་སུ་ངོ་བཅར་འབྱོར་ཐོ་འཁོད་གནང་
དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཆོགས་བདེ་གསལ་བསྐྱགས་སུ།

སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་ནས། རབ་གནས་ཚུ་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༤ པ་

ཐུལ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚན་ཚང་དོན་འགྲུབ་བཟའི་ས་མཆོག་གིས་བལ་ཡུལ་སྟོག་ར་བཟའི་ས་སྤྱིང་དང་། བཟའི་ས་དཔལ་འབྱིལ།
སྟོ་སྟེག་བྱམས་པ་སྤྱིང་དང་ཁྱབ་ཁོངས་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ།

༄༅། །སྐབས་ ༡༥ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་རྣམ་པ་ལོ་གཉིས་དང་བྱེད་སྡེ་མའི་
ནང་མང་ཆོགས་ལ་ཆབ་སྲིད་ལས་སྟོན་དང་
བདེ་སྤྱད་གཞིགས་ཞིབ་སྒྲིག་ལེགས་སྤྱོད་
ལས་རིམ་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྱི་འཐུས་ཚན་ཚང་
དོན་འགྲུབ་བཟའི་ས་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣
ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༤ ནས་ ༢༤ ཉིན་བར་བལ་
ཡུལ་སྟོག་ར་བཟའི་ས་སྤྱིང་དང་། བཟའི་ས་
དཔལ་འབྱིལ། སྟོ་སྟེག་བྱམས་པ་སྤྱིང་བཅས་
དང་ཁྱབ་ཁོངས་མ་ནང་དང་། ལུ་ཁྱེ་སྟོ་ཆེ་
རོགས་དང་སྟོ་སྟེན་ཐང་བཅས་སུ་གཞུང་
འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་གནང་བ་
ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཉི་ཕྱིར་བཞུགས་སྐར་དུ་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚན་ཚང་དོན་འགྲུབ་བཟའི་ས་མཆོག་གིས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁོངས་མཐོ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་གནང་
སྐབས།

བདེ་འབྱོར་བྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ཕྱི་ལོ་
༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༤ ཉིན་ཕྱི་ལོ་

བཞུགས་སྐར་དུ་ས་ནས་སྤྱི་སྟོན་ཆངས་
འཁོར་བརྒྱུད་ཕྱི་ལོ་ལེགས་ཐོན་གནང་ཡོད་
པ་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་ལྷོ་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོན་ཆོད་དོན་འབྲུབ་བཀའ་ཁྲིམས་མཆོག་གིས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁོངས་མདོ་བལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞོམ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་གནང་སྐབས།

མི་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ཟུག་ཏེ་ར་
(Bagdogra) དང་། ཉིན་རྒྱུ་ཟུར་ལུང་
(Bharatpur) བརྒྱུད་ནས་ཕྱི་རྫོང་བལ་
ཡུལ་རྒྱལ་ས་ཀ་ཐ་མན་གྲུང་མེབས་འབྲོར་
བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་གྱི་ཐོ་རངས་ཀ་
ཐ་མན་གྲུ་ནས་རྒྱུངས་འཁོར་བརྒྱུད་མ་ནང་
ཕྱོགས་སུ་མེབས་ཐོན་གནང་སྟེ། ཏམ་རེ་
(Dumre) ས་གནས་སུ་བལ་ཡུལ་སློག་ར་
བཀའ་ཁྲིམས་མྱིང་ས་འགོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སློན་
ལགས་དང་། དཔུལ་གཉེར་ཆེ་དབང་རྟ་
མགོན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མེབས་བསུ་
ཞུས་ཏེ། ཕྱི་རྫོང་ཏལ་ཁུ་ (Talekhu) ཞེས་
པའི་མགོན་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་སུ་
མཐུད་མེབས་ཏེ། ཉིན་གྲུང་མ་ནང་དུ་མེབས་
འབྲོར་སྐབས། འབྲེལ་མཐུད་པ་དགའ་ལྷན་
ལགས་དང་། ས་གནས་རང་བདེན་ཆོགས་
ཆུང་གི་ཆོགས་གཙོ་གཡང་མཆོ་མོ་ལགས་
རྣམ་གཉིས་ནས་མེབས་བསུ་ཞུས་ཡོད་ཅིང་།

ཉིན་རྒྱུ་མ་ནང་ཀུན་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དགོན་
དང་། སྤང་སྤག (Ngawal) བཀའ་དཀར་
མ་ནང་གོང་ཆོ་རྩིང་པ་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཐོར་མི་
མང་རྣམས་ལ་གཟིགས་སློར་དང་། དུད་ཆང་
དཀའ་ངལ་ཅན་ཁག་ཅིག་གི་ནང་དུ་ཆེད་
མེབས་ཀྱིས་གནས་སྐྱེད་སྐྱེས་ལོན་གནང་
ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་སྤོང་མ་
ནང་སློ་འཕེལ་མྱིང་གཏན་སློབ་ཆོགས་ཁང་
དུ་མི་མང་ཆོགས་འདུ་བསྐྱོངས་ཏེ། སྤྱི་
འཐུས་མཆོག་གིས་བཞེད་གཞི་ཁག་གི་ཐོག་
གསུང་བཤད་དང་། དེ་བཞིན་བོད་པའི་ཡ་
རབས་བཟང་སློད་དང་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་
གི་གལ་གནད། ལྷག་དོན་ས་གནས་དེ་ལྷལ་
དུ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀས་ཆང་རག་ཤུགས་ཆེན་
འཐུང་བཞིན་པའི་ལམ་སློལ་ངན་པའི་ཐད་གོ་
བཞོན་སློབ་གསོ་བཅས་གནང་ཡོད་པ་དང་།
དེ་རྗེས་སློབ་གྲུའི་དགེ་ལས་རྣམས་པ་དང་ལྷན་
བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་ཏེ་སློབ་

གྲུའི་ཤེས་ཡོན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གོ་བསུར་
ཞུས་ཡོད་འདུག།

མ་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་རིམ་གྲུབ་
རྗེས། འབྲེལ་མཐུད་པ་དང་། རང་བདེན་
ཆོགས་ཆུང་གི་ཆོགས་གཙོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
མེབས་རོགས་འོག སྤྱི་འཐུས་མཆོག་རྒྱལ་
རི་ཕྱོགས་སུ་མེབས་ཡོད་ཅིང་། དགོང་མོར་
དེད་ཆུ་(Tilche)ཞེས་པར་ཞག་བཞུགས་
གནང་། ས་དེར་རྒྱལ་རི་ནས་རྟ་ཁྱིད་དེ་
མེབས་བསུར་བཅར་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ཆེས་
༡༤ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་སུ་ཕོ་ནས་མེབས་ཐོན་
ཀྱིས། མཆོམས་རེར་རྟ་ལ་བཞོན་པ་དང་།
མཆོམས་རེར་ཞབས་ཐང་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཕྱི་
རྫོང་ཆུ་ཆོད་ ༥ ཅམ་ལ་ཕྱེ་མ་ཐང་
(Bhimthang) ཞེས་པར་མེབས་འབྲོར་
བྱུང་སྟེ། ཕྱི་རྒྱལ་རི་འཛེགས་པ་སློད་སའི་
མགོན་ཁང་ཞིག་དུ་བཞུགས་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཐོ་རངས་ཁ་བ་ཤུགས་
ཆེན་འབབ་བཞིན་པའི་ཁྲོད་རྩ་རི་དང་བྲག་རི་
བརྒྱུད་དེ་ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་ ༣ ཅམ་ལ་མཐོ་
ཆད་མི་ཏེ་ ༥༡༠༠ ཡོད་པའི་སློམ་ཞུ་ལ་
(Larke Pass)ཞེས་པའི་ལ་མགོར་འབྲོར་
ཡོད་པ་དང་། ཉིན་དེར་ཐུན་རུབ་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་
ཆོད་ ༤ ཅམ་ལ་གཞི་ནས་རྒྱལ་རིའི་བོད་པ་
མང་ཤོས་སློད་ཡུལ་སམ་མདོ་ (Samdo)
ཞེས་པར་མེབས་འབྲོར་བྱུང་ཡོད་འདུག བོད་
ས་ཤོར་ཏེ་ལོ་རྩ་ལྷག་ཅུ་ལྷག་རིང་ས་དེར་ན་
ས་ནས་གཞུང་གི་མི་སྣ་སུ་ཡང་སླེབས་སྟེང་
མེད་ཆུལ་ས་གནས་མི་མང་ཆོས་གསུངས་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚན་ཆེན་དོན་འགྲུབ་བླ་མ་མཆོག་གིས་བལ་ཡུལ་མ་ནང་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཚྭ་གསལ་བསྐྱོད་གནང་སྐབས།

ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ས་གནས་
 དེར་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་མ་ཐག ས་གནས་མི་
 མང་ཆོས་བོད་གཞུང་དང་། ༧་ཀྲུལ་བ་རིན་
 བོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆབ་ཕེབས་སོང་ཞེས་དགའ་སྟོ་
 ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་འདུག ས་དེར་འབྲེལ་
 འགྲུལ་དཀའ་ཁག་ཆེ་ཞིང་བཅའ་སྒྲ་སོགས་
 ཏ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་འདུག སམ་མདོ་ནས་
 བོད་ཀྱི་ས་མཆའ་ས་བར་སྤྱི་ལེ་དྲུག་བདུན་
 ཅུ་ལས་མེད་པ་དང་། སྤོན་ཆད་ས་
 མཆའ་ས་ཕྱེས་ཏེ་བོད་ནང་པར་ཚུར་ཆོང་
 རྒྱག་གི་ཡོད་འདུག

རྒྱབ་རི་སམ་མདོ་ཐེང་བ་དེ་བཙན་
 རྒྱལ་བོད་མི་ཁེ་གཙང་གི་མྱོང་སྤེལ་ཡིན་
 ཞིང་དུང་ཆང་ ༩༩ ཅུ་ཡོད་འདུག བོད་ས་
 མ་ཤོར་སྤོན་ལ་ས་སྟོང་བོད་དང་བལ་པོའི་
 ཆོང་ལམ་ཡིན་ཞིང་། སྟོད་མངའ་རིས་རྒྱབ་
 ཁུལ་བྱང་འབྲོག་དང་རུད་སོགས་ཀྱི་འབྲོག་
 པ་ཆོ་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་སྐབས། བོད་ས་རྒྱ་
 ལག་རྒྱ་ཤོར་རྗེས་རུད་དང་གྲུང་ཐང་སྤྱགས་

ཀྱི་མི་མང་པོ་ས་དེར་བཙན་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེབས་
 ཏེ་གཞིས་ཆགས་ཤིང་ཐོག་མ་འབྲོག་ལས་
 གཉེར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་ས་སྟོད་བསྟོགས་
 ཏེ་ཞིང་ཁ་བཅོས་ཏེ་ད་ལྟ་ནས་དང་ཞོག་ཞོག་
 ཐུན་བྱ་འདེབས་ལས་བྱེད་པ། ཞོར་ནག་དང་
 ཏ་ཅེ་ཏ་ཅེ་དུ་ཅེ་དང་དབྱར་རྩ་དགུན་འབྱ་
 བསྐྱོད་པ། ཕྱི་རྒྱལ་རི་འཛེགས་པ་དང་གོ་མ་
 བཟོད་པ་སོགས་ལ་སྒྲ་གཞིག་དང་ཆོང་
 ལས་ཅག་ཅིག་གཉེར་བ་སོགས་ཀྱིས་འཆོ་
 བ་སྤྱེལ་བཞིན་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་
 སམ་མདོའི་འབྲེལ་མ་གྲུང་པ་རྣམ་པའི་ཕེབས་
 རོགས་ལོག སྤྱི་འཐུས་མཆོག་རྟོག་ཅེས་པའི་
 མྱོང་སྤེལ་ཕེབས་ཏེ། ཁ་འཐོར་སྐབས་བཙུལ་
 བོད་མིའི་བྱིས་ཆང་ ༥༩ ཡོད་པ་རེ་རེའི་ནང་
 ཕེབས་ཏེ། གཞིགས་ཞིབ་དང་མི་མང་གི་བདེ་
 སྤྱུག་ལ་གསུམ་ཞིབ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་
 དེའི་ཕྱི་རྩོར་སྟོད་དང་ཤ་ལ། གནས་རོང་
 བཅས་ཀྱི་ཁ་ཐོར་མི་མང་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་འབྱོར་

བ་ཆོར་སྤྱག་འཕྲད་བཀའ་མོལ་གནང་ཡོད་
 འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ར་སམ་
 མདོར་ཕེབས་ནས་ཉིན་རྒྱབ་མི་མང་ཆོགས་
 འདུ་བསྐྱོངས་ཏེ། སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་
 བཅོད་གཞི་ཁག་གི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་
 བྱི་བ་བྱིས་ལན་གནང་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་ཚུ་
 འཐུང་ན་ཡུལ་ཁྱིམ་ས་བཅུ་དགོས་ཞེས་པའི་
 དཔེ་ལྟར། ཡུལ་མིར་འཆམ་མ་སྤྱན་དང་བལ་
 ཡུལ་གཞུང་གི་ཁྱིམ་སྤྱིག་ལ་བཅུ་སྤྱང་
 གནང་གལ་ཆེ་སྟོར་སོགས་གསུངས་ཡོད་
 འདུག སྐབས་དེར་སམ་མདོའི་བགྲེས་སོང་
 ཞིག་གིས་ལོ་ངོ་ ༩༠༠ ལོང་ལ་བལ་པོའི་
 རུམ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཨ་དེ་ཏི་ཏི་སྐལ་ཡིས་སྟོད་
 མངའ་རིས་རྩ་སྤྱོད་གོན་པར་གནང་བའི་
 ཟངས་ཡིག་དང་། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་
 བྱང་གིས་གནང་བའི་བཀའ་ཡིག་སོགས་
 སྤྱན་འབུལ་ཞུས་ཡོད་འདུག ཆོགས་འདུའི་
 མཇུག་རུ་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་སྟོན་པ་
 སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་རྟོག་ཞིག་གྱི་མཆོད་
 ཉིན་ཆེན་མོའི་སྐུ་པར་དང་། ༧་གོང་ས་མཆོག་
 གིས་ཞལ་སྤྱགས་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་པའི་
 བྱག་མདུད་བཅས་ལས་ཀྱི་སྤྱོ་མོ་བ་དང་ཀན་
 འཁོགས་རྣམ་པར་སྤུལ་ཡོད་པ་དང་། དུད་
 ཆང་རེ་རེར་༧་གོང་ས་མཆོག་གི་མ་ཉི་དུང་
 སྤྱབ་རིལ་བྱ་བཅས་བགོ་འབྲེམས་ཞུས་པར་
 མི་མང་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་ཡོད་འདུག

སྤྱི་འཐུས་མཆོག་རྒྱབ་རིར་ཕེབས་
 འབྱོར་སྐབས། ས་གནས་སུ་བསྐྱེད་མར་ཉིན་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚན་ཆེན་འོག་ཀྱི་འགྲེམ་སྟེན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷོ་ཕྱོག་ར་བཀྲ་ཤིས་སྒྲིང་དང་། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱིལ། རྫོ་སྒྲིག་བྱས་པ་མྱོང་དང་ཁྱབ་ཁོངས་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞག་སྤྱོད་གནང་སྐབས།

གསུམ་ཁ་བ་མཆམས་མ་ཆད་པར་བབས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཁ་བ་འཁྲུགས་ཆེན་འབབ་པའི་ཁྲོད་སམ་མདོའི་དུད་ཆང་ཁག་རེ་རེ་དང་ས་ཁོང་། འབྲོག་ལྗས། དགོན་པ་བཅས་ལ་གཟིགས་སྐྱོར་དང་། ཁ་ཐོར་མི་མང་འབྱོར་བ་ཆོར་ཐུག་འབྲུག་གནང་ཡོད་འདུག ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་ལྷ་པོར་སམ་མདོའི་མི་མང་གི་ཕེབས་སྐྱེལ་ཐོག་སྒྲིག་རར་སྤྱ་གྲུ་གྲུང་གསེང་ལ་ལེན་དུ་འགྲོ་མཁན་ཁྱིམ་བདག་པ་མ་ཁག་ཅིག་གི་རོགས་རམ་ལོག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། སྤར་ཡང་སྒྲོམ་ཞུ་ལའི་རྩ་རོང་དང་གཡང་གཟར་བརྒྱུད་དེ་ཉིན་གཉིས་ཡོང་ཡོད་པ་དང་།

ཕྱི་ཆེས་ ༢༠ ཉིན་ཞབས་ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐུན་རུབ་རྗེས་རྟ་ར་བ་ནེ་(Dharapani) ཞེས་པར་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་སྟེ་བཞུགས་ཞག་གནང་ཡོད་འདུག ཕྱི་ཆེས་ ༢༡ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་རྒྱངས་འཁོར་བརྒྱུད་(Dumre) ལ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་

སྒྲིག་ར་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱིལ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་། བཀྲ་ཤིས་སྒྲིང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཀླུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོ་སྒྲིག་བྱས་པ་མྱོང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱངས་འཁོར་བཏང་སྟེ། ཕེབས་བསྐྱར་འབྱོར་བ་ལྷར་དགོང་མོ་སྒྲིག་རར་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༢༢ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་སྒྲིག་ར་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱིལ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་བརྟན་ལགས་ཀྱི་ཕེབས་རོགས་ལོག་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་རྒྱངས་འཁོར་སྐབས་ཏེ་རྫོ་སྒྲིག་ཐང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་གྲུང་སྒྲོ་ཆེ་རོགས་ལ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས། འབྲེལ་མཐུད་པ་ཆེ་རིང་དབང་འདུས་ལགས་ཀྱང་མཉམ་བཅར་གྱིས་དགོང་མོའི་ཆུ་ཆོད་ ༩ ཅས་ལ་རྫོ་སྒྲིག་ཐང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་འདུག ཕྱི་ཆེས་ ༢༣ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་རྫོ་སྒྲིག་ཐང་སྟོད་ཞེས་པར་ཐོན་ཏེ། སྤབས་

བཅོལ་བོད་པའི་འབྲོག་པ་ཆོར་ཐུག་འབྲུག་དང་། སྤར་ཁྲ་ནང་ཆོགས་འདུ་བསྐྱེད་ས་ཏེ། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་དོན་རོ་སྟོད་དང་། ཁོང་ཀླུ་མ་པའི་བདེ་སྤྱག་ལ་གསན་ཞིབ་གནང་ཡོད་འདུག

རྫོ་སྒྲིག་ཐང་དུ་རྫོ་བོ་དང་བོད་པ་དུད་ཆང་ཉིས་བརྒྱ་ཡས་མས་ཡོད་པའི་ཁྲོད་སྤྱགས་རིགས་འཆོ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་འབྲོག་ལས་གཉེར་མཁན་སྤབས་བཅོལ་བོད་པའི་ཁྱིམ་ཆང་བཅུ་གངས་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་འདུག འབྲོག་པ་མང་ཆེ་བར་རང་བདག་གི་ཁང་པ་མེད་པར་ལོ་ཕྱིལ་བོར་སྤྱ་གྲུར་ནང་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་འདུག ཉིན་རྒྱུ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྤབས་བཅོལ་བོད་མི་རེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐུག་འབྲུག་དང་བསྐྱར་ཏེ་བལ་བོད་ས་མཆམས་སུ་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཁོར་བྱག་ཅུ་རེ་གངས་ནང་བཅུ་གས་པའི་བོད་པའི་དམག་སྤར་ཁག་ཅིག་དང་། རྫོ་སྒྲིག་ཐང་རྒྱལ་པོའི་མཁར་དགོན་སོགས་ལ་གཟིགས་སྐྱོར་དང་། དགོང་མོར་བོད་མི་ཁ་ཐོར་ཆོ་དང་ལྷན་དུ་འཛོམས་ཏེ་གསུང་བཤད་དང་བེ་བ་བེས་ལན་གནང་ཡོད་ཅིང་། ས་གནས་དེ་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་ཆོར་བཅན་བྱུལ་བོད་མིའི་དང་སྤངས་དབྱ་དཔུལ་ལག་དེབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་རེ་བྱང་མ་གཏོགས་གཞན་བདེ་སྤྱག་ཞུ་མཁན་བྱང་མེད་པ་དང་། འབྲོག་པ་མང་ཆེ་བས་སྤྱགས་ཐོག་གི་བཀའ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ད་ལྟ་ལྗེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རང་གཞུང་ལ་སྤྱོད་ལ་བཟོ་དགོས་པ་མི་འདུག་ཅེས་ཏ་ཅང་འདོད་པ་

ཁེངས་པའི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་ཡོད་འདུག།
 ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་སྡོད་
 སྟེན་ཐང་ནས་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་རྩོད་
 བཀའ་ (Kagbeni) ལུ་བའི་ཁྱོད་ཆོར་
 སྐབས་བཙལ་བོད་མིའི་དུད་ཆང་བཅུ་གངས་
 ཡོད་པར་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་རྒྱུ་། སྡོ་ཆེ་
 རོགས་ལ་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།
 སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་སྡོ་ཆེ་རོགས་གཞིས་
 ཆགས་དང་། དཔལ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་
 ཉིན་སློབ་སོགས་ལ་གཟིགས་སྒྲོར་དང་།
 མཐུག་ཏུ་མི་མང་ཆོགས་འདུ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 གསུང་བཤད་དང་འདྲི་བའི་ལུ་མི་མང་
 རས་བདེ་སྤྱག་ལུ་རིགས་ལ་གསུང་ཞིབ་
 བཅས་གནང་ཡོད་འདུག།
 ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཕྱིར་སློག་རར་
 ཐེབས་འབྱོར་སྐབས། སྡོ་སྤྱི་གྲུ་མས་པ་

སྤྱིར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་བཀའ་འཁུར་དོ་རྒྱུ་
 ལགས་དང་། ས་གནས་འཐུས་ཆོགས་ཀྱི་
 ཆོགས་གཙོ་ཆེ་རིང་སྤྱི་བཟོན་ལགས་རྣམ་
 གཉིས་ཐེབས་བསྐྱར་བཅར་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་
 རྩོད་དཔལ་འབྱོར་སྤྱིར་གཞིས་ཆགས་ལ་
 གཟིགས་སྒྲོར་གནང་རྒྱུ་། གཞིས་ཆགས་
 ཆོགས་ཁང་དུ་མི་མང་ཆོགས་འདུ་བསྐྱེད་ས་
 ཏེ། སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་བརྗོད་གཞི་ཁག་
 གི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་འདྲི་བའི་ལུ་མི་
 མང་གིས་བདེ་སྤྱག་ལུ་རིགས་ལ་གསུང་
 ཞིབ་བཅས་གནང་ཡོད་འདུག།
 ཕྱི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་
 སྡོ་ག་ར་ནས་མཁལ་ལམ་བརྒྱུད་བལ་ཡུལ་
 རྒྱལ་ས་ཀ་ཐ་མན་གྲུ་ལ་འབྱོར་བ་དང་། ཉིན་
 གུང་གངས་ཅན་བདེ་ཅའི་དུང་ཆེ་ཆེ་རིང་
 ལགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་བསོད་

ནས་ལགས་རྣམ་གཉིས་ལ་ཐུག་འཕྲད་
 ལུས་ཏེ། སློག་ར་དང་། མ་ནང་། ལུ་བ་རི་
 ལུ་ལ་གྱི་འུ་ལོན་གནས་སྤངས་སྟེན་སེང་
 དང་། ལྷག་དོན་གཞིན་སྤྱི་མང་པོ་འཕྲོ་
 བརྒྱུ་ཏུ་འཕྲོ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། བོད་པའི་
 སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་ལ་རྒྱ་རིགས་ཞེན་
 སྤེལ་ཐུབ་རྒྱུ་འཕྲུགས་སྟོན་རྒྱལ་དགོས་པའི་
 སྒྲོར་ལུ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༧ ཉིན་
 གྱི་ཞོགས་པ་ཀ་ཐ་མན་གྲུ་ནས་མཁལ་ལམ་
 བརྒྱུད་རྒྱ་ཁྱུང་དང་། ཉིན་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁོ་
 ར་ནས་ཕྱི་མིར་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་ཞིང་། ཕྱི་
 རོ་ཕྱི་མི་བོད་སྐད་བསམ་ཡས་སྤྱིར་ནས་སྤྱི་
 སྤྱོད་ཆངས་འཁོར་བརྒྱུད་ཕྱི་ཆེས་ ༡༨ ཉིན་
 གྱི་ཞོགས་པ་ཕྱིར་བཞུགས་སྐྱར་རྒྱ་སར་བདེ་
 འབྱོར་བྱུང་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།

**ཡུ་རོབ་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་རྩུར་པ་འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་ཞབས་ཏན་སེ་ ཟླར་ཁྱེ་ བོ་ཁྱེ་རིང་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཁང་དུ་ཐེབས་པ།**

༢༠༡༩ ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ ༡༡ པའི་ཆེས་
 ༡༠ ཉིན་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་
 རྩུར་པ་འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་ཞབས་ཏན་སེ་
 ཟླར་ཁྱེ་ བོ་ཁྱེ་རིང་ (Dr. Hans-Gert
 Pottering, former President of
 the European Parliament) མཆོག་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཐེབས་པ་
 དང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ཆོགས་གཙོ་མཁལ་པོ་བསོད་ནམས་

བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་
 ཆོགས་གཞིན་སྤོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ སྤྱི་
 འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ། ཆོགས་དུང་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་དུང་ཆེ་གཙོས་པའི་ལས་བྱེད་རྣམ་
 པས་ཐེབས་བསྐྱར་སྤྱི་ལེན་ལུ་གནང་སོང་།
 དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྱི་མཐོན་རྣམ་པ་
 གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་
 སྒྲོར་སྤྱི་ཞིང་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
 ལས་ཆོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་

གཙོ་སྤོལ་པོ་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་སྤྱི་
 འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ་དང་། སྤྱི་མཐོན་
 རྣམ་པ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་དཔལ་ལྷན་
 ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆོམས་
 འདི་དང་། དེ་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཆོགས་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་
 དོན་སྒྲོར་རོ་སྤྱོད་དང་སྤྱགས་གཙོ་པོ་གསུང་
 དོན། ར་ཆོ་ཆབ་སྤྱི་དྲུག་ནས་བབ་ཐོག་
 རས་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༤༩ ལྷག་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བོད་ནུས་པ་ལྷན་འཁེལ་མཆོག་གིས་ཡུ་ཤོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་པ་འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་
ཞབས་ཏན་སེ་ ཟླ་རེ་ པོ་རེ་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་བསུ་ཞུ་གནང་སྐབས།

ཐོག་ཐུགས་སྦང་ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད་
པར་འདི་ནས་དགའ་བསུ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ། རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་གིས་འཛུགས་བསྐྱོད་ལ་
ཁ་གཡར་ཉེ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་བརྒྱུ་བཞིག་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་ནམས་འཁྲོག་བཤད་ཀྱི་དུས་ཚུགས་ཀྱི་
སྐོར། ཡུ་ཤོབ་ནང་གི་བོད་དོན་ཞུ་སྒྲུལ་གྱི་
ལས་འཆར་ཁག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་
གནང་རྒྱུ་འབོད་སྒྲུལ་བཅས་ཞུས་གནང་
སོང་།

འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རིང་གཙོ་བོ་སྤྱི་
ནོར་ལྷ་ཡོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་ཐུགས་རྟེན་བཀའ་ཁྲིམ་དང་། རྒྱ་
གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་མ་ལུན་འགྲུར་
གནང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་འཐབ་
ཅོད་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་
གཞུང་གསོན་པོར་གནས་སྐབས་པའི་གནས་
སྐབས་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གནས་བབ་ཐོག་ལ་ཨ་རིའི་གཞུང་དང་། ཡུ་
ཤོབ་མ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡུ་ཤོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
གིས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་། ལྷག་
པར་དུ་ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་བོད་དོན་ཐོག་
ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འཁེབས་གནང་བ་
བཅས་ཀྱིས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོར་
སེམས་ལྷགས་འཕར་གཞིའི་གནས་སྐབས་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ།

བཞེས་སྐབས། བོད་མིའི་སྒྲུབ་མེད་པའི་དབུ་
ཁྲིམ་སྤྱི་ནོར་ལྷ་ཡོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་ཡུ་ཤོབ་གྲོས་ཚོགས་ནང་གནང་
ཞུས་གནང་བ་དེ་བཞིན་བོད་མི་ཆོས་དུས་
ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད་པའི་སྐོར། ཡུ་
ཤོབ་མ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་གི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོ་ སྐད་
ཡིག་ རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སྤྱད་སྐྱོབ་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་
གིས་གཙོ་བོ་གསུང་དོན། ད་རེས་སྤྱི་ཞབས་
ཁོང་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཕེབས་པ་འདིས་རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་ལ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་འཐབ་
ཅོད་ཐོག་བོད་པ་གཅིག་ལྷ་མེན་པའི་བརྒྱ་
ལན་གསལ་པོར་བསྐྱོད་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་།
བོད་ནང་གིས་པ་སྤྱོད་ཐག་མང་པོ་རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་གི་བཅའ་སྤྱོད་སྤོབ་གྲུའི་ནང་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོའི་མཆོག་གིས་ཡུ་ཤོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་པ་འབྲུམ་རམས་པ་སྤྱི་ཞབས་ཏན་སེ་ ཟླ་རེ་ པོ་རེ་
མཆོག་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ཐུག་ཏུགས་འབྲུལ་སྐབས།

གཞན་ཡང་སྤྱི་ཞབས་ཏན་སེ་
ཟླ་རེ་ པོ་རེ་མཆོག་དེ་སྤྱི་ཡོད་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་ཐུགས་འགན་

གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞེས་བཅས་གནང་སོང་།
 ལུ་རོལ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
 གཙུག་ལུང་ལ་མཆོག་དང་ལྷན་འཇར་མན་གྱི་
 ཆབ་སྲིད་སློབ་སྟོན་བསྟེན་གནས་ (Konrad
 Adenauer Foundation) ཞེས་པའི་
 ལྷ་ལི་བྲུལ་གྱི་འགན་འཛིན་འབྲུམ་རམས་པ་
 ཞེ་ཏི་རེ་ཡན་ ཏེག་ (Adrain Haack)
 མཆོག་དང་། སྐར་སིལ་སྐྱུ་ཆབ་དོན་གཙོད་
 དེག་འཛིན་ཚོས་སྟོན་ལགས་མཉམ་བཅར་
 བྱས་གནང་འདུག་པ་བཅས།

གྲྭ་པ་དེར་དབུ་ཕྱེད་པོ་མི་མང་སྤྱི་ རྒྱལ་ཆོག་གས་ (USAID) གྱི་རྩིས་ནས་
 རྒྱལ་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ མོད་ཀྱི་ནང་གཞིས་གྱི་ནང་རྒྱལ་དངུལ་
 རམས་འདི་དང་སྒྲུག་ལ། ཨ་མི་ལཱུང་གི་ གཏོར་ཁྱོད་ལ་ཐོག་ལ་སྒྲུག་ལ་སྤྲོད་གནང་

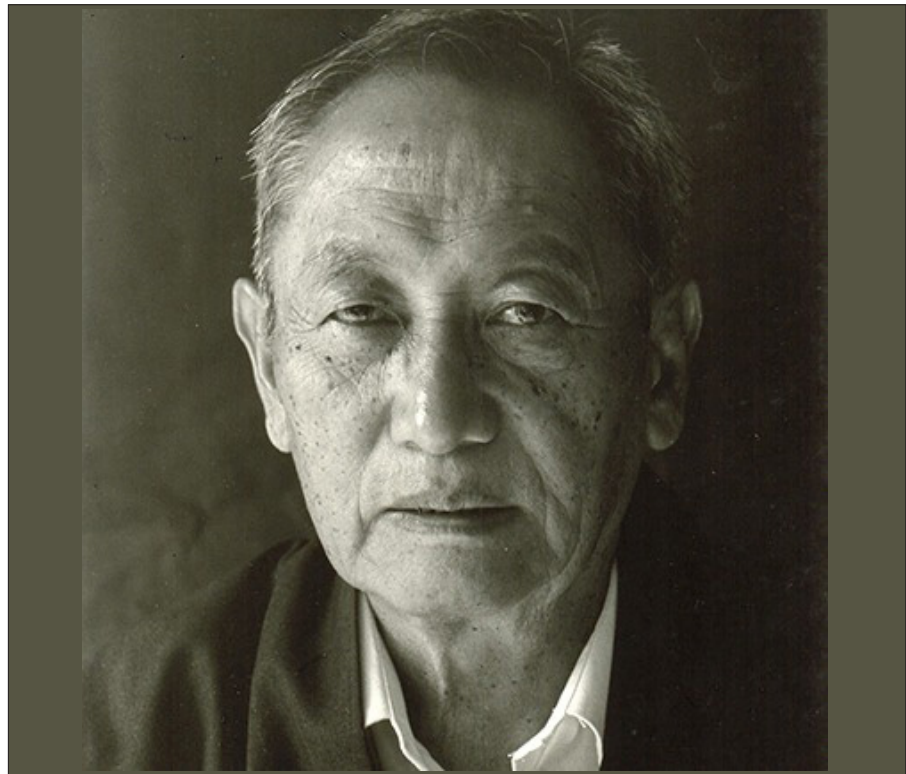
བར་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་དང་། ད་
 བར་ཨ་རིའི་རྟོག་མཁོ་ཆོག་གི་མཐུན་འགྱུར་
 གནང་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་
 གཞུང་། གླུ་ཡིག་སྤྱི་ཆོག་ས་བདེ་དོན་
 བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་
 བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དགོན་སྡེ་
 ཁག་གི་ནང་ (PRM) རྟོག་མཁོ་ཆོག་ཐོག་
 ནས་མཐུན་འགྱུར་གནང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉ་
 ཅང་གི་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་བསྐྱེད་ཡོད་
 པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་རྟོག་
 མཁོ་ (DRL) དང་། ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མང་གཏོ་བསྟེན་གནས་ཁང་། (NDI) ཨ་རིའི་

རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཏོ་ཁྲབ་སྤྱོད་བསྟེན་གནས་
 ཁང་། (NED) བཅས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚད་དང་། བཅན་ཁྱོལ་བོད་
 མིའི་མང་གཏོའི་འཕེལ་རིམ་ཐོག་ལ་ཕན་
 ཐོག་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་སྐོར་སོགས་
 གསུངས་གནང་བ་དང་།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཞིན་སྐྱོལ་མ་
 ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་རྟོག་མཁོ་
 (USAID) ནི་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ལ་
 མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན་རྟོག་མཁོ་
 རྒྱུ་ཤོས་གས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་
 མཁོ་འདི་བརྒྱུད་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་

ཆོག་ལ་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་བསྐྱེད་
 ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། དགོས་མཁོར་གཞིགས་
 པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིས་
 གཏན་འབེབས་གནང་ཕྱོགས་སྐོར། བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་ས་བགོས་
 ཕྱོགས་བསྐྱོད་དང་། ས་འཐུས་ཐབ་སྐྱོང་།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོས་ཆོག་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཆོག་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ལས་འཆར་
 ཁག་རྩིས་སྤྱོད་གནང་རྒྱུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་མ་འོངས་པའི་ལས་
 འཆར་ཐོག་ཕན་ཚུན་བཀའ་བསྟུར་སྤྱུགས་པོ་
 གནང་སོང་།

**བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཞིན་ཟུར་པ་གྲ་ཕྱི་ཕུན་རབ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་མཆོག་སྤྱི་ཆའི་འཕེན་པ་རྟོག་མཁོ་ཆོག་གི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཆོག་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་བྲལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་གནང་བ།**

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཞིན་ཟུར་པ་གྲ་ཕྱི་ཕུན་རབ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་མཆོག་གི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་བྲལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་གནང་བ།

༡༢། །དཔལ་འབྱོར་བཀའ་ལློན་དང་།
 དབུས་སྤྱི་ཁྲབ་འདེམས་ལྷན་ཆོག་གི་གཏོ་
 འཛིན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཞི་
 པ་དང་། ལཱ་པ། དུག་པའི་སྤྱི་འཐུས་དང་།
 སྐབས་དུག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཞིན།
 ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་
 པ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་མཇུག་ཁྲུང་བཞེས་སྤྱོད་
 མཁན་གྲ་ཕྱི་ཕུན་རབ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་
 མཆོག་སྤྱི་ཐུགས་བདེ་མིན་དབང་གིས་
 ཀའ་ར་རྩོད་ཀྱན་གྲ་སྒྲན་ཁང་ (Tanda
 Hospital) དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷོ་ ༡༡
 ཆེས་ ༢༣ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ཆེ་མ་ཐེན་པའི་
 ཡིད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར། བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་ནས་དམ་པ་གང་གི་

དང་། མཚོག་གསུམ་ཀྱལ་བའི་སྤྱན་ལྷང་
 མཚོད་སྤྱན་དང་བཅས་གང་གིས་ཆོ་རབས་
 གུན་ཏུ་བྱས་བསགས་སྤྲིག་ལྷང་ནམས་བྱང་
 ཞིང་དག་ཅིང་། འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་
 བརྒྱའི་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ཀྱལ་
 བའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱར་དུ་རེག་པའི་སྤྱན་འདུན་
 དང་སྤྲགས། རྒྱལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེས་
 ལྟོས་བཅས་ཡོངས་ལ་སྤྲགས་གསོ་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་བཅས།

པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་དང་སྒྲགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་གནས་བབ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ གྲོན་ལ་
བོད་དེ་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤོབས་ཆེན་

གཉིས་དབར་གྱི་བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་
གནས་ཡོད་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་
ཆགས་བབས། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
བོད་ས་བཅན་བརྩུང་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ནོར་
ཕ་གོང་ས་ཕ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
གཙོས་གཙོས་པའི་བོད་མི་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་
རྒྱ་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་ཐེབས་པའི་སྐོར་
དང་། འཕགས་བོད་དབར་ལོ་རྒྱུས་དང་། ས་
མཆོམས། རིག་གཞུང་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གནས་དང་། ད་བར་ལོ་
ངོ་བུ་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་
གཉིས་ནས་བོད་མི་ནུམས་ལ་མ་ཐུན་འཁྱུར་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཞུས་གནང་འདུག

དེ་མཇུག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་སྤྱིར་མང་གཙོའི་ཁྲུང་ཆོས་ཁག་
ངོ་སྤྲོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་ནི་འཛམ་
གླིང་འདྲིའི་སྤྲེང་གི་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་
ཤོས་དང་། ཆོས་ལུགས་ཆེ་ཁག་ཆང་མ་
འཆམ་མ་ཐུན་དང་གནས་བཞུགས་ཡོད་པ་
སོགས་མིག་དཔེར་འོས་པའི་མང་གཙོའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ། སྤྱི་ནོར་
ཕ་གོང་ས་ཕ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་ལ་ཐེབས་ནས་རྒྱ་
ནག་དམར་ཤོག་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱད་ས་
མཁེན་གནང་མཛད་པ་དང་། ལྷི་ལོ་ ༡༩༥༩

ལོར་རྒྱ་གར་ལ་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱེད་ས་
སྐབས། རྒྱ་གར་གྱི་མང་གཙོའི་གྲོས་ཚོགས་
ལམ་ལུགས་སོགས་མཁེན་ཏོགས་མཛད་
ཤིང་། མང་གཙོའི་འགྲོ་སྐྱད་ས་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་
པོ་དང་གལ་ཆེར་གཞིགས་ཏེ། བོད་ནང་མང་
གཙོའི་ལེགས་བཅས་གནང་འགོ་འཛུགས་
ཀྱང་། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞོན་ཤུགས་འོག་
དགོངས་གཞི་རིམ་བཞིན་བྱུང་ཐུབ་མེད་པའི་
སྐོར་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ནང་བཅན་བྱོལ་
ལ་ཞབས་སེར་འཁོད་ཤིང་། སྤྱི་ནོར་ཕ་གོང་
ས་ཕ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་
འཐོད་ལམ་སྟོན་འོག་ ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོའི་ཟླ་
༩ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་
མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་པ་དང་། རིམ་པས་
སྐབས་ཐོག་སོ་སོར་འཁྱུར་བ་གནང་དགོས་
ཁག་གནང་སྟེ། ད་ལྟའི་ཆར་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས། འཛིན་སྐྱོང་
བཀའ་ཤུགས་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་
ལྷན་དང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆོན་གསུམ་
དང་ལྷན་པའི་མང་གཙོའི་ཆ་ལག་ཆང་བའི་
སྤྱིག་འཛུགས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་
བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
བྱུང་ཆ་དང་། འོས་བསྐྱུ་གནང་བྱུགས་སྐོར་
དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་དཔོན་རིགས་སོགས་མཛུལ་འཕྲད་ཀྱིས་

བོད་དོན་སྐོར་ཞུ་སྐྱེལ་ལས་རིམ་དང་། རྒྱལ་
སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་གོ་སྤྱིག་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་
སོགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ལས་དོན་གནང་བྱུགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་
བཅས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་
འབེལ་རིམ་སྐོར་ལ་ཞིབ་ཐ་གསུངས་གནང་
འདུག

མཐའ་དོན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་གིས། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་གིས་བོད་མིའི་སྤྱི་བརྩོད་དང་། ཆོས་
དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སྤྱད་སྐྱོབ་རང་
དབང་སོགས་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
ཁག་ལ་ངོ་སོག་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་
དང་འབྲེལ་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བ་གནས་
སྐབས་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་དང་། སྤྱི་ནོར་ཕ་གོང་ས་
ཕ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་
སྐྱོབ་ལམ་སྟོན་འོག་ བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་
ཀྱིས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་གྲོས་མོལ་བརྒྱུད་བོད་རྒྱའི་དཀར་ཆུག་
སེལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་ངོས་ནས་དེར་ཡ་ལན་རྩ་བ་
ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་སོགས་གསུངས་
འདུག་པ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ལྟ་སྒྲུལ་ཚོགས་ཚུང་གིས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ལྷ་ཏར་ཁན་ཏི་དང་། ལྷ་ཏར་པར་དེ་ལེ་
མངའ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་བོད་དོན་ལྟ་སྒྲུལ་གནང་བ།

༡) ལྷ་ཏར་ཁན་ཏི་མངའ་སྡེའི་ནང་བོད་དོན་ལྟ་སྒྲུལ་གནང་བ།

༢༡ ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སློབ་དཔོན་
ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་མཚོ་ག་དང་། སྤྱི་
འཐུས་དབང་འདུས་རྩི་མཚོ་ག་ སྤྱི་འཐུས་
པདྨ་མཚོ་མཚོ་ག་བཅས་ལས་བྱུང་བའི་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་
ཚོགས་ཚུང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡
ཆེས་ ༢༠ རྩིས་ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༢ བར་རྒྱ་
གར་བྱང་ཕྱོགས་ལྷ་ཏར་ཁན་ཏི་དང་། ལྷ་
ཏར་པར་དེ་ལེ་མངའ་སྡེ་གཉིས་ནང་བོད་དོན་
ལྟ་སྒྲུལ་གནང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་དབྱེ་འཇུགས་
གནང་ཡོད།

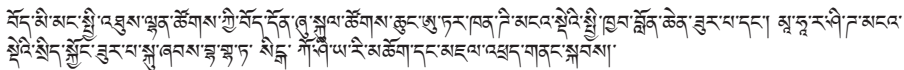

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ལྟ་སྒྲུལ་ཚོགས་ཚུང་ལྷ་ཏར་ཁན་ཏི་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་བློན་ལྷ་ཏར་ཁན་ཏི་ སིང་མཚོ་ག་དང་
མཇུག་འབྲེན་གནང་སྐབས།

དེ་ཡང་ཕྱི་ཆེས་ ༢༠ རྩིས་ཀྱི་ཕྱི་རོ་
ཚུ་ཚོད་ ༩ བ་ཅན་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པས་སྡེ་ར་ལྷན་དག་འཕེལ་གྱིང་བོད་
མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སྤྱ། རྒྱ་
གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྦྱོར་ཚོགས་པ་
(Bharat-Tibet Samanvay
Sangh) ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
གཙོ་སློབ་དཔོན་པེ་ ཏུ་ཡུལ་ (Prof. P.
D Juyul) ལགས་དང་། སྡེ་ར་ལྷན་ས་
གནས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྟན་པ་ཇི་རེ་ལེ་ སིང་
ནི་ཇི་ (Dr. Giresh Singh Negi)
ལགས། ཚོགས་མི་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་བ་
དང་། བུད་མེད་ཁེ་ལས་པའི་སློབ་སྟོན་པ་
ལུམ་སྤྱ་རྩ་སྤྱ་ རྩོ་ཡལ་ (Mrs Rama

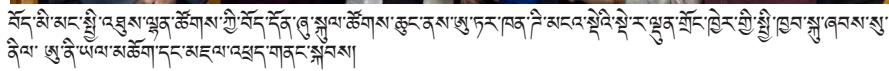
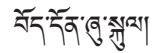
Goyal) ལགས་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་
འཕྲད་གནང་སྟེ། རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་
དང་། ལྷ་ཏར་པར་དེ་ལྷ་ཏར་ཁན་ཏི་མངའ་སྡེའི་
གཞུང་ནས་འདས་པའི་ལོ་རྩི་ ༢༠ ལྷ་ཏར་དང་
བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་དང་། བཅན་བྱེལ་
བོད་མི་རྣམས་ལ་གཞིགས་སྦྱོར་གང་ལེགས་
གནང་དང་གནང་ཐུས་ཡིན་པར་ཐུགས་རྩེ་
ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྱགས། རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་ལོག་བོད་ནང་གི་ཚོས་དང་། སྐད་ཡིག་
རིག་གཞུང་། ཁོར་ཡུག་དེ་བཞིན་རང་དབང་
དང་འབྲེན་བ་མེད་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་མ་ཐུང་རེ་ཞན་རེ་སྤྱག་ཏུ་འགོ་
བཞེན་ཡོད་སྟབས། བོད་དོན་ཐོག་སུ་མ་ཐུང་
ཐུགས་ཁུང་དང་རྒྱ་བ་སྦྱོར་གནང་རོགས་
ཞེས་ཞུས་ཇེས། འཚམས་འདྲིའི་མཇུག་དང་

དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
བཅན་ཆེན་བྱུག་ཏུགས། བོད་དེ་རྒྱ་གར་ལ་རི་
ཅན་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
མེད་སྒྲོར་ཀྱི་འབྲེམས་ཤོག་ ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
བོད་རང་དབང་རང་བཅན་ཡིན་པའི་བདེན་
དཔང་དུ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་བསྦྱོར་ལག་འཁུར་ཀྱི་རོ་
བཟུས་བཅས་ཕུལ་གནང་བ་དང་། སྐབས་
དེར་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྦྱོར་ཚོགས་པ་
(Bharat-Tibet Samanvay
Sangh) ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
གཙོ་སློབ་དཔོན་པེ་ ཏུ་ཡུལ་ (Prof. P.
D Juyul) ལགས་དང་། སྡེ་ར་ལྷན་ས་
གནས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྟན་པ་ཇི་རེ་ལེ་ སིང་
ནི་ཇི་ (Dr. Giresh Singh Negi)
ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ས་གནས་བོད་མིའི་

ཞབས་ཕྱི་རྒྱ་གང་ཆེ་སྒེལ་བྱལ་ན་མཁ་
 རོགས་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་གནས།
 དེ་བཞིན་རྒྱ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་ནང་པོད་
 གྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཕྱི་ཆོན་ཞིག་འདྲུགས་ཆེད།
 པོད་མིའི་སློབ་འདྲུགས་ཤེས་རིག་ལས་
 ཁུངས་ལ་དེ་སྟོན་ནས་འབྲེལ་བ་ཞུས་ཐེན་
 པའི་སྐོར་དང་། མ་འོངས་བར་ལས་དོན་དེ་
 གང་མཁྱོགས་འགོ་བརྩམ་བྱལ་པའི་རེ་བ་
 གནང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་གནང་ཡོད།
 ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་གྱི་ཕྱོད་ཆུ་ཆོད་
 ༡༡ ཅམ་ལ་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་
 ཆོགས་ཀྱི་པོད་དོན་ཞུ་སྤྱལ་ཆོགས་ཆུང་
 གིས་ཟུ་ཏར་ཁན་ཁྱིམ་ང་སྤེའི་སྤྱི་ཁབ་སློབ་
 ཆེན་བུར་བ་དང་། ལྷ་རྩེ་རྒྱ་ཁྱིམ་ང་སྤེའི་
 སྤྱི་སྐོར་བུར་བ་སྤྱི་ཞབས་རྩ་རྩ་ཏུ་སྤྱོད་ཀོ་
 ལེ་ཡ་རི་ (Shri. Bhagat Singn Ko-
 shyari) མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་
 གིས་ད་བར་པོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྐོར་གནང་

བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཨུ་ཏར་ཁན་ཁྱི་མངའ་
 སྤེའི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་
 དང་དགོན་སྡེ། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅས་
 ལ་གཟིགས་སྤྱོད་གང་ལེགས་གནང་བར་
 ལུགས་རྩེ་ཆེ་ཞུས་རྩེས། འཆ་མས་འབྲིའི་
 མཇལ་དར་དང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་དཔེ་དེབ་ཅིག་བཅས་ལུལ་ཡོད་ཅིང་།
 སྐབས་དེར་སྤྱི་ཞབས་ཁོང་གིས་ཁོང་ཉིད་
 ཏག་ཏུ་བོད་མི་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང་།
 ད་ཆ་རྒྱ་ལོལ་མེབས་ཟིན་ནའང་སྤྱི་མཐུན་
 བོད་དོན་ཐོག་ལུགས་འཁུར་གནང་གི་ཡོད་
 སྐྱོར་གསུངས་ཡོད་འདུག ཉིན་རྒྱབ་ཚུ་ཆོད་
 ༡༠༠ ཅུ་ལ་ཨུ་ཏར་ཁན་ཁྱི་མངའ་སྤེའི་
 སྲིད་སྤྱོད་སྤྱི་ཞབས་སྤུར་མིའི་ སིང་། (Lt.
 Gen. Gurmit Singh, Governor
 of Uttarkhand) མཆོག་དང་ལྷན་
 མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ། བོད་རང་བཅན་ཡིན་
 པའི་བདེན་དཔང་བོད་གཞུང་དབུལ་ཁང་སྤྱི་
 ཁྱབ་ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབས་པའི་ཕྱི་འགྲོའི་ལག་
 འཁུར་གྱི་ངོ་བུས་ཤིག་པར་སློམ་བཞོས་ཏེ་
 མཇལ་དར་དང་བཅས་པ་ལུལ་ཡོད་ཅིང་།
 སྐབས་དེར་མངའ་སྤེའི་སྲིད་སྤྱོད་མཆོག་ནས་
 ཁོང་ཉིད་ལོ་མང་རིང་དཔག་ཞབས་ཞུས་
 ཡོད་སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་ཐངས་
 བདུན་དང་། ཐེ་མན་ལ་ཐངས་གཅིག་དཔག་
 དོན་སྤྱི་ཆབ་གནང་སྟེ་ཡུ་གུར་གྱི་རྒྱལ་ས་ཨུ་
 ཏུ་སྤྱི་ཆེ་བཅས་ལ་མེབས་སྤྱོད་ཡོད་སྐོར། དེ་
 སྤྱི་སྲིད་སྤྱོད་མཆོག་ཨ་རུ་ན་ཅལ་མངའ་སྤེའི་
 མོན་ཏྲ་དབང་དུ་ལྷག་ལས་གནང་སྐབས་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ཀླུ་པ་པས་
གཙོ་བོ་གསུངས་དོན། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་
དམངས་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གནས་། སྐད་ཡིག་ མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་

ནང་ཐེབས་གནང་ཡོང་བའི་རེ་སྒྲུལ་ཞུས་
 བར། མིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་མ་འོངས་པར་
 དུས་ཁྱིམ་བྱང་ན་ངེས་པར་དུ་ཐེབས་སྒྲུའི་
 ཞལ་བཞེས་དང་། བཟོན་འབོད་གནང་བར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་པན་
 ཚུན་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཅེས་ངེས་བཀའ་མོས་
 ཐུགས་སོ་གནང་ཡོད་འདུག

५८

ལྷའི་བོད་ནང་གི་ཇ་འག་གནས་སྤངས་དང་།
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ། འཕགས་བོད་
གཉིས་དབར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བྲི་བྲིས་ལན་གནང་ཡོད་
འདུག།

དེ་ཉིན་དགོང་མོའི་ཆུ་ཚོད་ ༥ ལ་
ཙམ་ལ་ལུ་ཏར་ཁན་ཏེ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་
བྱུང་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་སུག་རྟེན་ སི་རྒྱ་ སན་རྩུ་
(Shri. Sukhbir Singh Sandhu)
མཆོག་དང་། མངའ་སྡེའི་ནང་སྤྱི་བྱུང་འཕར་
ལུས་སྤྱི་ཁི་ལེ་རྟེན་ ཀྱུ་ཀི་རེ་རེ་ ཀྱུ་མར་
(Smt. Nivedita Kukreti Kumar)
མཆོག་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་
གནང་སྟེ། འཆོམས་འབྲིའི་མཇུག་དར་དང་།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་
ཆོན་བཅུ་ཅན་གྱི་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་སྤྱན་ལྷ།
དེ་བཞིན་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་ཉག་ས་དེབ་དང་།
འབྲེམས་ཤོག་བཅས་ལུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ད་བར་རྒྱ་
གར་དབྱུས་དང་མངའ་སྡེའི་གཞུང་ནས་བོད་
མི་རྣམས་ལ་གཞིགས་སྤྱོད་གནང་བར་
སྤྱུགས་ལྷེ་ཆེ་ལྷ་ས་ལ་དང་སྤྱུགས། མངའ་
སྡེའི་ནང་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོའི་བཅའ་བྱོལ་
བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱུགས་
ཀྱི་སྤྱི་བྱུས་ལག་བསྟར་གནང་འཆར་ཡོད་
ལ་ལྷ་ས་ གར་མཐོགས་དེ་ལག་བསྟར་གནང་
ཐབས་ཡོང་བའི་འབོད་སྤྱུལ་བཅས་ལྷ་ས་
ཡོད་ལ་མ་ཟད། ལྷ་སྤྱུང་བོད་དོན་ཐོག་
རྒྱ་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་སྤྱིའི་སྤྱིངས་ཆའི་ཐོག་
བོད་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་རྒྱའི་འབོད་སྤྱུལ་

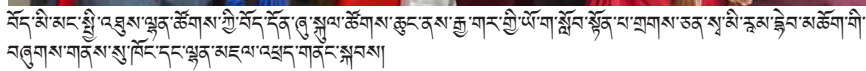
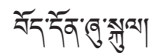

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་ཚོགས་ཏར་ཁན་ཏེ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱུང་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་སུག་རྟེན་ སི་རྒྱ་
སན་རྩུ་མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ།

ལྷ་ས་གནང་འདུག། མཇུག་འཕྲད་སྤྱུགས།
མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱུང་ཆེ་མཆོག་དང་།
མངའ་སྡེའི་ནང་སྤྱི་བྱུང་འཕར་མཆོག་སྤྱི་
ལྷན་ཐོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་མཆོག་བཅས་
ནས་ཁོང་རྣམས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བོད་མི་
རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་སྤྱུགས། མངའ་
གཞུང་དོན་ནས་ཀྱང་ལྷ་སྤྱུང་གར་སྤྱུག་
ཀྱིས་གཞིགས་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་ཡིན་ལ་དང་ས་
གནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་གར་
ཡོད་ནའང་ཡར་ལྷ་དགོས་ལ་དང་། དེར་ཁོང་
རྣམ་ལས་གར་ཡོང་གནང་རྒྱ་ཡིན་སྤྱོད་
གསུངས་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་
༡༡ ཙམ་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་ཚོགས་ཏར་
ནས་རྒྱ་གར་བྱུང་སྤྱུགས་ལུ་ཏར་ཁན་ཏེ་
མངའ་སྡེའི་ཐོང་ཁྱེད་ཏེ་རྟེན་མར་ (Harid-
war) གར་བཞུགས་ལའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་ག་

སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གྲགས་ཅན་སྤྱི་ཁི་རྣམ་རྟེན་
(Swami Ramdev) མཆོག་གི་བཞུགས་
གནས་སྤྱོད་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་
ཞིང་། སྤྱུགས་དེར་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་ལས་ཐོག་
མར་ཡོ་ག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་ཁི་རྣམ་རྟེན་
མཆོག་ལ་འཆོམས་འབྲིའི་མཇུག་དར་སྤྱུལ་
བ་དང་། དེ་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་དོན་ཆོན་བཅུ་ཅན་གྱི་བོད་དོན་ལྷ་
སྤྱལ་སྤྱན་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་སྤྱལ་ཉག་ས་
དེབ་དང་། འབྲེམས་ཤོག་བཅས་ལུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
ད་བར་རྒྱ་གར་དབྱུས་སའི་གཞུང་མང་གཉིས་
ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་དང་
གཞིགས་སྤྱོད་གནང་བར་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་
ཆོས་དང་། དེག་གཞུང་། མི་དེགས་ཀྱི་དོ་བོ་
བཅས་ལ་མི་ཉམས་ལར་རྒྱུན་འཛིན་གནང་
དང་གནང་སྤྱུལ་ཡིན་ལའི་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་ཁི་
རྣམ་རྟེན་མཆོག་གཞི་རྩའི་ཆོས་ལ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་བོད་དོན་ཐོག་དེས་ལར་དུ་སྤྱུགས་སྤྱང་

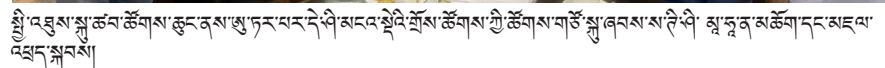

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཨོགས་གཙོ་སྤྱོད་པ་
 ཇི་རེ་ཤི་ སི་རྒྱ་ ཀེ་སྤེ་ (Dr. Giresh Singh
 Negi) ལགས། ཨོགས་མི་སྤྱི་ཨོགས་
 ཞབས་ཁུ་བ་དང་། འུ་མེད་ཁེ་ལས་པའི་
 སློབ་སྟོན་པ་ལུམ་སྤྱི་རྒྱ་ རྟོ་ཡལ་ (Mrs
 Rama Goyal) ལགས་བཅས་མཉམ་
 བཅར་ཞུས་ཡོད་འདུག ཕྱི་ལོ་ཆུ་ཚོད་ ༩
 པའི་ཐོག་བདེ་སྤྱིད་སྤངས་གནས་འགོ་འཛིན་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་གོ་སླེག་འོག ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
 གསར་འགོད་སྟོན་ཨོགས་ཀྱི་ཨོགས་ཁང་
 (Press Club, Dehradun) ཁང་དུ་
 གསར་འགོད་སྟོན་ཨོགས་ཤིག་བསྐོངས་
 ཤིང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་དུས་བབ་
 (Times of India) སོགས་ཀྱི་གསར་
 འགོད་པ་རྣམས་ལ་ཐེངས་འདིའི་བོད་དོན་ཁུ་
 སྤྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྐོར་དང་། བོད་ནང་གི་
 ཇི་དག་གནས་སྐྱངས། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་
 གིས་བོད་ས་བཅོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བོད་མི་ཁྱིེ་

གཞི་ཅེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཆོག་གི་བོད་དོན་ཁྱེད་སྤྱུལ་ཆོག་མཆིང་
 འདིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༢༠

Singh Negi) ལགས་སོགས་དང་མཇུག་
འབྲང་གིས་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱུལ་གནང་ཡོད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་མངའ་སྡེའི་གཞུང་གི་བླ་མ་
དང་། གཞུང་འབྲེལ་གསར་ཁང་རྒྱུར་རྒྱར་
ཤུན་(Doordarshan)ནང་བོད་དོན་ལྷ་
སྐྱུལ་སློར་གྱི་གསར་འགྱུར་འཕོད་སྟེལ་
གནང་བྱུང་པ། གསར་འཕོད་ལྷན་ཆེ་གས་
བསྐྱོངས་ཏེ་ས་གནས་གྱི་ཉིན་རེ་དང་། ཡིན་
ཡིག་ཐོག་གི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་མི་
འབྲ་བ་བྱུག་ཅིང་གྱི་ནང་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱུལ་
སློར་གྱི་གསར་འགྱུར་འཕོད་སྟེལ་བྱས་ནས་
བོད་དོན་སློར་ལ་བེལ་བསྐྱབས་ཀྱི་གང་ཆེ་
གནང་ཡོད།

བྱི་ཆེས་ ༣༥ ཉིན་རྒྱལ་ས་ལག་ནི་
 རུ་ཡོད་པའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཆོག་པ་
 (Core Group for Tibetan Cause-
 India) ཡི་ལྷ་ཉར་ཁབ་ཁྱེད་དང་ལྷ་ཉར་པར་
 དེ་ཤིང་འབྲེལ་མ་ཐུད་ལག་ན་འཛིན་དང་། བོད་
 དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཆོག་པ་ (Bharat Tib-

[illegible]

ཡེན་གྱིད་གལ་ཆེ་བ། ཡོ་རྒྱུ་ས་ཐོག་རྒྱ་གར་
དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་ཟེར་བ་ཞིག་
གཏན་ནས་མེད་པ་སོགས་ངོ་སྤྲོད་དང་། དེ་
བཞིན་ས་གནས་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་
ནི་དེ་སྤྱེན་ས་གནས་དེར་ཆོང་ལས་གཉེར་
ནས་སྤྲོད་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ཁོང་རྣམས་ལ་
གཟིགས་སྤྱོད་གང་ལེགས་གནང་སྤྱོད་ཡོང་
བའི་འཕྲོད་སྤྱུལ་བཅས་ཞུས་ཡོད་འདུག་
ཐེབས་བསུའི་མཛད་སྒོ་བྱུང་ཇེས། ཁྱོད་ཁྱེད་
སྤྱི་ཁྱབ་མཆོག་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ཞུ་སྤྱུལ་ཆོགས་ཚུང་
གི་ཆོགས་མི་རྣམས་ལ་བྱུང་དུ་མཇུག་སོལ་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། གསར་ཁང་ཁག་ཅིག་
གི་གསར་འཕྲོད་པའི་བཅར་འཁྲིད་དང་ལེན་
གནང་ཡོད་འདུག།

སྐབས་དེར་བོད་དོན་གྲུབ་སྒྱུར་
 ཆོག་པ་ (Core Group for Tibet-
 an Cause-India) ཡི་ལྷ་ཏར་ཁན་ཏི་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཏར་པར་དེ་ལེ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོན་ཆེན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ལྷ་ར་ཇེ་ལེ་ སྤ་ཐག་མཆོག་དང་མཇུ་ལ་
འབྲེན་གནང་སྐབས།

དང་། ལྷ་ཏར་པར་དེ་ལེའི་འབྲེལ་མཐུད་
འགན་འཛིན་དང་། བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་
ཆོགས་པ་ (Bharat Tibbet Samvad
Manch) ཡི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཆོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་སན་ཇེ་ རྟུག་ལ་
(Dr. Sanjay Shukla) ལགས་དང་། རྩེ་
རྩེ་པི་ཨ་ཤ་དྲ་ (Bhartiya Janta Party
Awadh) ལྷལ་གྱི་ས་གནས་ཆོགས་གཙོ་
སྐུ་ཞབས་ཀམ་ལེ་ལེ་ མི་ལེ་རྩ་ (kamlesh
Mishra) ལགས། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོགས་
འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་གྲུན་ ཉི་ཤ་རི་ (Gyan
Tiwari) ལགས། (Vibhag Sanga-
than Maitri) ཡི་སྐུ་ཆབ་སྐུ་ཞབས་ར་
ཕིན་རྩ་ར་ ལྷ་པ་རྩེ་ (Ravindra Upad-
hy) ལགས། དེ་བཞིན་ལྷ་ཏར་པར་དེ་ལེའི་
རྩེ་རྩེ་པི་དྲུང་ཆེ་ར་རྟུལ་ རྩལ་མི་གི་ (Rahul
Balmiki, State Secretary, BJP SC
Morcha) ལགས། མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་

ལས་ཁྲེད་སྐུ་ཞབས་རྩ་ར་ཏ་ དེ་སི་ཏ་
(Bharat Dixit, Incharge State
Office) ལགས། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོགས་
དོག་མའི་སྐུ་ཆབ་སྐུ་ཞབས་ཕི་ནི་ཏ་ རྟུག་
ལ་ (Vinit Shukla, Vidhansabha
Prabhari Sareni, Raibareli) ལགས། ས་གནས་དོས་བསྐྱུ་ལས་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་ (Prakash Upadhyay,
Regional Co-Convenor Elec-
tion Management Depart-
ment) ལགས་སོགས་མཉམ་བཅར་ཞུས་
ཡོད་པ་རེད།
དེ་ནས་དགོང་ཉི་མཚུ་ཆོད་ ༩ པའི་
ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་ས་
ལག་ལོ་ནས་རྩ་མཆོག་གོང་དུ་ཕེབས་ཐོན་
གིས་ཕྱི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་རྩ་མཆོག་
གོང་གི་ས་གནས་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་སྐུ་
ཞབས་རྩ་ར་ལེ་ཀའ་ལེ་ སྤ་ལེ་ (Shri. Ra-

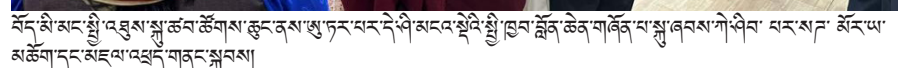
jnikant Mani) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུ་ལ་
འབྲེན་གནང་སྟེ། བོད་དོན་སྐྱོར་དོ་སྐྱོད་དང་
སྐྱགས། གནས་ཆེན་འདིར་སྐུ་བཅར་ནས་
རྒྱལ་ཁྱེད་གི་དགོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལོ་
ལྷར་དང་ལྷན་མཇུ་ལ་ཁུ་བ་སྟོང་སྟག་མང་པོ་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོ་བདེ་བག་ཕེབས་
དང་། འགོ་སྟོད་ཐད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མཐུན་
ཀྱིན་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐྱུན་གནང་བར་སྟུགས་རྩེ་ཆེ་
ཞུས་པ་དང་། སྐུ་ཞབས་ཁོང་ནས་དགའ་
མགུ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་སྐུ་མཐུད་སྟུགས་
ལྷར་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་སྟོན་གསུངས་
འདུག

དེ་ནས་རྩ་མཆོག་གོང་གི་གནས་
ཆེན་སངས་རྒྱལ་སྐུ་ལྷ་ལས་འདས་པའི་
རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། (Ram-
abhar Stupa) གཉིས་སྐུ་གནས་མཇུ་ལ་
དང་། ཉིན་གུང་གི་ཞལ་ལག་གྲུབ་རྩེས་ཨ་ཡོ་
ཊྲ་ (Ayodhya) དུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་ཡོད།
ཕྱི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་རྩ་
མཆོག་གོང་གི་ལས་རིམ་ཁག་ལེགས་པར་
གྲུབ་རྩེས། ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་ ༡ པོ་ཅམ་ལ་
ཨ་ཡོ་རྩེ་ཡ་གོང་ཁྱེད་དུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་བ་
དང་། ཕྱི་ཉི་མཚུ་ཆོད་ ༥ པོ་ཅམ་ལ་ཨ་ཡོ་རྩེ་
ཡའི་ནང་ཆགས་པའི་ཉིན་རྩེའི་ལྷ་ཁང་ཆེ་
ལོས་ (Mahant Hanuman Gari
Mandir, Ayodhya) ཡི་ཆེས་དཔོན་
ཆེན་མོ་རྩ་རྩ་ ལེ་ཀ་ རམ་ རྩ་ས་ (Baba
Tika Ram Das) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུ་ལ་
འབྲེན་གྱིས་འཆམས་འབྲིའི་མཇུ་ལ་དར་དང་།

དེ་ནས་དགོང་ཚེ་ཆུ་ཚོད་ ༩ བ་
 ཅམ་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་པས་ཨ་
 ཡོ་རྒྱུ་ཡ་གོང་ཁྲིའ་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་
 དཔུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་
 ཞབས་ལཱ་ལུ་ སི་ལྷ་ (Lallu Singh,
 Member of Parliament, Lok
 Sabha) མཆོག་གི་བཞུགས་གནས་སུ་
 ཆེད་མེབས་གནང་སྟེ། ཁོང་དང་ས་གནས་གྲི་
 གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་ཁག་ཅིག་དང་སྒྲན་མཇལ་
 འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་དང་། གཞི་རྩའི་ད་རེས་
 སྤྱི་ཞབས་ཁོང་ནས་བོད་དོན་ལུ་སྤྱི་ལ་གནང་
 མཁན་གྱི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆབ་དང་མཇལ་བ་
 ཐེངས་དང་པོ་ཆགས་ཡོད་འདུག་པ་དང་།
 མཇལ་འཕྲད་སྐབས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་པས་
 འཕགས་བོད་གཉིས་དབར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་
 འབྲེལ་བ་དང་། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་
 གནས་སྐད་སྤྱི་ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་

གྲུ་ཆེས་ ༥༥ ཉིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ཆེན་
 ཆེན་ ༥༥༠ སའི་ཐོག་ཕྱ་ཏར་པར་དེ་གི་
 མངའ་སྡེ་གྱི་ཁབ་སློན་ཆེན་གཞོན་པ་སྐུ་
 འཁམས་ལྷ་ར་ཇེ་ཤི་ སྐ་ཐག་ (Brajesh
 Pathak, Deputy Chief Minister
 of Uttar Pradesh) མཆོག་དང་སློན་
 མངའ་འབྲུད་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ད་སྡེ་ར་
 དག་གནས་སྐད་སྤྱོད་དང་། ཕྱ་མཐུད་
 བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་
 དེ་སྐུལ་ཁུས་པ་དང་། སྐབས་དེར་སློན་ཆེན་
 མཆོག་ནས་བོད་དོན་དཀའ་ཉལ་སེལ་རྒྱུ་འི་
 ཐབས་ལམ་ཐོག་བཀའ་འཁོར་གནང་བ་མ་ཟད།
 བོད་དོན་ཐོག་ཕྱ་མཐུད་རྒྱུ་སྐྱོར་གཙང་མ་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་ལག་ལྷན་ཡི་ཤོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱུང་ལྷན་སྤྱི་ལེ་ཀར་མཁའ་མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲུལ་གནང་སྐབས།

གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ནབས་ ཀི་ཤེ་ཤི་ ཤར་མ་ (Dinesh Sharma, Member of Parliament in Rajya Sabha from Uttar Pradesh and Former. Deputy Chief Minister of Uttar Pradesh) མཆོག་དང་། མངའ་སྡེའི་འཛོལ་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ལྷན་ཁང་གི་སློན་ཆེན་སྤྱི་ནབས་ གཱུ་ལཱ་ལྷ་ལྷ་མ་ (Chaudhary Laxmi Narayan Singh, Minister of Dairy Development, Animal Husbandry, Fisheries, Uttar-pradesh) མཆོག་ཀླུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་དང་མཇུག་འཕྲུལ་གྱིས་བོད་དོན་སྐྱོར་གྱི་སྤྱུལ་གནང་ཡོད་འདུག།

ཡོད་སྐོར་གསུངས་ཡོད་འདུག།

ཉིན་གུང་ཚུ་ཆོད་ ༡༢ རོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པས་ (Hindustan Samachar) ཉིན་རྒྱ་སི་ཐན་གསར་ཁང་གི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལགས་དང་མཇུག་འཕྲུལ་གནང་སྟེ། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་དོན་སྐྱོར་འཁྲོག་བཞུགས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་རྒྱ་ནག་མ་དེའི་བསྐྱུགས་སྟེལ་བཞེན་པར། འདི་གའི་གསར་ཁང་བརྒྱུད་ཀྱི་གར་མི་མང་ནང་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། རྒྱ་བདེན་གྱི་དེའི་བསྐྱུགས་སྟེལ་གནང་ཡོད་བ་སོགས་ཞུས་པ་དང་། ཉིན་རྒྱ་སི་ཐན་ཆོད་ ༣། ༣༠ རོག་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ནབས་ཀྱུན་མར་མན་མེན་ལྷ་ར་སི་ལྷ་ (Kunwar Manvendra Singh, Chairman of Uttar Pradesh Legislative Council) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲུལ་གྱིས་བོད་དོན་

སྐྱོར་གྱི་སྤྱུལ་གནང་རྒྱུ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཐེབས་གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ཆོད་ ༥ པའི་ཐོག་ལག་ལྷན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཉེ་བའི་རིགས་བདག་སློབ་དཔོན་ཨ་ལོག་ ཀྱུ་མར་ རལེ་ (Prof. Alok Kumar Rai, Vice-chancellor of the University of Lucknow) མཆོག་དང་། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཤེས་རིག་འགན་འཛིན་སོགས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲུལ་གནང་སྟེ། བོད་ནང་གི་དཔྱའི་གནས་སྤངས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསེའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ནག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བཞེན་པའི་རྒྱ་གནས་སྤངས་སྐོར་དོ་སྤོང་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་དང་།

དེ་རྗེས། ཕྱི་ལོ་ཆོད་ ༥། ༣༠ ཅམ་ལ་ཁྱུ་ཉར་པར་དེ་གི་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་བྱུང་སློན་ཆེན་གཞོན་པ་ལུང་པ་དང་། རྒྱ་གར་

དེ་རྗེས་རྒྱ་ལ་ས་ལག་ལྷན་དུ་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལཱའི་ཉིན། ཉིན་རྒྱའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ (Kartika Purnima) སྤང་བཅིའི་མཇུག་སྟེའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ཞུ་སྤྱུལ་ཚོགས་ཚུངས་གི་ཚོགས་མི་ནམ་པས་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་བོར་གདུག་ཞུས་ལྷན་ཆེན་བཅར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ་ (Bharat Tibbet Samvad Manch) ཡི་རྒྱ་གར་རྒྱ་ལོངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་འབུམ་རམས་པ་སན་ཇེ་ ལུག་ལ་ (Sanjay Shukla) ལགས་དང་། ལག་ལྷན་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བའི་སྤྱི་ཚབ་ནམ་པས་བཅས་མཇུག་སྐོར་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་

བ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་དེ་དང་
འབྲེལ་ཏེ། གསར་འགོད་པའི་བཅར་འཛིན་
དང་ལེན་གནང་ཡོད་འདུག དེ་ཉིན་བོད་དོན་
ལྟ་སྒྲུལ་སྐབས། ས་གནས་བོད་མིའི་སྲུང་
ཆོང་བའི་སྐྱ་ཆབ་རྣམ་པ་གསུམ་མཉམ་
བཅར་ལུས་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༢༩ ཉིན་ཕྱི་ཆུ་ཆེད་ ༡༠
ཙམ་གྱི་ཐོག་ཀྱུ་ལ་ས་ལག་ནོ་རུ་ཡོད་པའི་རྗེ་
རེ་པི་སྲིད་དོན་ཆོག་པའི་བར་སྐྱབ་ཁང་
(Kamal Jyoti) དུ་ཐེབས་ཏེ་བོད་དོན་
སྐོར་དོ་སྲོད་གནང་རྗེས། བར་སྐྱབ་ཁང་དེ་
ནས་མ་འོངས་པར་བོད་དོན་སྐོར་གྱི་དུས་
དེབ་ཅིག་འདོན་འཆར་ཡོད་སྐོར་སོགས་
གསུངས་འདུག ཉིན་འདིའི་བོད་དོན་ལྟ་སྒྲུལ་
སྐབས་བོད་དོན་རྒྱ་ཁྲིམ་སྐོར་བསྐྱོད་པ་
ཀྱི་གར་བ་སྐྱ་ཞབས་སན་དེ་ལི་ མེ་ལི་རམ་
(Sandesh Meshram) འཕ་བོད་མིང་
དུ་བསམ་གཏན་ཡེ་ལེས་ལགས་བཅས་ལྷན་
བཅར་ལུས་ཡོད་པ་ལྟར། བར་སྐྱབ་ཁང་དེའི་
གསར་འགོད་པའི་བཅར་འཛིན་དང་ལེན་
བཅས་གནང་ཡོད་འདུག ཉིན་ཀྱབ་ཆུ་ཆེད་
༤ པ་ཙམ་གྱི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པས་ཕྱ་ཏར་བར་དེ་ལི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་
ཆོག་གི་ཆོག་པའི་སྐྱ་ཞབས་ས་ལི་ལི་
སྐ་ཏུ་ན་ (Satish Mahana, Speaker
of the Uttar Pradesh Legislative
Assembly) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་
འཕྲད་གནང་སྟེ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཆོག་གི་བློ་རྟེན་ཕྱག་ཏུགས་རྣམས་ལུ་

རྗེས། བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩ་བ་གནས་
སྤངས་དང་། རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་གདུག་
རྒྱུ་ཙན་གྱི་སྲིད་བྱས་འོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་དང་བཅས་པ་ཙ་
མེད་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས།
རྒྱ་གར་དབུས་དང་། མངའ་སྡེ་གཞུང་ནས་
བོད་དོན་ཐོག་སྤེལ་བྱས་ཀྱི་སྐོར་གནང་
རྒྱུ་ལེ་སྐྱུལ་ལུས་པར། གྲོས་ཆོག་གི་
ཆོག་པའི་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་
གནས་སྤངས་ཐོག་གཞུང་སེམས་མཉམ་
བསྐྱེད་དང་སྒྲུགས། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་
ནས་མ་ཐུན་འགྱུར་རི་གནང་ཐོག་ཐེ་བྱས་
བྱེད་ཐབས་མེད་ཀྱང་། མངའ་སྡེའི་གྲོས་
ཆོག་ནས་བོད་དོན་ཐོག་སྤེལ་བྱས་དང་།
རྒྱ་དུ་ཐུགས་ཁུར་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟར་
འབྲུང་འགྱུར་སྤེལ་བྱས་དེ་ལྟར་གནང་
རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ལུ་པི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་གི་ཁ་

གཏད་ཆོག་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྐྱ་ཞབས་ལག་
ལེ་ལི་ཡཱ་རྩུབ་ (Akhilesh Yadav,
Leader of the Opposition of
Uttar Pradesh Legislative As-
sembly) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་
གནང་ཡོད་འདུག ཕྱི་དོ་ཆུ་ཆེད་ ༦ ཙམ་གྱི་
ཐོག་ཕྱ་ཏར་བར་དེ་ལི་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་
ལུ་སྐྱ་ཞབས་ལན་དེ་རྗེན་ པ་ལེ་ལ་ (Anan-
diben Patel, Hon. Governor of
Uttar Pradesh) མཆོག་དང་ལྷན་
མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་།
རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་ཁོར་ལུག་བཅས་ཙ་
མེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་དོ་སྲོད་
སོགས་ལུས་ཏེ། མངའ་སྡེའི་གཞུང་ནས་སྤེལ་
བྱས་བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ཐོག་སྤེལ་བྱས་
དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་བོད་མི་སྲུང་ཆོང་
བ་རྣམས་ལ་མ་ཐུན་འགྱུར་གར་སྤེལ་གནང་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་ལ་ཡེ་རྩེ་ཡེ་རྩེ་ཁྲིམ་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཆོག་གི་འོག་མེད་འཐུས་ལྷན་སྐྱ་ཞབས་ས་ལི་ལི་ སི་རྒྱ་མཆོག་
དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་སྤྱུལ་ཞུས་པ་དང་། སྐབས་
དེར་ལྷན་སྐྱེ་མཆོག་ནས་ཁོང་ཉིད་བོད་དོན་
ཐོག་དེ་སྤྱོད་ནས་སྤྱད་པ་འཆོབ་གནང་གི་ཡོད་
སྐྱོར་དང་། ལུ་མ་སྤྱད་བོད་དོན་ཐོག་ཀྱི་སྐྱོར་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་སྐྱོར་སོགས་གསུངས་
འདུག དགོང་མོ་ཚུ་ཆོད་ ༥ ཙམ་གྱི་ཐོག་ལྷན་
ཉར་བར་དེ་ལི་མངའ་སྡེའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་
ལྷོ་ཆེན་སྤྱི་ཡུལ་ བར་ཁེབ་ གཉི་ (Surya
Pratap Shahi, Minister for Agri-
culture, Agriculture Education
and Agriculture Research, Uttar
Pradesh Government) མཆོག་དང་
ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་དང་།
སྐབས་དེར་ས་གནས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
བཅུ་གངས་ཤིག་ཀྱང་ལྷན་དུ་འཛོམས་ཡོད་
ཅིང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
བོད་དོན་ཞུ་སྤྱུལ་ཆོགས་ཚུང་ནས་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བཅུ་ཉེན་བྱ་ག་
ཉེགས་དང་། བོད་དོན་ཞུ་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱོད་ཞུ་
སོགས་ཕུལ་ཏེ། བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་
བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་
དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་གིས་བོད་ས་ཁྱེལ་ལོ་བཙན་བཟུང་
བྱས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་ཙམ་མ་ཟད། ཉེ་
འཁོར་ཁྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་།
འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་དཀའ་ཉམས་ཆེན་པོ་
བཙོས་དང་བཙོ་བཞིན་ཡོད་སྐྱོར། སྤྱི་ནོར་
༥གོང་ས་༥སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ལྷན་མེད་པའི་དབུ་འཁྱུང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ས་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེ་མཆོག་ཚུང་ནས་ལུ་མི་མངའ་སྡེའི་སོ་ནམ་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་ཆོགས་པའི་དབུ་ཁྱུང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལེ་ལོ་ལྷན་
མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

གིས་བདེན་པ་དང་འཆོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་
ལས་ལ་བཞེན་ནས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
གསལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐྱོར་རྒྱ་གར་
དབུས་སའི་གཞུང་དང་། མི་མང་བཙས་ནས་
འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༢༠ ལྷག་གི་རིང་བོད་དོན་
དང་། བོད་མིར་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་སྤྱད་པ་
འཁུར་རྒྱ་ཆེ་གནང་བར་སྤྱད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་
པ་དང་སྤྱད་པ། ལུ་མ་སྤྱད་བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་མ་གསལ་བར་དུ་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་
སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་སྤྱུལ་ཞུས་ཡོད་པ་
ལྷན་ ལྷོ་ཆེན་མཆོག་ནས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་
བྱ་གནས་སྤངས་བཀོད་པའི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་
བོད་དོན་ཞུ་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱོད་ཞུ་དང་། དེ་བཞིན་
བོད་དེ་རྒྱ་གར་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རྒྱ་
ལྷན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་སྐྱོར་གྱི་འབྲེམས་
ཤོག་བཙས་ལ་གཞབ་ནན་གིས་གཞིགས་ཏེ།
བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ཐོག་སྤྱད་པ་
འཆོབ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐྱོར་གསུངས་འདུག་པ་

མ་ཟད། ལུ་མ་བཞིན་བོད་དོན་ཐོག་ཀྱི་སྐྱོར་
གནང་རྒྱ་ལིན་སྐྱོར་གསུངས་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོ་ ༡༡ པའི་ཆེས་
༢༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཞུ་ཆོད་ ༡༡ ཙམ་ལ་སྤྱི་
འཐུས་རྒྱལ་པས་རྒྱལ་ས་ལག་ནོ་དུ་ཡོད་
པའི་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཆོགས་
པ་ (Bharat Tibet Samanvay
Sangh) ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཆོགས་གཙོ་དང་། ལུ་ཉར་བར་དེ་ལི་མངའ་
སྡེའི་ལོ་ག་མ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་
གཙོ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དབུས་བདེ་སྤང་
ལྷོ་ཆེན་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ས་ལག་ནོ་ སི་རྒྱ་ (Ra-
jnath Singh, Minister of De-
fence) མཆོག་གི་བྱ་གཞིན་པ་སྤྱི་འཐུས་
ནི་རྒྱ་ སི་རྒྱ་ (Neeraj Singh) ལགས་
དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཡོད། མཇུག་
འཕྲད་སྐབས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་
ཆོབ་ཆོགས་ཚུང་ནས་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་

གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
 མཆོག་གི་མཆོད་ཐོག་ནས་གནང་བའི་བོད་
 དོན་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐོར་ལྟར་
 དེ་བཞིན་བོད་
 དོན་འགྲེམས་ཤོག་ དེ་ཕྱི་བོད་གཞུང་དབུལ་
 ཁང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལྟར་ཐོག་ནས་མཆོག་གི་
 ཕྱི་འགྲོའི་ལག་འཁྲེང་གི་དོ་བཟུས་སོགས་
 ལུས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་དེ་རང་བཙན་
 གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ད་
 ཆ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བཙན་བཟུང་
 འོག་ བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་
 ཡིག་ ཁྲིམ་ཡུག་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་གཏོང་
 རྒྱུ་འི་སྤྱི་དབུས་ལག་བསྟར་གྱིས་ཉིན་རེ་
 བཞིན་ཇོ་མོ་གླང་ལྷུང་བཞིན་ཡོད་པའི་
 སྐོར་ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཅམ་
 མ་ཟད། ཉེ་འཁོར་ཁྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་
 གར་དང་། འབྲུག་སོགས་ལའང་བཙན་
 འཛུལ་གྱི་དཀའ་ངལ་ལོ་ལྷོ་བཟོ་བཞིན་
 ཡོད་པ་སོགས་རྩོམ་གནང་ཡོད་པ་དང་།
 སྤྱི་ཞབས་ནི་ར་ཇ་ སི་ཏྲ་ (Neeraj Singh)
 ལགས་ནས་ཁྲིམ་གིས་སྤྱི་འཁྲེང་བའི་རྒྱ་གར་
 བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོགས་པ་དེས། མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་
 ཐབས་སུ་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་། ད་ལྟ་བར་དུ་གར་
 ཐུབ་གྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་དང་སྤེལ་སྤྱོད་
 ཡིན་གནས། བོད་མི་མང་གི་འཕུལ་སྤྱོད་ཆོས་
 ཆོགས་རྒྱུ་ནས་ལུས་བའི་བོད་དོན་སྐོར་གྱི་
 སྐོར་ལྟར་སོགས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ལ་
 འཕྲོད་པ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་གསུངས་པ་མ་
 ཟད། སྤྱི་ཞབས་སྤྱོད་ཆོགས་རྒྱུ་ནས་

མཐོན་འཕྲོད་གནང་བ་ལྷོ་མ་འོངས་པར་
 བཞུགས་སྐར་དུ་སར་བཙན་རྒྱུ་འོང་ཆར་
 གཞི་ཡང་ཡོད་སྐོར་གསུངས་འདུག།
 སྤྱི་ཞབས་དེར་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་
 འཕྲོད་སྐོར་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ཞབས་བསམ་གཏན་
 ཡེ་ཤེས་ལགས་ཀྱང་ལྷོ་བཙན་གནང་ཡོད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་
 སྐོར་ཆོགས་པ་ (Bharat Tibbat Sa-
 hyog Manch) སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱང་
 ཐེབས་ཡོད།
 སྤྱི་ཆོས་ ༣༠ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོད་
 ༥།༣༠ ཐོག་རྒྱ་གར་བོད་དོན་ལས་འགུལ་
 བ་སྤྱི་ཞབས་སན་དེ་ཤི་ མེ་ཤི་རམ་ (Sand-
 esh Meshram) འམ་བོད་མིང་དུ་
 བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ལགས་ལག་ལོ་ནས་
 སྤྱི་ཡི་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ཐོན་སྤྱོད་ བོད་མི་
 མང་གི་འཕུལ་རྒྱལ་པས་ས་གནས་བོད་པའི་
 སྤྱད་ཆོད་ཁྲོམ་ར་ནས་ཁྲིམ་ཆེ་བསྟོད་གྱིས་
 མཇལ་དར་བསྐྱོར་འབྲུལ་དང་སྤྱོད་ཆོས་
 སྤྱི་ལྷུས་གནང་ཡོད་འདུག།
 དེ་ཆོས་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོད་ ༡༠།༣༠
 ཅམ་གྱི་ཐོག་སྤྱི་འཕུལ་རྒྱལ་པ་ལྷོ་མ་ར་
 དེ་ཤི་མང་གི་སྤྱི་ལྷུས་ས་ལག་ལོ་རྒྱུ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་གར་གོང་རེ་སྤྱི་དོན་ཆོགས་པའི་
 ལས་ཁུངས་སུ་ཆེད་བཙན་གྱིས་གནང་ཡོད་
 མི་སྤྱོད་མཇལ་འཕྲུལ་གནང་སྟེ། བོད་ནང་གི་
 ད་ལྟ་ཇོ་མོ་གླང་གནས་སྤངས་དང་། རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་གི་གཞུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་
 ཐུས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འཕྲོད་དང་། བོད་མི་

མང་གི་འཕུལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ཁྱེད་
 ཁྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལྟར་། བོད་དོན་སྐོར་གྱི་
 འགྲེམས་ཤོག་བཙན་ལུས་འདུག།
 དེ་ནས་ལྷོ་མ་ར་དེ་ཤི་མང་གི་
 སྤྱི་དོན་ཆོགས་པ་ཆེ་ཤོས་གཉིས་པ་
 སྤྱི་ཞབས་མེ་ཤི་ཡི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་གཙོ་
 དང་། མང་གི་སྤྱི་ཁྱེད་ཆོད་རྒྱུ་ལ་
 སྤྱི་ཞབས་ཨེ་ཀེ་ཨེ་ ཡ་དེ་བ་ (Akhilesh
 Yadav, National President of
 the Samajwadi Party and for-
 mer Chief Minister of Uttar
 Pradesh) མཆོག་དང་ལྷོ་མ་ཇལ་འཕྲུལ་
 ཀྱིས། བོད་མི་མང་གི་འཕུལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་
 བོད་དོན་ཁྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལྟར་། བོད་དོན་
 ཐུག་ཏུགས་བཙན་ལུས་ཇེས། ད་བར་ཁྲིམ་
 གི་ཡལ་དམ་པ་རྒྱ་གར་དབུས་བདེ་སྤྱོད་
 ཆོད་རྒྱུ་ལ་ ཐུ་ལ་ཡམ་ སི་ཏྲ་ ཡ་དེ་བ་
 (Mulayam Singh Yadav, former
 Union Minister of Defence)
 མཆོག་གིས་དབུས་པ་རབས་ལྷུང་ནས་
 བོད་མི་རྒྱལ་པ་མཐུན་འགྲུལ་རྒྱུ་སྐོར་
 གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དབུས་པའི་གྲོས་
 ཆོགས་ནང་དུའང་བོད་དོན་སྤྱོད་རབས་
 དང་རིམ་པར་གནང་བ་སོགས་ལ་སྤྱོད་ཐག་
 པ་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལུས་པ་དང་སྤྱོད་ཆོས་
 ད་ལྟ་ཆོད་བོད་ཀྱི་དཀའ་ཉལ་སྤྱོད་ཆོད་
 སེལ་མ་ཐུབ་པར་ལྷག་ཡོད་སྤྱོད་ བོད་
 དོན་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་བར་དུ་མཐུན་
 འགྲུལ་རྒྱུ་སྐོར་གནང་སྐོར་ཡོང་བའི་རེ་

སྐུལ་ཁུས་པ་ལྟར། ཁོང་དང་། ཁོང་གི་ཨ་ཁུ་
 རྒྱལ་པ་གཉིས་ནས་བོད་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་
 སློག་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་མེད་སྐོར་དང་། རྒྱ་གར་གྱིས་བོད་དོན་
 ཆེད་སྤེལ་ལྟག་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་དགོས་པའི་
 གནས་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཡོད་
 པ་སོགས་གསུངས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་བོད་
 མི་ཆོ་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་
 གཞུང་གཅེས་ཉར་དང་། བོད་དོན་འཐབ་ཚྭ་
 རྩོག་ཁོང་གི་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་
 ད་ལྟ་བར་དུ་ཕྱག་ལས་མང་པོ་ཞིག་གནང་
 ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་ཕྱི་
 མ་ཐུག་ནས་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་
 གསུངས་ཡོད་འདུག དེ་ཉིན་དགོང་མོ་ཚུ་
 ཆོད་ ༥༡༣༠ རྩོག་ལག་ལོ་ཁུལ་གྱི་གསར་
 འཕོད་པ་གཉིས་དང་། བྱད་མེད་ཁྲིམས་ཚྭ་
 པ་གཅིག་བཅས་དང་ལྷན་ཕྱག་འཕྲད་གནང་
 ཏེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ད་ལྟའི་གནས་
 སྐབས། འཕགས་བོད་གཉིས་དབར་ཆོས་
 དང་རིག་གཞུང་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། དེ་
 བཞིན་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་གདུག་རྒྱུ་
 ཅན་གྱི་སྤྱི་དབུས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་བཟོ་སྐྱོང་
 དང་། བཅར་འཛིན་དང་ལེན་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༢ པའི་ཆེས་
 ༡ ཉིན་རྒྱུ་ཚུ་ཆོད་ ༢ པའི་ཐོག་བོད་དོན་ཁྱུ་
 སྐུལ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་
 རྒྱལ་པ་མང་འཕྲེལ་སྤྱི་ཁྱབ་སློན་ཆེན་
 (Yogi Adityanath, Chief Minister of Uttar Pradesh) མཆོག་དང་།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་པ་མང་འཕྲེལ་སྤྱི་ཁྱབ་སློན་ཆེན་གསུང་འཕྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཆོག་གིས་བོད་དོན་ཁྱུ་སྐུལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ལ་ཕྱག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

སློན་ཆེན་ཁག་ཅིག་མངལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་
 ཆེད། མངལ་སྤེལ་གྲོས་ཚོགས་འཆོག་ས་
 བཞིན་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན། གོས་
 ཚོགས་ལྟེ་བའི་སློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེད་
 བཅར་གྱིས་མངལ་སྤེལ་ཚུ་ཡི་སློན་ཆེན་སྐུ་
 ཞབས་ས་མ་རྟན་ཏ་ར་དེབ་ སི་ལྷ་ (Swad-
 antra Dev Singh, Minister of Jal
 Shakti) མཆོག་གི་སྐེར་བྱང་བརྒྱུད་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ཁྱུ་
 སྐུལ་གྱི་སློན་ཁྱུ་དང་། འབྲེལ་ཕྱག་ཏུགས་
 བཅས་སུལ་ཏེ། བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྒྱ་
 གནས་སྐབས་དང་། འཕགས་བོད་གཉིས་
 དབར་གྱི་འབྲེལ་བ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་དམར་
 གཞུང་གི་གདུག་རྒྱུ་ཅན་ཅན་གྱི་སྤྱི་དབུས་
 སོགས་ཞིབ་ཤེས་ལྟོད་གནང་ཡོད་འདུག

དགོང་མོ་ཚུ་ཆོད་ ༢ ཅས་ལ་ཟླ་
 ༡༢་པར་དེ་ལི་མངལ་སྤེལ་སྤྱི་ཁྱབ་སློན་ཆེན་
 གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ལིབ་ པར་ས་ཏ་ མོར་

ཡ་ (Keshav Prassad Mau-
 rya, Deputy Chief Minister of
 Uttar Pradesh) མཆོག་དང་ལྷན་
 མངལ་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་
 དེར་སློན་ཆེན་མཆོག་གིས་གཙོས་རྒྱ་གར་
 གོས་ཚོགས་འཐུས་མི་གཞན་ཁག་ཅིག་
 ལ་འང་བོད་དོན་ཁྱུ་སྐུལ་གྱི་སློན་ཁྱུ་དང་།
 བོད་དོན་འབྲེལ་སྤོམ་ ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་དེ་
 རང་བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་
 པའི་དཔང་རྟགས་ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབ་པའི་ཕྱི་
 འགྲོའི་ལག་འཁྲེར་གྱི་ངོ་བཤུས་སོགས་སུལ་
 ཇེས། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་
 ཡིག་ དེ་བཞིན་ཁོར་ཡུག་བཅས་ལ་དོ་ཤོག་
 གཏོང་བཞིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་
 རྒྱལ་ས་ངོ་སྤྱོད་གནང་ཇེས། ཐེངས་འདིའི་
 བོད་དོན་ཁྱུ་སྐུལ་གྱི་ལས་རིམ་ཁག་ཡོངས་
 སུ་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དབལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཕུར་བ་རྟོ་རྩེ་མཆོག་ཀླམ་གཉིས་ནས་ཉ་ དབང་ཁུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ།

༢༡ རླབས་ ༡༥ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཀླམ་པ་ལོ་གཉིས་དང་བྱེད་སྡེ་མའི་
ནང་མང་ཆོག་ལ་ཆབ་སྲིད་སོགས་ཀྱི་
ལམ་སྟོན་དང་། བདེ་སྤྱད་གཞིགས་ཞིབ་སྒྲིག་
ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་རིམ་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དབལ་བསྟན་
འཛིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲིའི་
ཕུར་བ་རྟོ་རྩེ་མཆོག་ཀླམ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་
༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༢༤ རླམ་ ༡༢
པའི་ཆེས་ ༤ བར་རྒྱ་གར་གྲང་ཤར་རྩོ་ཕ་
ཀྱི་དང་། ཤིས་ལོངས། བསྟན་འཛིན་སྒྲིག་
འཐུས་སྡེ་ལ། ཉ་དབང་། རྟེ་རང་། ཀོ་ཏི་མ། རྟེ་
མ་ཕུར་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་
ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ་དོན་ཁག་ལེགས་གྲུབ་
བྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་པ་ཀྱི་ཆེས་
༢༤ རྟེ་སོ་སོའི་བཞུགས་གནས་ནས་རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིང་ལེབས་ཐོན་གནང་སྟེ།
དེ་ཡང་ཀྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༢༥
རྟེ་ཨ་སམ་མང་འཕྲེའི་ཁྲོད་ཁྲོད་ཕྱོ་ཕ་
ཀྱི་ལེབས་འབྲོར་བྱུང་བ་དང་། རླབས་དེར་
ཤིས་ལོངས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་བསྟན་
འཛིན་བསམ་ཉན་ལགས་ནས་གནས་ཐང་དུ་
སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་གཉིས་ལེབས་བསུར་བཅར་
ཡོད་འདུག།

སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་གཉིས་ས་གནས་
སུ་ལེབས་འབྲོར་མཆོམས། འཕགས་བོད་

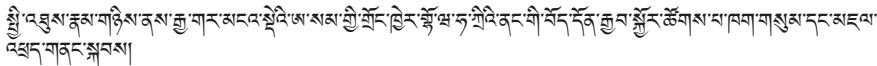
སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཆབ་ཀླམ་གཉིས་ནས་ཨ་ཁུ་ན་རྒྱལ་མང་འཕྲེའི་ཁྲོད་ཁྲོད་ཕྱོ་ཕ་ཀྱི་ལེབས་འབྲོར་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་
འབྲེལ་གནང་སྟེ།

འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བཟ་
ཤིས་བདེ་སྤྱད་ལགས་ནས་ཁྲོད་ཁྲོད་ཕྱོ་ཕ་
ཀྱི་ཀྱི་ (PWD Convention and
Training Center) ཞེས་པའི་ཆོག་ས་
ཁང་དུ་གོ་སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་གར་བོད་དོན་
རྒྱུ་སྤྱོར་ཆོག་ས་པའི་ཆོག་ས་མི་འདུ་
འཛོམས་སུ་ཆེད་བཅར་གནང་ཡོད་པ་དང་།
འདུ་འཛོམས་ཐོག་ཕྱོ་ཕ་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་
དོན་རྒྱུ་སྤྱོར་ཆོག་ས་པ་ཁག་གསུམ་སྟེ་
(Bharat Tibbat Sangh) དང་།
(Bharat Tibbat Samanvay
Sangh) དང་། (Bharat Tibbat Sa-
hyog Manch) བཅས་ནས་ཡིན་པའི་
ཆོག་ས་མི་བཅུ་གངས་ཤིག་མཉམ་ཞུགས་
གནང་འདུག།

སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་གཉིས་ནས་འདུ་
འཛོམས་དེའི་ཐོག་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་

སྤྱོར་བ་ཀླམ་ས་དང་སྟན་དུ་བེ་བ་བེ་ས་ལན་
དང་། དགོངས་ཚུལ་བཞེ་ལེན་གྱི་ལས་རིམ་
ཞིག་བསྐྱངས་འདུག་པ་དང་། རླབས་དེར་སྤྱི་
འཐུས་ཀླམ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་བོད་དོན་
རྒྱུ་སྤྱོར་བ་ཀླམ་ས་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཛུགས་ཀྱི་གནས་སྡེ་དང་། དེ་བཞིན་ད་
ལྷོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོར་དང་།
བོད་དོན་འཐབ་ཚད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་སོགས་
སྤྱོར་ལ་དོ་སྤྱོད་གནང་འདུག་པ་མ་ཟད། རྒྱ་
གར་གཞུང་ནས་སུ་མཐུད་བོད་ཀྱི་ཆ་དོན་
འཐབ་ཚད་དང་། བོད་མི་ཀླམ་ས་ལ་སྤར་སྟེ།
མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྤྱོར་གནང་སྤྱོད་ཡོང་བའི་
འབོད་སྒྲུལ་ཞུས་འདུག།

གཞན་ཡང་། སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་
གཉིས་ནས་ས་གནས་སུ་རྒྱ་གར་དབུས་
གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་གཞན་དང་
མངལ་འབྲུད་གནང་སྟེ། ཨ་སམ་མང་འཕྲེའི་

ཕྱི་འཁྱུས་རྒྱལ་ཕྱོད་ཕུང་པ་རྟོ་རྩེ་
མཆོག་ནས་པོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་
སྤངས་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱལ་ཕྱི་འཁྱུས་
ཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་འཛིན་པའི་ཆབ་སྲིད་

གི་ཡང་ཕྱོགས་དང་གནས་བབས། དམིགས་
བསལ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ལ་
ངོས་འཛིན་གནང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་གསུང་བཤད་གནང་འདུག་པ་མ་ཟད།
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དེ་
བ་དང་དགོངས་ཚུལ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་
གསལ་བཤད་མཐེལ་ཕྱིན་གནང་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤
ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་ནས་ཤིས་ལོངས་
རང་རིགས་བོད་མིའི་ས་གནས་སུ་གཞུང་
འབྲེལ་གཞིགས་སྐོར་གི་ལས་རིམ་ཁག་
ལེགས་པར་བྱུང་ཆེས། ཕྱི་དོ་ཚུ་ཚོད་ ༩།༣༠
ཐོག་མེ་མུ་ལ་ཡ་མངའ་སྤྱིའི་བྱོང་བྱིས་ཤིས་
ལོངས་སུ་མངའ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་སྤྱི་
ཞབས་ རོ་ནལ་ཏ་ ཤིས་ལེབ་ས་ ས་ལངས་
(Donald Phillips Wahlang, IAS,
Chief Secretary to the Govt. of
Meghalaya) མཆོག་གི་ལས་ཁུངས་སུ་
ཁོང་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས་སྡེ་
ལེན་གཞུག་རྒྱུ་དང་སྡོད་མཇལ་གནང་
འདུག།

སྐབས་དེར་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་
ནས་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ལ་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆ་དང་།
ཡོངས་ཁུངས། ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས། བོད་
མིའི་སྤྱི་འཐུས་དང་བཅན་ཕྱོགས་བོད་མིའི་
གནས་སྡངས་སྐོར། ཉིན་བོད་བར་གི་འབྲེལ་
ལས། ཡར་སྐྱེད་གཙང་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་
བོ་ཆེན་པོ་ཁག་གིས་རྒྱ་གར་དང་། ལྷང་ལ་དེ་

ཤི་སོགས་ལ་འཁྱགས་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཐེབས་ཀྱི་
ཡོད་མེད་སྐོར་ཞུས་འདུག།

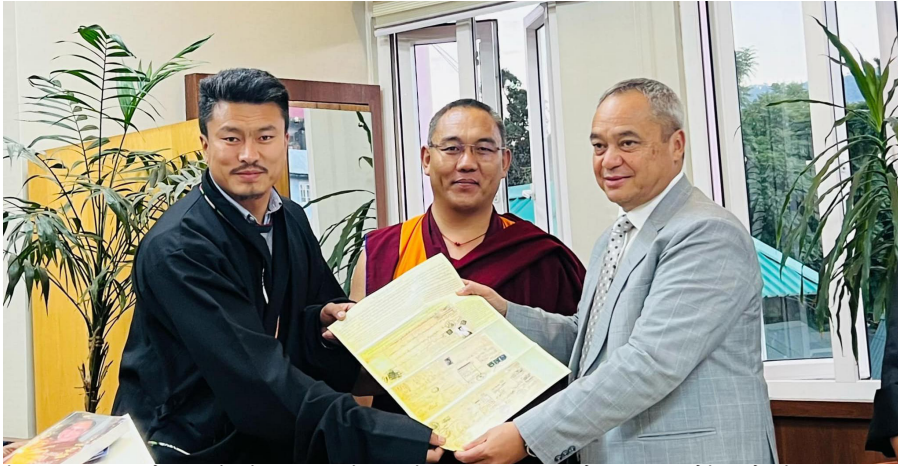
དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་
ནས་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ལ་
བོད་ནང་གི་རྒྱ་གར་གནས་སྡངས་དང་། རྒྱ་
གར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་ད་བར་བོད་
མིར་མཐུན་འགྱུར་དང་རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་བར་
ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་
ཡང་མངའ་སྤྱིའི་གཞུང་ནས་སྤྱི་ལྷན་བོད་
མིར་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་བྱོར་གནང་སྐོར་ཡོང་
བའི་ཞུ་སྤྱོད་གནང་བར། སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་
མཆོག་ནས་བོད་མིར་རྒྱ་བསྐྱོར་ཡོད་པའི་
ངོས་བཞེས་གནང་བ་མ་ཟད། སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
པ་གཉིས་ལ་བྱུག་རྒྱལ་གནང་བ་དང་། བོད་
དོན་སྐོར་བཀའ་འདེད་གནང་བར་དེས་ལན་
ཞིབ་སྤྱུལ་ཡོད་འདུག། སྐབས་དེར་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱལ་དང་།
ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་གི་བྱུག་

དེག་ བོད་རང་བཅན་ཡིན་པའི་དཔང་རྒྱགས་
ཞུ་སྐབ་པའི་སྤྱི་སྡོད་ལག་བྱིར་གི་འབ་
བཤུས། རང་ལུས་མེར་སྲིག་གནང་མཁན་
ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་དཔལ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་སྤྱོད་དེབ་རྒྱུད། བོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ངོ་སྤྱོད་
ཡིག་ཆ། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྱོད་
ཡིག་ཆ་སོགས་ལུས་གནང་འདུག། མཇལ་
འཕྲད་སྐབས་ཤིས་ལོངས་ས་གནས་འགོ་
འཛིན་དང་། ས་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་ ལས་
དྲུང་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་
ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་
ནས་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་གི་དང་། ཤིས་ལོངས་ས་གནས་
ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ལེགས་པར་བྱུང་ཆེས། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གི་སྤྱི་
ཤིས་ལོངས་ས་གནས་ནས་ཐེབས་ཐོན་གིས་
སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་གི་ཐེབས་འགྱུར་དང་། དེ་ནས་
བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱེད་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་
ལྷན་དུ་བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱེད་བོད་མིའི་གཞིས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་དང་ཤིས་ལོངས་ས་གནས་འགོ་འཛིན། ས་གནས་ལས་དྲུང་སོགས་
ཐུགས་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་ཕྱི་དོ་རྒྱ་ཆོད་ ༧། ༣༠ ཐོག་མེ་ལྷ་ཡ་ཡ་མངའ་སྡེའི་བོད་ཁྱེད་ལྷན་ཚོགས་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་ རོ་རྒྱལ་ཏེ་ མིས་ལེལ་ས་ ས་ལངས་མཆོག་དང་མངའ་སྡེའི་གནད་སྐབས།

ཆགས་སུ་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་དོ་རྒྱ་ཆོད་ལྷ་
བ་ཅམ་གྱི་ཐོག་དེ་གར་འབྱོར་མཆོམས། ས་
གནས་འཐུས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་དང་།
ས་གནས་རང་བདེན་ཆོགས་ཆུང་གི་ཆོགས་
གཙོ་ཡིས་གཙོས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་གནད་
ཡོད་མི་སྣ་རྣམས་ནས་སྡེ་ལེན་ཐེབས་བསུ་
ཁུས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ས་གནས་ཀྱི་
གནད་ཡོད་མི་སྣ་རྣམས་དང་ལྷན་བཞུགས་
མོལ་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་ཏེ། ས་གནས་མི་
མང་གི་བདེ་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་རྒྱས་
ལོན་ཏོག་ཞིབ་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༣༠ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་པལ་
ལྷན་རྒྱུད་སྟོད་ལྷ་ཆང་དུ་མཆོད་མཇལ་དང་།
གཞིགས་ཞིབ་གནང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་
རྒྱུད་སྟོད་ལྷ་ཆང་གི་བྱལ་མཛོད་ནས་ཐེབས་
བསུ་ཐབ་རྒྱས་གནང་འདུག དེ་རྗེས་མི་མང་
ཆོགས་ཁང་དུ་ས་གནས་མི་མང་འདུ་
འཛུམས་ཐོག་ སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་
དཔལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་སྤྱི་ནོར་

པ་གོང་ས་པ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
མཛད་འཕྲིན་དང་། མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་
སྟོན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ལས་དོན་བྱེད་སྟེགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གསུང་
བཤད་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕྱར་པ་རྩོ་
རྩེ་མཆོག་ནས་བོད་ནང་གི་རྩོ་བྱ་གནས་
སྟངས་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་འཛིན་པའི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ལང་སྟོགས་དང་གནས་བབ། དམིགས་
བསལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བོད་ལ་
ངོས་འཛིན་གནང་སྟོགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
གསུང་བཤད་གནང་འདུག་པ་མ་ཟད། མང་
ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་ཆུལ་ཁག་ཀྱང་བསུ་ལེན་
གནང་འདུག

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་གཉིས་བསྟན་
འཛིན་སྐར་སི་རྩོ་ཏེ་གཞི་རིམ་བར་མའི་ཉིན་
སློབ་ཏུ་ཐེབས་ཏེ། སློབ་གྲུའི་དགོ་སློབ་
རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་
གལ་ཆའི་རང་བཞིན་དང་། དགོ་ཆར་གྱི་

འགན་འཁེལ་སྟོན། སློབ་སྤྲུལ་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་
ཏུར་ཐག་གནང་དགོས་གལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་འདུག་པ་མ་ཟད།
དགོ་ཆར་རྣམས་པའི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་
འདེབས་དང་། བསམ་ཆུལ་ཁག་བསུ་ལེན་
གནང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་སློབ་གྲུའི་ཉལ་ཁང་
གི་འཇུགས་སྤྱན་ལ་གཞིགས་ཞིབ་དང་། དེ་
བཞིན་ས་འགོ་ལས་ཁུངས་དང་། ས་གནས་
འཕྲོད་བསྟེན་སྤྱན་ཁང་བཅས་ལ་གཞིགས་
སྟོན་གནང་འདུག

ཉིན་རྒྱལ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་
འཐུས་སྡེ་ལར་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ས་གནས་
སྤྱི་འབྱོར་མཆོམས། མི་མང་ཆོགས་འདུ་
བསྐྱོངས་ཤིང་། སྐབས་དེའི་ཆོགས་འདུའི་
ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་ནས་གོང་གསལ་
བཞོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། ས་
གནས་རང་གི་བདེ་སྤྱད་ཐོག་བསམ་ཆུལ་
བསུ་ལེན་གནང་འདུག

མི་མང་ཆོགས་འདུ་གྲུབ་རྗེས། ས་
གནས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་རྣམས་ཆེད་སྟོང་
གནང་སྟེ། ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་
བསམ་ཆུལ་བསུ་ལེན་ཞིབ་སྤྲུལ་གནང་འདུག
དེ་རྗེས་འཐུས་སྡེ་ལའི་རང་བདེན་ཆོགས་
ཆུང་གི་ཆོགས་ཁང་ལ་གཞིགས་ཞིབ་དང་།
དགོན་ཅེ་དགའ་ལྷན་རབ་རྒྱས་སྤྱིང་གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་མཆོད་མཇལ་གནང་
འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡
ཉིན་གྱི་སྤྱོད་པལ་སྡེ་ལ་ནས་ས་གནས་

རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་འཁྲུངས་གཞིས་ཨོ་རྒྱན་
མྱིང་དུ་མཚོད་མཇུག་ལ་ཕེབས་འདུག།

སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་ཨ་རུ་
ན་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཆོས་རིག་འགན་འཛིན་
འཇམ་དཔལ་དབང་འདུས་མཚོག་དང་
མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། ཁོང་ལ་ཐེངས་འདིའི་
གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱི་
ལས་རིམ་སྐོར་འཕྲིད་ཞུས་པ་དང་སྒྲགས།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་བཀའ་བསྐུར་
དང་དགོངས་ཚུལ་བརྗེ་རེས་གནང་བ་དང་།
དགོང་ཚོར་རྟ་དབང་ཁུལ་གྱི་འབགས་བོད་
འབྲེལ་མཐུད་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་ལྷན་
འགྲུབ་ཆོས་བཟང་ལགས་ནས་ཁོང་གི་ནང་
དུ་དགོང་ཚོའི་གསོལ་ཆོགས་སུ་མཐོན་
འཁོད་གནང་བ་ལྟར་ཆེད་བཅར་གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆོས་ ༣ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་རྟ་
དབང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཅེ་ཆེན་སྟག་
ཆང་དགོན་པ་དང་། གོར་ཟམ་མཚོད་རྟེན་དུ་
མཚོད་མཇུག་དང་། རྒྱ་ས་ལོན་གནང་བ་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་བསྐྱོད་འཛིན་སྐད་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མཚན་གཙོ་རྣམས་པ་དང་། མི་མང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྐྱོབ་
གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

དང་། དེ་རྗེས་སྐས་འཛེགས་མ་ཉི་དང་། མོན་
སྒྲོལ་མ་ལྟ་ཁང་བཅས་སུ་མཚོད་མཇུག་དང་
རྒྱ་ས་ལོན་གནང་སྟེ་ཐེངས་འདིའི་མོན་རྟ་
དབང་ཁུལ་གྱི་ལས་རིམ་ཁག་ཡོངས་སུ་
ལེགས་པར་བྱུང་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༩ ཆོས་ ༤
ཉིན་གྱི་སྤྱོད་རྟ་དབང་ཁུལ་ནས་ལམ་
ཞུགས་ཀྱིས་ཕེབས་ཐོན་གནང་སྟེ་མོན་
དཔལ་སྤངས་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཁོར་མྱིང་དུ་

ཕེབས་འཁྱོར་མཚམས། ཆོས་རྗེ་བླ་མ་ཉི་མ་
བཀ་ཤིས་མཚོག་ནས་ཕེབས་བསུའི་སྟེ་ལེན་
ཞུས་ཏེ། ཐོག་མར་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དུ་
མཚོད་མཇུག་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་
མར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བློས་སྒྲོབ་བྱར་གཞིགས་
སྐོར་དང་། དགེ་ལས་སྒྲོབ་མ་ཡོངས་ལ་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། སྒྲོབ་སྤྱོད་གི་གལ་ཆེ་རང་
བཞིན་སྐོར་བཀའ་སྐྱོབ་གསུང་བཤད་གནང་
འདུག།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་རྟ་དབང་གི་དགོན་པར་མཚོད་མཇུག་ཕེབས་སྐབས།

སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་མོན་
དཔལ་སྤངས་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཁོར་མྱིང་དུ་
ལས་རིམ་བྱུང་རྗེས། སྤང་ཡང་ལམ་ཞུགས་
ཀྱིས་རྟེ་རང་བོད་མིའི་ཁ་འཁོར་གཞིས་
ཆགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ས་གནས་སུ་
འཁྱོར་མཚམས། ས་གནས་རང་བདེན་
ཆོགས་ཆུང་གི་ཆོགས་མིས་གཙོས་པའི་མི་
མང་ཡོངས་ནས་རྟེ་རང་དུས་འཁོར་ཐང་ཆེན་
དུ་ཕེབས་བསུའི་སྟེ་ལེན་ཞུས་འདུག་པ་མ་
ཟད། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་མི་མང་འདུ་

འཛོམས་ཐོག་གསུང་བཤད་མདོར་བསྡུས་
 རེ་གནང་རྗེས། མང་ཆོག་གི་ཁྲི་བ་དང་
 བསམ་ཚུལ་ཁག་ལ་གསལ་བཤད་ལན་
 འདེབས་གནང་སྟེ་ལས་རིམ་གྲུབ་པ་དང་།
 སྤར་ཡང་ལམ་ཁྲག་གིས་འབྲུམ་སྟེ་ལར་
 ལེབས་ཐོན་གྱིས་དེར་ཞག་སྟོང་གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་སྤྱི་
 འཐུས་རྣམས་གཉིས་འབྲུམ་སྟེ་ལ་ནས་ལེབས་
 ཐོན་གནང་སྟེ། ཕྱི་ཚེས་ཉེ་ལྷ་ཡུར་ལ་ལེབས་
 འབྱོར་གནང་འདུག། ཕྱི་ཆེས་ ༦ ཉིན་གྱི་
 ཞོགས་པར་སྤར་ཡང་ཉེ་ལྷ་ཡུར་ནས་ལེབས་
 ཐོན་གྱིས་ཉིན་གུང་ན་ལྟ་ལན་རྒྱུ་མངའ་སྟེ་
 རྩེ་མ་ཡུར་བོད་མིའི་ཆོང་པའི་འདུ་སྟོང་ས་
 གནས་སུ་འབྱོར་མཆམས། ས་གནས་རང་
 བདེན་ཆོག་ས་ཆུང་གི་ཆོག་གཙོ་གཙོ་
 འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་ལེབས་བསྐྱེད་སྟེ་ལེན་
 གནང་རྗེས་ས་གནས་བོད་མིའི་ཁྲིམས་ཁག་
 ཏུ་གཞིགས་སྟོར་དང་རྒྱུ་ལོན་གནང་འདུག།

ཕྱི་ཚེས་ས་གནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཁབ་ཏུ་སྟོན་
 བྱས་རྣམས་དང་ཐུག་འཕྲད་གིས་ས་གནས་
 དེའི་བོད་ཡིག་འཛིན་གྲྭ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 རྒྱུ་ལོན་དང་གཞིགས་ཞིབ་གནང་འདུག་
 པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་གཤམ་གནང་
 དང་། བོད་ཀྱི་རོ་མོས་བརྒྱུག་པ་བྱེད་དགོས་
 གཤམ་སྟོར་སོགས་བཀའ་སློབ་གནང་འདུག།

དེ་རྗེས་ས་གནས་རང་བདེན་
 ཆོག་ས་ཆུང་གི་ཆོག་ས་ཁབ་ཏུ་གཞིགས་སྟོར་
 དང་། ཕྱི་ཚེས་ས་གནས་བོད་མིའི་ཆོག་ས་
 ཁབ་ཏུ་མི་མང་འཆོག་ས་འདུ་བསྟོར་ཉེ་སྤྱི་
 འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་གསུང་བཤད་གནང་
 འདུག་པ་མ་ཟད། མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་
 དང་། ཁྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་
 བཤད་སོགས་གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༧ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་རྩེ་
 མ་ཡུར་ནས་ལེབས་ཐོན་གནང་སྟེ་ན་ལན་
 རྒྱུ་མངའ་སྟེ་ཀོ་རྟེ་མ་བོད་མིའི་ཆོང་པའི་

འདུ་སྟོང་ས་གནས་སུ་ལེབས་འབྱོར་བྱང་
 ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་ས་
 གནས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཁབ་ཏུ་བོད་པའི་ཆོང་
 གཉེར་བ་རྣམས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཞུས་པའི་
 ཁབ་ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་རྒྱུ་
 ལོན་དང་རྟོག་ཞིབ་གནང་བ་མ་ཟད། མང་
 ཆོག་གི་བསམ་ཚུལ་དང་དོགས་འདེམས་ཁག་
 ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་ཞུས་གྲུབ་
 མཆམས། ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁབ་གཞིགས་
 སྟོར་དང་རྟོག་ཞིབ་གནང་རྗེས་སྤར་ཡང་རྩེ་
 མ་ཡུར་ལ་ཕྱིར་ལེབས་ཐོན་གནང་ཡོད་འདུག།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁའ་པོ་
 འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་
 འཐུས་རྒྱལ་སྟོར་ཡུར་པ་རྩེ་མཆོག་རྣམས་
 གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་མ་མ་མངའ་སྟེ་
 སྟོང་ཁྲུང་ལྟེ་མ་ཉི་དང་། མེ་ལྟ་ལ་མངའ་
 སྟེ་ལིས་ལོངས་གཞིས་ཆགས། ཨ་རུ་ན་
 རྒྱལ་མངའ་སྟེ་བསྟན་འཛིན་སྤར་གཞིས་
 ཆགས་དང་། འབྲུམ་སྟེ་ལ་བོད་མིའི་ཁ་འཛོར་
 གཞིས་ཆགས། མོན་ཏྲ་དབང་བོད་མིའི་ཁ་
 འཛོར་གཞིས་ཆགས། དེ་རང་བོད་མིའི་ཁ་
 འཛོར་གཞིས་ཆགས། དེ་བཞིན་ན་ལྟ་ལན་རྒྱུ་
 མངའ་སྟེ་རྩེ་མ་ཡུར་བོད་མིའི་ཆོང་པའི་འདུ་
 སྟོང་ས་གནས་དང་ཀོ་རྟེ་མ་བོད་མིའི་ཆོང་
 པའི་འདུ་སྟོང་ས་གནས་བཅས་སུ་གཞུང་
 འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྟོན་གྱི་ལས་རིམ་
 ཡོངས་རྫོགས་ལེགས་པར་གྲུབ་འདུག་པ་
 བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ནས་བོད་མི་གཞིས་ཆགས་བསྟན་འཛིན་སྤར་གྱི་སྟོན་བྱང་མཆམས་གཞིགས་ལེབས་སྐབས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཚོགས་ཚུངས་ཞིག་ཀྱི་གར་ཤར་ཕྱོགས་མངའ་སྡེ་རྩི་ཉར་དང་། འཇར་ཁན་ཏི་གཉིས་ཀྱི་ ནང་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱེལ་གནང་བ།

༡) རྩི་ཉར་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་པཌ་ན་ཁུལ་ལ་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱེལ་གནང་བ།

༡༢། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགའ་
བསོད་སྟོབས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་
འཛིན་འཛིགས་བྲལ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་
ལས་བྱུང་བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱེལ་ཚོགས་ཚུངས་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༢༩
ནས་ ༣༠ བར་ཉིན་གངས་ལཱའི་རིང་རྒྱ་གར་
རྩི་ཉར་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་པཌ་ན་ཁུལ་གྱི་
བོད་དོན་ལྷ་སྐྱེལ་གྱི་ལས་རིམ་ཁག་ལེགས་
བྱུང་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་གར་རྩི་ཉར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཚུངས་ལྷན་ཚོགས་རེན་ཉར་ བེ་ཡི་ཡ་དཱ་ཏ་ ཡར་ལེ་ཀར་མཆོག་དང་མངའ་འབྲུག་གནང་སྐབས།

དེ་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་
དགའ་བསོད་སྟོབས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་
བསྟན་འཛིན་འཛིགས་བྲལ་མཆོག་རྣམ་
གཉིས་ཕྱི་ཆེས་ ༢༩ ཉིན་རྩི་ཉར་རྒྱལ་ས་
པཌ་ན་ཁུལ་ལས་འབྲུག་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་
དེར་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེད་ཚོགས་པའི་
རྒྱལ་ཡོངས་བྱུང་སྡེལ་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་
ཞབས་སུ་རེན་ཉར་ ཀུམ་ར་ (Surendra
Kumar, National Co-Convener
Core Group for Tibetan cause,
India) ལགས་དང་། ས་གནས་ཉིན་བོད་
མངའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་བྱུང་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་
མེ་ ཡན་ ལུ་པ་རྩི་ཡེ་ (V N Upadhyay,

General Secretary, ITFS Bihar) ལགས། ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མགྲིན་
ཆབ་པ་ཀེ་ མེ་ ཡ་དཱ་ཏ་ (K V Yadav,
National Spokesperson, ITFS) ལགས། ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་མི་
ཁྲིམས་ཚུངས་པ་རེ་ཀེ་ལེ་ ཐ་ཀུར་ (Rakesh
Thakur, Advocate, Patna High
Court, State Executive Member
ITFS, Bihar) ལགས། ཚོགས་པའི་སྐྱོབ་
བྱུག་ཆན་པའི་བྱུང་སྡེལ་ཚོགས་གཙོ་པར་
ཤན་ཏ་ རྩོ་ཏམ་ (Prashant Gautam,
National Co-Convener ITFS,

Student Wing) ལགས་བཅས་ནས་
མེས་བསུའི་སྡེ་ལེན་ཁུས་རྩེས། དགོང་ཐོ་
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་ང་ན་ཏ་ རྒྱལ་
སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་དང་། རྩི་ཉར་མངའ་
ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་
ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨ་
ནེ་ཏེ་ (Anil Hegde, Member
of the Parliament of India rep-
resenting Bihar in the Rajya
Sabha, Janata Dal (United) par-
ty) མཆོག་དང་། རྩི་ཉར་མངའ་སྡེའི་གྲོས་
ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་དང་། ང་ན་ཏ་

ལྷ་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པའི་ཀྲུལ་ཡོངས་སྤྱི་
ཁྲབ་དྲུང་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་ཕ་ལྷ་ག་ ཨ་མེ་ཏྲ་
ཁན་ (Afaq Ahmad Khan, Mem-
ber of Bihar Legislative Council
and National General Secre-
tary, JDU) མཚོག་རྣམ་གཉིས་དང་
མཇུག་འཕྲད་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༧ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་ཀྲུ་གར་རྟེ་ཏར་
མངའ་སྡེའི་གཞུང་གི་སློན་ཆེན་ཟུར་པ་དང་།
དབུས་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་
པ་ཤེ་ཕ་ནན་ཏེ་ ཉི་ཕ་རེ་ (Shivanand
Tiwari ji (RJD), former Rajya
Sabha MP and former Cabinet
minister of the Bihar govern-
ment) མཚོག་དང་། རྟེ་ཏར་མངའ་སྡེའི་
སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཞབས་ར་ཐེན་ཏར་ བེ་ཤེ་ཕ་ན་
ཏ་ ཨ་ར་ལེ་ཀར་ (His Excellency
Shri. Rajendra Vishwanath Ar-
lekar, Honourable Governor of
Bihar) མཚོག་ མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཕ་ལྷ་ག་ རྟེ་ཏ་རེ་ ཅའོ་
ཏྲ་རེ་ (Awadh Bihari Choudhary,
Honourable Speaker of Bihar
Legislative Assembly) མཚོག་ རྟེ་
ཏར་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་
ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་སྤྱི་ཞབས་མེ་རེ་ ཀྱ་
མར་ སིང་ཏ་ (Vijay Kumar Sinha
(BJP), Opposition leader of Bi-

ཀྲུ་གར་རྟེ་ཏར་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཕ་ལྷ་ག་ རྟེ་ཏ་རེ་ ཅའོ་ཏྲ་རེ་མཚོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

har Legislative Assembly) མཚོག་
བཅས་དང་ལྷན་རེས་པས་མཇུག་འཕྲད་
གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཀྲུ་གར་དབུས་
གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་དང་། ཀྲུལ་
སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་ཀྲུལ་
སྤྱིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
བཅར་སྤྱོད་མཁན། ཡུན་རིང་བོད་དོན་ཐོག་
ཀྲུལ་སྤྱོད་གནང་མཁན་སྤྱི་ཞབས་རྟེ་ཤེ་ཕ་
ན་རེན་ སི་ཏྲ་ (Bashistha Narain
Singh (JDU) Rajya Sabha MP)
མཚོག་དང་། ཆབ་སྤྱི་དང་གྲོས་ཚོགས་
ལམ་ལུགས་ཐོག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་
ཞིབ་བསྟེན་གནས་ཁང་ (Jagjivan Ram
Institute of Parliamentary
Studies And Political Research)
ཞེས་པའི་རེས་སློན་པ་འཐུས་རམས་པ་ན་
རེན་ཏར་པ་ཐག་ (Director Dr. Nar-

endra Pathak) མཚོག་ མངའ་སྡེའི་
གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཞོན་རམ་
ཅན་ཏར་ ཟུར་མེ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་ཕ་ལྷ་ག་ རྟེ་ཏ་
རེ་ ཅའོ་ཏྲ་རེ་ (Ram Chandra Purve,
Deputy Chairman of the Bihar
Legislative Council) མཚོག་ ཀྲུ་གར་
དབུས་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཟུར་པ་དང་། ས་
གནས་ཉིན་བོད་མཇུག་འཕྲད་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་སྤྱི་ཞབས་དམ་པ་རམ་
ཅན་ཏར་ ཁན་ (Ram Chandra Khan,
retired IPS officer and the for-
mer President of ITFS Bihar)
མཚོག་གི་སྤྱི་ཆུ་ཀྲུ་གར་གྱི་མི་སེར་གཟེངས་
རྟགས་མཐོ་ཤོས་བཞི་པ་བཞེས་སྤྱོད་མཁན་
ལུམ་སྤྱི་ལུ་ཤ་ ཀེ་རན་ ཁན་ (Pad-
mashree Usha Kiran Khan)
མཚོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་དང་། དེ་
བཞིན་བཀའ་སྤྱོད་པའི་བོད་མི་སྤྱད་

རྒྱ་གར་གྱི་རྩྭ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཁྲུང་ལོ་ལོ་ ཅན་རྩྭ་ བ་ཀྱུར་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཆོང་བ་རྒྱལ་ས་དང་། ས་གནས་ཉིན་བོད་
མཇལ་འཕྲེལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་
དང་ལྷན་སྐྱེལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་རྩྭ་མངའ་
སྡེའི་གྲོང་སྡེ་ཡར་རྒྱས་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ཆེན་སྤྱི་
ཞབས་ཤ་ར་ཨུ་ ཀྱུ་མར་ (Shrawan
Kumar, Minister of Rural De-
velopment and Parliamentary
Affairs in the Bihar Cabinet)
མཆོག་དང་། རྩྭ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ར་མེ་ལི་ཨུར་
ཀྱུ་མར་ ལྷ་འོ་ (Rameshwar Kumar
Mahto, Member of the Bihar
Legislative Council, Janata Dal
(United)) མཆོག་ རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་བ་དང་།
ཨེལ་ ཇེ་ བི་སིད་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་

ཡོངས་ཚོགས་གཞོན་སྤྱི་ཞབས་ཨ་རུན་ ཀྱུ་
མར་ (Arun Kumar, former MP
Lok Sabha and National Vice
president of LJP party) མཆོག་ རྩྭ་
མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་
འཐུས་མི་ཟུར་བ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་ཇེ་ ཨེལ་མ་
སེའེ་ (Ajay Almast, former MLC)
མཆོག་ རྩྭ་མངའ་སྡེའི་བྲིམ་ས་ཞིབ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་བྲིམ་ས་ཚོད་བ་སྤྱི་
ཞབས་ར་མ་ཀཱ་ཏ་ ཤར་མ་ (Ramak-
ant Sharma, Senior Advocate,
and Bihar State Bar Council
Chairman) མཆོག་ བྲིམ་ས་ཞིབ་ལས་
རྒྱལ་ས་འབྲུམ་རམས་བ་ཀེ་ ཨན་ སི་རྒྱ་ (Dr.
KN Singh, Additional Solicitor
General Bihar) མཆོག་ བཏན་གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྤྱི་ཟུར་བ་སློབ་
དཔོན་ཨན་ ཀེ་ ཅའོ་རྩྭ་ཇེ་ (Prof. N.K.

Choudhary, former principal of
Patna College) མཆོག་བཅས་དང་
ལྷན་དེམ་བས་མཇལ་འཕྲད་དང་། དེ་བཞིན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་གཉིས་རྒྱ་གར་
ར་ལེ་འེར་ཡ་ ཇ་ན་ཏ་ རྣམས་སིད་དོན་ཚོགས་
པའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེད་ཐེབས་གནང་
སྐབས། ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་རྒྱ་གར་
གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་བ་སྤྱི་
ཞབས་ཇག་རྩྭ་ཨན་འེ་ སི་རྒྱ་ (Jagdan-
and Singh, President of Rash-
triya Janata Dal of Bihar, for-
mer MLC and Lok Sabha MP)
མཆོག་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་བྱང་ཆེ་མངའ་སྡེའི་སློབ་
ཆེན་ཟུར་བ་སྤྱི་ཞབས་ཤ་ལ་མ་ ར་
ཇག་ (Shyam Rajak, General
Secretary RJD, former MLA and
Cabinet minister Bihar Govern-
ment) མཆོག་ མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
གོང་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་བ་སྤྱི་ཞབས་ཏན་
ཨེར་ ཏ་སན་ (Tanveer Hassan, for-
mer MLC) མཆོག་བཅས་ནས་སྤྱི་ལེན་
མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༢༠ ཉིན་གྱི་རྩྭ་མངའ་
སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་དང་།
རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སློབ་ཆེན་ཟུར་བ་
སྤྱི་ཞབས་སན་ཇེ་ བ་ས་ཨུར་ (Sanjay
Paswan, Member of Bihar Leg-
islative council and former
union minister) མཆོག་དང་། རྩྭ་མངའ་

མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཁྱེ་ཕེ་ལི་ ཅན་ཅྱ་ར་ ཅ་ཀྱར་ (Devesh Chandra Thakur, Chairman of Bihar Legislative Council) མཆོག་ རྟེན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་ལུང་པ་སྐུ་ཞབས་ལུ་དཔེ་ ལྷ་ལྷ་ཡན་ ཅའོ་ཅྱ་རེ་ (Udhay Narayan Choudhary, former Speaker of the Bihar Legislative Assembly) མཆོག་ རྟེན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཕུས་མི་དང་། རྟེན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཕུས་མི་ལྷ་ལྷ་ཡན་ ཅའོ་ཅྱ་རེ་ (Devesh Kumar, Member of Bihar Legislative Council and Vice President of BJP, Bihar) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་རིམ་པས་

མངའ་སྡེའི་དང་། དེ་བཞིན་དེ་ཉིན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་ཁང་ནང་བུད་མེད་རུ་ས་སྟོབས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནི་རྟེན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་རམ་ ཅན་ཅྱ་ར་ ལུང་ཕེ་ (Ram Chandra Purve, Deputy Speaker of Bihar Legislative Council) མཆོག་གིས་སྤྱི་འཕུས་རྣམས་པ་གཉིས་གདན་ཁྲིམ་གྱིས་ཆེ་བསྟོད་གནང་རྒྱུ་ ཕྱི་རྒྱ་གར་གྱི་གསར་འགོད་པ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་བོད་དོན་སྐྱོར་དོན་ལྷན་པོའི་འཕུས་ལན་གནང་ཡོད་འདུག

བོད་དོན་ཁྲིམས་ལུགས་སྐབས་ཚོགས་ཆུང་ནས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཇ་དག་གནས་སྐབས་སྐྱོར་དོན་ལྷན་པོའི་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ཚན་བཅུ་ཅན་གྱི་

ཁྲིམས་ལུགས་ལྟེ། བོད་དོན་སྐྱོར་ཁྲིམས་ལུགས་དང་། གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་དོན་སྐྱོར་དོན་ལྷན་པོའི་གནང་ཡོད་འདུག

བཏ་ན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཉིན་མཐའ་མའི་དགོང་མོ་ཆུ་ཚོད་ ༥༠༠ པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་རྣམས་པ་གཉིས་དང་ས་གནས་ཉིན་བོད་མངའ་སྡེའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ཉིན་ལཱ་འཛུགས་ཀྱི་རྟེན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་པས་མཐུན་འགྱུར་གང་ལེགས་གནང་བར་སྤྱི་འཕུས་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་ཁྲིམས་གནང་ཞིང་སྐབས་དེར་ཁྲིམས་ལུགས་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ལུང་སྤྱོད་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ལུ་རེན་ཅྱ་ར་ ཀྱ་མར་ (Surendra Kumar, National Co-Convener of Core

Group for Tibetan Cause) ལགས་དང་། ཉིན་བོད་མངའ་སྡེའི་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་མི་སྟོན་དཔོན་པ་ར་ལུ་ཁྱེ་ ཀྱ་མར་ (Prof. Pramod Kumar Sharma ji , Executive Committee of ITFS) ལགས་ཀྱིས་བོད་མངའ་སྡེའི་ཚོགས་པའི་བུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་ཕེ་ ལན་ ལུ་པ་ལྷེ་ཡེ་ (Prof. V N Upadhyay, General Secretary, ITFS Bihar) ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཁྲིམས་

རྟེན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་པ་དང་། རྟེན་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་ལུ་རེན་ཅྱ་རེ་ ཁྱེ་ཕེ་ལི་ ཅན་ཅྱ་ར་ ཅ་ཀྱར་ མཆོག་དང་མངའ་སྡེའི་ཁྲོས་ཚོགས་པ་ལྷན་འཇུག་གིས་འཛུགས་སྐྱོང་གི་

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་གར་དབུས་གོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་ཚན་གྲུབ་མཉམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་བཅར་སྤྱོད་མཁམས། ཡུན་རིང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་མཁམས་སྤྱི་ཞབས་རྩ་ལེ་སི་ཐ་ ཉ་རེན་ སིང་མཚོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཡོངས་མགྲིན་ཚབ་པ་ཀེ་ བེ་ ཡ་དེ་བ་ (K V son, ITFS) ལགས། ཚོགས་པའི་འཛིན་
Yadav, National Spokesper- སྐྱོར་ཚོགས་མི་ཁྲིམས་ཚུད་པ་རེ་ཀེ་ལེ་ ཐ་

༡) འཇར་ཁན་རྒྱ་ཁུལ་དུ་བོད་དོན་ཁུ་སྐྱལ་གནང་བ།

༢༡ རོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱན་དགའ་
བསོད་སྟོབས་མཚོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་
འཛིན་འཛིགས་བྲལ་མཚོག་རྣམ་གཉིས་ནས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་
རྫོ་ཆུ་ཆོད་ ༩༡༠༠ པའི་ཐོག་མགྲོན་ཁང་ནས་
ཇེ་པར་ཀ་ལེ་ ཉ་ར་ཡན་ གནམ་ཐང་ (Jay-
prakash Narayan International
Airport) དུ་ཐེབས་ཐོན་དང་། དེར་ས་
གནས་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་
པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐེབས་སྐྱེལ་
གནང་བ་དང་། ཉིན་རྒྱ་བ་ཇར་ཁན་རྒྱུ་
(Jharkhand) མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་རན་
ཆེའི་ (Ranchi) གནམ་ཐང་དུ་ཐེབས་

འབྲོར་མཚམས། ས་གནས་བོད་མི་སྤྱད་
ཆོད་པའི་འབྲེལ་མཐུད་པ་བསྟན་འཛིན་སྟུན་
བྱུང་ལགས་ཀྱིས་སྟེ་ལེན་ཐེབས་བསུ་ཞུས་
གནང་ཡོད་འདུག ཕྱི་ཆེས་ ༡ ཉིན་ས་གནས་རྒྱ་གར་
བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ (Bharat
Tibbat Samanvay Sangh) དང་།
ས་གནས་ཉིན་བོད་མཇུང་འབྲེལ་ཚོགས་པ།
རན་ཆེ་ས་གནས་བོད་མི་སྤྱད་ཆོད་བ་བཅས་
ནས་སྟེ་ལེན་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཞིང་
ལས་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཁོར་ཡུག་བདེ་དོན་
ཚོགས་པ་ (Society for Agricul-
ture and Environment Wel-

ཀུར་ (Rakesh Thakur, Advocate,
Patna High Court, State Execu-
tive Member ITFS, Bihar) ལགས།
ཚོགས་པའི་སྟོབ་སྤྱག་ཚན་པའི་བྱང་སྟེལ་
ཚོགས་གཙོ་བར་ཤན་ཏ་ རྟོ་ཏ་མ་
(Prashant Gautam, National
Co-Convener ITFS, Student
Wing) ལགས་བཅས་ཐེབས་གནང་ཡོད་
འདུག་པ་བཅས།

fare India) ཞེས་པའི་སྟོབ་སྤྱག་རྣམས་
ལ་བོད་དོན་སྐྱོར་རྫོ་སྤྱོད་དང་། བན་ཚུན་གྲེང་
མོལ་གནང་འདུག ཕྱི་རྫོ་ཆུ་ཆོད་ ༢༡༠༠ པའི་
ཐོག་ཇར་ཁན་རྒྱུ་མངའ་སྡེའི་སྟོན་ཆེན་བྱར་པ་
དང་། ཚོགས་གཙོ་བྱར་པ། མངའ་སྡེའི་ཁ་
གཏད་ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཞབས་མི་ པེ་
སིང་ (Shri CP Singh (BJP), the
opposition party leader,
Jharkhand MLA, former cabi-
net minister, and former speak-
er) མཚོག་དང་སྟན་མཇལ་འཕྲད་གནང་།
ཕྱི་ཆེས་ ༣ ཉིན་གྱི་སྤྱི་རྫོ་ཆུ་ཆོད་
༡༠ པའི་ཐོག་ས་གནས་བོད་མི་སྤྱད་ཆོད་

ཚོགས་པ་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཐུགས་པའི་གསར་འགོད་
 ལྷན་ཚོགས་ཐོག་ཆེད་བཅར་གནང་བ་དང་།
 དེ་ནས་ས་གནས་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་
 སྐྱོར་ཚོགས་པ་ (Bharat Tibbat Sa-
 manvay Sangh) དང་། ཉིན་བོད་མཛའ་
 འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་
 མཛའ་འབྲུད་གནང་ཟེས། ས་གནས་བོད་
 མིའི་སྤྱད་ཆོང་ཁྲིམ་སར་གཞིགས་སྐྱོར་དང་།
 སྤྱད་ཆོང་བའི་སྤྱ་ཆ་བ་རྣམས་དང་། ཐུག་
 འབྲུད་གནང་འདུག ཕྱི་ལོ་ཆུ་ཆོད་ ༩།༠༠
 བའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱི་
 གར་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཁུ་བ་དང་། འཇར་
 ཁན་ཏེ་ཁུལ་གྱི་ཁྲོད་གསེབ་ཡར་རྒྱས་སྤྱད་
 ཐུག་ལས་གནང་མཁན་གཞུང་འབྲེལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ལྷན་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་པ་
 (Vikas Bharti) ཞེས་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་གར་
 གྱི་མི་སེར་གཞིངས་རྟགས་མཐོ་ཤོས་བཞི་བ་
 བཞེས་སྤྱོད་མཁན་སྤྱི་ཞབས་ཨ་ཤོག་ ལྷ་ལྷ་
 ཏྲ་ (Padma Shri Ashok Bhagat,
 Indian social worker and Secre-
 tary of Vikas Bharti) མཆོག་དང་
 ལྷན་མཛའ་འབྲུད་གནང་། ཕྱི་ལོ་ཆུ་ཆོད་
 ༢།༠༠ བའི་ཐོག་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་བ་ཆེ་ཀྱ་
 སི་ལྷ་ (Chiku Singh) ལགས་ཀྱིས་གོ་
 སྤྱི་གཞི་ལོག་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱི་
 གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སྐྱོན་
 ཆེན་ཟུར་བ་དང་། རྩོམ་ཚོགས་འོག་མའི་
 འཐུས་མི་ཟུར་བ་སྤྱི་ཞབས་སུ་ལྷ་ལྷ་
 (Subodh Kant Sahay, Former

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་གི་སྐྱོན་ཆེན་ཟུར་བ་དང་། རྩོམ་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་བ་སྤྱི་ཞབས་སུ་
 ལྷ་ལྷ་ གན་ཏེ་མཆོག་དང་མཛའ་འབྲུད་སྐབས་།

Union Minister of India and
 former MP Lok Sabha) མཆོག་དང་
 ལྷན་མཛའ་འབྲུད་གནང་།
 ཕྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་སྤྱི་ལོ་ཆུ་ཆོད་ ༡༡
 བའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱིས་
 བཅར་འཛིན་དང་ལེན་དང་། ཕྱི་ལོ་ཆུ་ཆོད་
 ༣།༠༠ བའི་ཐོག་འཇར་ཁན་ཏེ་གཞུག་ལག་
 སྤྱོད་གཉེར་ཁང་དུ་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་དེ་གའི་
 ཉེ་བའི་རིགས་བདག་ཆེན་མོ་སྤྱོད་པོན་སྤྱི་
 ཞབས་ཀེ་ རྟེ་ པན་ཏེ་ (Prof K.B Pan-
 da, VC, (in charge)) མཆོག་དང་།
 སྤྱོད་པོན་ཨེ་ ཀེ་ པ་ལྷི་ (Prof A K Pa-
 dhi, Dean, R and D) ལགས། སྤྱོད་
 པོན་ཨེ་ ཀེ་ རྟེ་ (Prof R K Dey, Di-
 rector IQSC) ལགས། སྤྱོད་པོན་མ་ཁུ་
 ར་ ཀྱ་མར་ (Prof Manoj Kumar,
 Dean, Academic Affairs) ལགས།

མི་མང་འབྲེལ་མཐུད་ལས་བྱེད་ན་རེན་རྩ་ར་
 ཀྱ་མར་ (Narendra Kumar, Public
 Relation Officer) ལགས། སྤྱོད་པོན་
 སེ་རེ་ཡ་ ལྷ་ཏེ་ཨ་ལྷ་ལྷ་ (Prof Shreya
 Bhattacharya, Dean) ལགས་བཅས་
 དང་ལྷན་མཛའ་འབྲུད་དང་། བན་ཚུན་བོད་
 དོན་སྐྱོར་བཀའ་བསྐྱུར་ལུགས་པོ་གནང་
 ཡོད།
 ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་སྤྱི་ལོ་ས་གནས་རྒྱ་
 གར་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
 (Bharat-Tibbat Samanvay
 Sangh (BTSS)) ཞེས་པའི་གོ་སྤྱི་གཞི་
 རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་བྱང་
 མེད་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་ས་གནས་ཚོགས་གཙོ་ལུ་
 སྤྱི་ཀེ་རན་ མི་ཤེ་ར་ (Kiran Mishra,
 President of Regional
 Women'wing BTSS) ལགས་དང་།
 རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་བྱང་

རྒྱ་གར་འཛར་ཁན་ཤི་མང་འ་སྤེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱ་ཞབས་ར་རྟེན་རྩ་ར་ ལྷ་ཅ་ ས་ཏེ་འཚོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

མེད་སྤེ་ཚན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་གཙོ་
སྤྱལ་བཟང་གཡུ་སྟོན་ (National Presi-
dent of Women's wing BTSS)
ལགས། སྤྱ་ཞབས་པར་ཕྱེན་ གྲུ་མར་ མི་ཤི་
ར་ (Praveen Kumar Mishra)
ལགས་བཅས་དང་ལྷན། བོད་མི་མང་སྤྱི་

འཐུས་ཀྱན་དགའ་བསོད་སྟོབས་མཚོག་དང་
སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་གྲལ་
མཚོག་རྣམ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་འཛར་ཁན་
ཤི་མང་འ་སྤེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁབ་
ཉེན་རྟོག་པ་བྱུང་བ་སྤྱ་ཞབས་ར་རིབ་ རན་
རན་ སི་རྩ་ (Rajiv Ranjan Singh,

former Kolhan DIG, I.P.S. (retdd))
མཚོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་དང་། དེ་རྗེས་
གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་
གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་སྤྱི་
འོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་
འཛར་ཁན་ཤི་མང་འ་སྤེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་སྤྱ་ཞབས་ར་རྟེན་རྩ་ར་ ལྷ་ཅ་ ས་
ཏེ་ (Rabindra Nath Mahato,
Honourable speaker of the
Jharkhand State Legislative As-
sembly) མཚོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་
གིས་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་དང་། དེ་རྗེས་གསར་
འགོད་པའི་བཅར་འཕྲིར་ལན་འདེབས་
གསལ་བཤད་གནང་འདུག་པ་བཅས།

༣) གནས་མཚོག་དོན་ཅེ་གདན་ཁུལ་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱལ་གནང་བ།

༢༡ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱན་དགའ་
བསོད་སྟོབས་མཚོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་
འཛིན་འཛིགས་གྲལ་མཚོག་རྣམ་གཉིས་ནས་
སྤྱི་ཟླ་ ༡༩ པའི་ཚེས་ ༢ ཉིན་གྱི་སྤོ་རྩ་
ཚོད་ ༥༡༠༠ པའི་ཐོག་རན་ཆེན་ས་གནས་
མཚོག་དོན་ཅེ་གདན་དུ་ཕེབས་ཐོན་གིས་ཉིན་
གུང་ཚེད་ ༩༡༠༠ པར་ས་གནས་སུ་
ཕེབས་འཁྱར་བྱུང་བ་དང་། དེར་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་གནས་མཚོག་

དོན་ཅེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཚོད་རྟེན་འཛིན་
སྟོང་ཚོགས་ཚུང་གི་བྱང་ཆེ་ལུས་སྤྱི་འབྲུམ་
རམས་པ་སྤྱ་ལྷ་ཕེ་ལྷ་ལྷ་ (Bod-
hgaya Temple Management
Committee, Mahashweta Ma-
harathi) མཚོག་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པའི་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་ལས་རོགས་སྤྱི་
ཞབས་པ་གདན་པ་ སི་ ལྷ་ལྷ་ (Assis-
tant Secretary of the Interna-

tional Buddhist council, Bodh-
gaya Ngawang C. Bhutia) མཚོག་
རྣམ་གཉིས་དང་མཇལ་འཕྲད་དང་། དེ་རྗེས་
གནས་མཚོག་དོན་ཅེ་གདན་གྱི་མཚོད་རྟེན་
ཆེན་མོར་མཚོད་མཇལ་དུ་ཕེབས།
སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཉིན་སྤོ་རྩ་ཚོད་
༡༠༡༠༠ པའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
པ་གཉིས་ནས་གསར་དུ་བསྐོས་གཞུག་གནང་
བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་

མི་འབྲས་རྩམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་མཆོག་དོན་གདན་གྱི་བྱང་ཚུབ་མཆོད་རྟེན་འཛིན་སྐྱོང་ཆོག་མཆོག་ཚུང་གི་བྱང་ཆེ་ལུས་སྤྱི་འབྲུལ་རམས་པ་བ་སྤྱི་ཤེ་ཉ་ སྤྱི་ཤེ་ཉ་མཆོག་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ལྷན་ཆོག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆེ་ལས་རོགས་སྤྱི་ཞབས་པ་གསུམ་དང་བར་ མི་ ལྷུ་ལེ་ཡ་རྩམ་གཉིས་དང་མཇུག་འབྲས་

ཆོག་གསུམ་གཙོ་བོ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོ་ལགས་དང་མཇུག་འབྲས་ཀྱིས་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་། ཉིན་གྲངས་ལྔ་ཉ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ལ་ཆེད་མཁས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གར་དང་། ཞེ་ལེ་ཡའི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་ཆོན་པའི་གཙུག་ལག་རམ་འབྲུམས་པའི་འགན་འཛིན་སློབ་དཔོན་སཏ་ཡན་རྩ་ར་ གུ་མར་ སི་རྒྱ་ (Prof. Satyendra Kumar Singh, head of the postgraduate department of the Ancient Indian & Asian Studies) ལགས་དང་། འབྲུལ་རམས་པ་ཇི་ཏན་རྩ་ར་ གུ་མར་ (Jitendra Kumar) ལགས་། འབྲུལ་རམས་པ་ཤ་ར་ལྷ་མར་ གུ་མར་ སི་རྒྱ་ (Shrawan Kumar Singh) ལགས་། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་གསུམ་འབྲས་མི་ཐུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཤེ་ཐུ་ད་ གུ་མར་ཡ་ཏ་ཤེ་རྩ་ (Vinod Kumar Ya-

davendu, Ex MLA) ལགས་། སློབ་དཔོན་རྩ་ཤེ་ལེ་ གུ་མར་ སི་རྒྱ་ (Prof. Bhavesh Kumar Singh (Rtd.)

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་རྩམ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ལྷན་ཆོག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆེ་ལས་རོགས་སྤྱི་ཞབས་པ་གསུམ་དང་བར་ མི་ ལྷུ་ལེ་ཡ་རྩམ་གཉིས་དང་མཆོག་དོན་གདན་དུ་མཆོད་མཇུག་མཇུག་འབྲས་སྤྱི་ཞབས་

ལགས་བཅས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལས་བྱེད་རྩམས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲས་ཀྱིས་པན་ཚུན་བོད་དོན་སློར་བཀའ་བསྐྱར་ལྷུག་པོ་གནང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་ས་གནས་རྒྱ་གར་ཆོང་དཔོན་མ་ཡ་རྒྱ་ ལྷ་ར་ལྷ་ཏེ་ (Mayank Warwade, Divisional Commissioner, Magadh, IAS) མཆོག་དང་མཇུག་འབྲས་དང་། གནས་མཆོག་དོན་གདན་དུ་བོད་དོན་སློར་གསར་འགོད་ལྷན་ཆོག་གསུམ་བཅས་གནང་རྗེས། བདུན་ལྷག་གཉིས་རིང་གི་འཇར་ཁན་ཏེ་དང་། རྩི་ཏར་མངའ་སྡེ་གཉིས་ནང་གི་བོད་དོན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ཡོངས་སུ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་།

བོད་མི་མང་མྱེ་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཤམ་གསལ་དུ་ཆོག་སྐྱོན་གཟིགས་གནང་ཡོང་བ་ལྟུ།
For More Information about Tibetan Parliament-in-Exile, follow our website,
Facebook, Instagram and Twitter using QR codes below

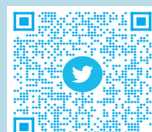
 www.chithu.org

 Tibetan Parliament-in-Exile

 tibparliament

 Tibparliament

Tibetan Parliament-in-Exile
CTA, Gangchen Kyishong
Dharamshala -176215
Distt: Kangra, H.P. India
Tel: +91-1892-222481
Email: tpieadmin@tibet.net
chithu@tibet.net